

Hallituksen esitys Eduskunnalle etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevan vuoden 1979 kansainvälisen yleissopimuksen muutosten hyväksymisestä ja laiksi muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, liittymisestä kansainväliseen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona ja laiksi liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi meripelastuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevaan vuoden 1979 kansainväliseen yleissopimukseen toukokuussa 2004 tehdyt muutokset. Muutokset tulivat kansainvälisesti voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimusmuutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Esityksessä ehdotetaan myös, että eduskunta hyväksyisi Suomen liittymisen kansainväliseen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona. Esitykseen sisältyy lakiehdotus Suomen liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. COSPAS-SARSAT-etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmään liittyvien asioiden kansallinen yhteensovittaminen olisi rajavartiolaitoksen tehtävä.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi meripelastuslakia meripelastustoimen suoritusedellytysten parantamiseksi sekä eri toimijoiden aseman selkeyttämiseksi.

Meripelastustoimen määritelmää tarkennettaisiin Kansainvälisen merenkulkujärjestön toimintamallien mukaisesti ja rajavartiolaitoksen asemaa johtavana meripelastusviranomaisena täsmennettäisiin. Meripelastusviranomaisien sekä muiden valtion viranomaisien ja toimijoiden velvollisuudesta osallistua meripelastukseen korvauksetta otettaisiin lakiin nimenomainen säännös. Samassa yhteydessä selkeytettäisiin myös terveysviranomaisien asemaa meripelastustoimessa.

Meripelastuksen valmiusvaatimuksia täsmennettäisiin, ja rajavartiolaitoksella olisi oikeus tiedon saamiseen myös meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten.

Lisäksi ehdotetaan, että valtio maksaisi korvauksen meripelastustehtävässä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista myös omatoimisesti pelastustehtävään lähteneelle yksityishenkilölle.

Muilta osin ehdotetut muutokset ovat lähinnä teknisiä ja viranomaisien tehtäväkentässä tapahtuneista muutoksista johtuvia.

Laki etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä tehdyn yleissopimuksen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana mahdollisimman pian.

Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuksen tallettaja on vastaanottanut allekirjoitetun liittymisilmoituksen. Laki Suomen liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti liittymisilmoituksen voimaan tulon kanssa.

Laki meripelastuslain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	4
1 JOHDANTO	4
2 NYKYTILA	4
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö	4
2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö	5
Hampurin sopimus	5
COSPAS-SARSAT-ohjelma	6
2.3 Nykytilan arviointi	6
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	7
Hampurin sopimuksen muutokset	7
Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan	7
Meripelastuslain muuttaminen	8
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	8
4.1 Taloudelliset vaikutukset	8
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	9
5 ASIAN VALMISTELU	10
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	11
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	12
1 HAMPURIN SOPIMUKSEN MUUTOSTEN SISÄLTÖ JA SUHDE SUOMEN LAINSAÄDÄNTÖÖN	12
2 LIITTYMINEN COSPAS-SARSAT-OHJELMAAN KÄYTTÄJÄVALTIONA	13
2.1 Kansainvälinen COSPAS-SARSAT-ohjelmansopimus	13
2.2 Ilmoitus liittymisestä COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona ja liittymisilmoituksen suhde Suomen lainsäädäntöön	15
3 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	17
3.1 Laki etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevan vuoden 1979 kansainvälisen yleissopimuksen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	17
3.2 Laki kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltioon liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	17
3.3 Meripelastuslaki	17
4 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	24
5 VOIMAANTULO	24
6 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS	25
LAKIEHDOTUKSET	27
1. Laki etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevan vuoden 1979 kansainvälisen yleissopimuksen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	27
2. Laki kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltioon liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	27
3. Laki meripelastuslain muuttamisesta	28
SOPIMUSTEKSTIT	34
LIITTEET	58
RINNAKKAISTEKSTI	58

3. Laki meripelastuslain muuttamisesta	58
ASETUSLUONNOS	69
Valtioneuvoston asetus meripelastuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	69

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Sisäasiainministeriö asetti maaliskuussa 2008 hankkeen meripelastusta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Hankkeen keskeisenä tavoitteena oli saada eduskunnan hyväksyntä liittymiselle kansainväliseen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona sekä etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä 27 päivänä huhtikuuta 1979 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen tehdyille muutoksille (SopS 89/1986, jäljempänä Hampurin sopimus). Samalla oli tarkoitus valmistella muutoin tarpeelliseksi osoittautuneet muutokset meripelastuslakiin (1145/2001). Arvioinnin kohteena olivat erityisesti viranomaisten organisaatorakenteissa tapahtuneiden muutosten vaikutukset meripelastustoimen tehtäviin osallistumiselle.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Voimassa olevaa meripelastuslakia sovelletaan merellä vaarassa olevien ihmisten etsimiseen ja pelastamiseen, heille annettavaan ensiapuun sekä vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamiseen, mitä kokonaisuudessaan voidaan kutsua meripelastustoimeksi. Meripelastuslaissa säädetään myös merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaisista, eräiden hätämerkinantovälineiden käyttämisen luvanvaraisuudesta sekä perustason sairaankuljetuksesta merialueella. Lakia ei kuitenkaan sovelleta ihmishengen pelastamiseen satamassa maihin kiinnitettynä olevalla aluksella. Erikseen säädetään aluksen ja siinä olevan lastin pelastamisesta sekä alusöljy- ja aluskemikaalivahingon torjunnasta.

Meripelastuslain mukaan rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomainen, joka vastaa meripelastustoimen järjestämisestä Suomessa. Meripelastustoimen tehtäviin ovat velvollisia osallistumaan myös Hätäkeskuslaitos, Merenkululaitos, Ilmatieteen laitos, puolustusvoimat, tullilaitos, poliisi, alueen pelastustoimi sekä sosiaali- ja terveysviranomaiset ja ympäristöviranomaiset. Meripe-

lastustoimessa voidaan lisäksi käyttää apuna vapaaehtoisia yhdistyksiä ja muita yhteisöjä lukuun ottamatta tehtäviä, jotka sisältävät merkittävää julkisen vallan käyttöä. Tällaisia meripelastukseen osallistuvia muita kuin valtion viranomaisia ja laitoksia voivat olla muun muassa Suomen ja Ahvenanmaan meripelastusseurat ja Suomen Punainen Risti.

Meripelastusjärjestelmä rakentuu rajavartiolaitoksen organisaatioon ja aluejakoon. Meripelastustoimeen osallistuvat muut viranomaiset ja vapaaehtoiset järjestöt sovittavat toimintansa meripelastusjärjestelmään pääsääntöisesti omaa organisaatiotaan ja aluejakoaan muuttamatta. Ne osallistuvat siten meripelastustoimeen ensisijaisesti omalla toiminta-alueellaan.

Suomen meripelastustoimen vastuualue on nykyisin jaettu kahden merivartioston vastuulla oleviin Länsi-Suomen ja Suomenlahden meripelastuslohkoihin. Meripelastustoimesta Länsi-Suomen meripelastuslohkolla vastaa Länsi-Suomen merivartiosto. Meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtäviä johdetaan Länsi-Suomen meripelastuslohkolla Turun meripelastuskeskuksesta (*Maritime rescue co-ordination centre, MRCC*) ja sen alaisena toimivasta Vaasan meripelastuslohkokeskuksesta (*Maritime rescue sub-centre, MRSC*). Meripelastustoimesta Suomenlahden meripelastuslohkolla vastaa Suomenlahden merivartiosto. Suomenlahden meripelastuslohkolla meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtäviä johdetaan Helsingin meripelastuslohkokeskuksesta. Kaikkia näitä keskuksia kutsutaan yleisnimityksellä meripelastuksen johtokeskus.

Turun meripelastuskeskus ja Helsingin meripelastuslohkokeskus toimivat merivartiostojen esikuntien yhteydessä ja ne vastaavat itsenäisesti lohkonsa meripelastustehtävistä. Vaasan meripelastuslohkokeskus toimii Turun meripelastuskeskuksen alaisuudessa. Molemmilla meripelastuslohkolla on meripelastuslohkoston johtoryhmä, jonka avulla sovitaan yhteen alueellisesti viranomaisten ja yhteisöjen toiminta meripelastustoimessa.

Pääosa meripelastustapahtumista johdetaan meripelastuskeskuksen ja lohkokeskusten päivystyshenkilöstön avulla siten kuin meri-

vartioston komentajan hyväksymässä meripelastussuunnitelmassa tarkemmin määrätään. Keskusten johtamisorganisaatioita voidaan vakavimmissa onnettomuustilanteissa vahvistaa tarvittavalla lisähenkilöstöllä. Lisäksi paikalle voidaan hälyttää meripelastuslohkon johtoryhmä tai osia siitä. Merivartioston komentaja voi tarvittaessa kutsua johtoryhmään myös muiden alojen asiantuntijoita.

Meripelastustoimessa Suomen kansainvälisenä yhteyspisteenä toimii Turussa sijaitseva meripelastuskeskus, joka huolehtii pelastusyhteistyön edellyttämien toiminnallisten yhteyksien ylläpidosta muiden valtioiden meripelastusjärjestelmiin sekä ulkomaille suunnattavan tai sieltä pyydettyä avun käytännön järjestelyistä. Helsingin meripelastuslohkokeskus huolehtii Suomenlahden meripelastuslohkolla vastaavasta yhteydenpidosta Pietarin ja Tallinnan meripelastuskeskuksiin.

Rajavartiolaitoksen tilastojen mukaan vuosina 2006—2008 Suomen meripelastustoimen vastuualueella on ollut meripelastustehtäviä vuosittain keskimäärin noin 1 700. Meriradioiden käyttö hälytyksen teossa on vähentynyt ja matkapuhelimien käyttö lisääntynyt. Matkapuhelimella tehtyjen hälytysten osuus on kasvanut jatkuvasti, ja se on nykyisin jo noin 77 prosenttia kaikista hälytyksistä. Noin kuusi prosenttia hälytyksistä tehtiin COSPAS-SARSAT-järjestelmän kautta.

Yleisimpänä syynä avuntarpeeseen rajavartiolaitos on arvioinut aluksen teknisen vian. Myös puutteellinen navigointitaito tai muu merimiestaidollinen virhe on rajavartiolaitoksen tilastoissa merkitty yleisimpinä syinä avuntarpeelle. Ilkivaltaisista etsintä- ja pelastustoimintaan johtaneita virhehälytyksiä on ollut vuosittain keskimäärin hieman yli 20. Ilkivaltaisissa hälytyksissä hälytyksen tekovälineenä on yleensä ollut jokin hätämerkinantoväline.

Vuosina 2006—2008 meripelastustehtäviin osallistuneiden etsintä- ja pelastusyksiköiden toiminta-aika vuositasolla on ollut keskimäärin hieman yli 2 000 tuntia. Tästä toimintaajasta rajavartiolaitoksen yksiköiden osuus on ollut keskimäärin noin 65 prosenttia. Toiseksi suurimpana toimijana ovat vapaaehtoiset meripelastajat, joiden osuus on ollut yhteensä noin 28 prosenttia. Tämän lisäksi meripelastuksen johtokeskukset ovat käyttäneet

vuositasolla keskimäärin 3 500 tuntia meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien johtamiseen. Meripelastuspalvelun suoritteiden kohteena on seurantajakson aikana vuosittain ollut keskimäärin 5 000 ihmistä.

Meripelastuslakia on muutettu sen voimaantulon jälkeen vain vähän. Vuonna 2003, 2004 ja 2009 voimaan tulleilla laeilla (402/2003, 521/2004 ja 959/2008) päivitetiin eräitä säädösviittauksia sekä tehtiin muita teknisluonteisia muutoksia. Tammikuun 1 päivänä 2004 voimaan tulleella lailla (1215/2003) muutettiin meripelastuslohkokeskusta koskeva määritelmä vastaamaan organisaatiomuutoksen jälkeistä tilaa sekä lisättiin uusi pykälä etsintä- ja pelastusalueen eristämisestä. Syyskuun 1 päivänä 2005 ja tammikuun 1 päivänä 2006 voimaan tulleilla laeilla (597/2005 ja 1252/2005) meripelastuslakia muutettiin Ilmailulaitoksen aseman muuttuessa liikelaitokseksi, ja rajavartiolaitokselle säädettiin oikeus saada Ilmailulaitokselta meripelastustoimen suunnittelussa tarvittavat tämän toimintavalmiutta ja sijoitautumista koskevat tiedot sekä henkilöstön valmius-, tunniste- ja yhteystiedot.

2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

Hampurin sopimus

Kansainvälisen merenkulkujärjestön meriturvallisuuskomitea hyväksyi 78. istunnossaan 20 päivänä toukokuuta 2004 päätöslauselmallaan MSC.155(78) muutoksia Hampurin sopimukseen. Muutokset tulivat kansainvälisesti voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006. Muutokset koskevat merihädässä olevan henkilön käsitettä sekä eräitä viranomaisten toimintaa koskevia järjestelyjä. Koska muutokset sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, niille on tarpeen saada eduskunnan hyväksyntä. Määräykset eivät kuitenkaan edellytä muutoksia voimassa olevaan lainsäädäntöön. Sopimusmuutosten sisältö on selvitetty tarkemmin yksityiskohtaisten perustelujen 1 luvussa.

Hampurin sopimukseen tehtiin edellisen kerran muutoksia vuonna 1998. Muutokset saatettiin voimaan meripelastuslainsäädännön uudistamisen yhteydessä, ja ne tulivat

Suomessa voimaan 1 päivänä helmikuuta 2002 (SopS 5/2002).

COSPAS-SARSAT-ohjelma

COSPAS-SARSAT (*Cosmicheskay Sistyema Poiska Avariynich Sudov/Search And Rescue Satellite Aided Tracking*) on maailmanlaajuinen etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmä. Järjestelmän perustamisesta on sovittu vuonna 1988 Kanadan, Ranskan, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen välisellä COSPAS-SARSAT-ohjelmäsopimuksella. COSPAS-SARSAT-järjestelmän avulla välitetään satelliitin kautta erilaisia merenkulun-, ilmailun ja henkilökohtaisten hätälähettimien hätäviestejä lähimmälle etsintä- ja pelastusviranomaiselle. Järjestelmä koostuu avaruussegmenteistä, maasegmenteistä ja hätäpöijäistä, ja sen peittoalue kattaa koko maapallon.

COSPAS-SARSAT-ohjelmäsopimukseen liittyminen on avoin kaikille valtioille, jotka sitoutuvat antamaan järjestelmän käyttöön vähintään yhden avaruussegmentin. Lisäksi COSPAS-SARSAT-ohjelmaan on mahdollista liittyä joko käyttäjävaltiona tai maasegmentin ylläpitäjänä. Toistaiseksi muita valtioita ei ole liittynyt varsinaisen ohjelmäsopimuksen osapuoliksi, mutta käyttäjävaltioksi tai maasegmentin ylläpitäjäksi on liittynyt valtaosa teollisuusmaiden rannikkovaltioista. Maasegmenttejä on yhteensä 25 maassa. Euroopassa niitä on Norjassa, Isossa-Britanniassa, Italiassa, Espanjassa ja Kreikassa. Lisäksi käyttäjävaltioksi ovat liittyneet Ruotsi, Tanska, Saksa, Alankomaat, Sveitsi, Puola, Kypros, Tunisia ja Madagaskar.

Suomi ei ole toistaiseksi liittynyt COSPAS-SARSAT-ohjelmaan eikä se siten ole COSPAS-SARSAT-järjestelmän virallinen käyttäjä. Suomi saa kuitenkin hätäilmoitustietoja COSPAS-SARSAT-järjestelmästä muiden järjestöjen, kuten Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO), Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) tai Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) kautta. Suomi kuuluu hätäpöijälähetysten osalta Norjan valvonta-alueeseen (Bodön koordinaatiokeskus). COSPAS-SARSAT-järjestelmän kautta lähetetyt hätäsanomat lähetetään vakiintu-

neen käytännön mukaisesti Turun meripelastuskeskukseen, joka välittää ne edelleen asianomaiselle viranomaiselle esimerkiksi lentopelastus-, etsintä- ja muita pelastustehtäviä varten.

Suomessa COSPAS-SARSAT-järjestelmää hyödyntävät erityisesti rajavartiolaitos meripelastustehtävissä, Merenkulkulaitos alusturvallisuuteen liittyen, Ilmailulaitos lentopelastuspalvelun toiminnoissa, poliisi maastoetsinnöissä, pelastusviranomaiset maastossa tapahtuvissa pelastustehtävissä sekä Viestintävirasto radiolupa-asioissa. Rajavartiolaitos on toiminut epävirallisesti COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittyviä asioita koordinoivana viranomaisena Suomessa. Rajavartiolaitos jakaa kansallisesti epävirallista COSPAS-SARSAT-tietoa laitteiden maahantuojille, myyjille ja käyttäjille muun muassa hätäpöijujen koodaukseen, asianmukaiseen käyttöön ja huoltoon liittyvistä asioista. Rajavartiolaitos jakaa myös tietoa siitä, mitä aiheeton hätäilmoitus merkitsee ja miten aiheeton hätäilmoitus peruutetaan.

2.3 Nykytilan arviointi

Hampurin sopimukseen vuonna 2004 hyväksytyt muutokset ovat tulleet kansainvälisesti voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006. Koska sopimusmuutokset sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, niille on tarpeen saada eduskunnan hyväksyntä. Sopimusmuutokset eivät kuitenkaan edellytä voimassa olevan lainsäädännön tai viranomaisten käytäntöjen muuttamista.

Suomi ei ole toistaiseksi liittynyt COSPAS-SARSAT-ohjelmaan. Koska Suomi ei ole COSPAS-SARSAT-järjestelmän virallinen käyttäjävaltio, se ei saa tietoa järjestelmän muutoksista suoraan COSPAS-SARSAT-ohjelmaan kuuluvien tavoin. Tiedot saadaan hajanaisesti lähinnä muiden kansainvälisten tahojen kautta. Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona antaisi suoran tiedonsaannin lisäksi mahdollisuuden osallistua järjestelmän kehittämiseen. COSPAS-SARSAT-ohjelmaan osallistumisen myötä Suomi saisi myös muilta mailta tietoa, jonka avulla voitaisiin Suomessa ennalta minimoida tiettyjä järjestel-

män käyttötapaan tai toimintaan liittyviä riskejä.

COSPAS-SARSAT-järjestelmän ja siihen liittyvän kansallisen viranomaisyhteistyön merkityksen odotetaan jatkossa kasvavan, koska henkilökohtaisten kannettavien hätälähtettimien (*Personal Locator Beacon, PLB*) arvioidaan lisääntyvän veneilijöiden, matkailuyrittäjien, retkeilijöiden ja muiden harrastajien keskuudessa. Etenkin retkeilijöiden keskuudessa lisääntyvät PLB-laitteet aiheuttavat jatkossa entistä enemmän sisämaassa tapahtuvia etsintöjä. Laitteiden kautta tehdyt hälytykset ohjautuvat Turun meripelastuskeskuksen kautta poliisille, jolla on johtovastuu maa-alueilla tapahtuvista etsinnöistä.

Vuonna 2002 voimaan tullut meripelastuslaki vastaa edelleen suhteellisen hyvin meripelastustoimen tarpeita. Lain kannalta merkittävimmät muutostarpeet aiheutuvat viranomaisten työnjaossa ja toiminnoissa lain voimaantumisen jälkeen tapahtuneista muutoksista sekä hätäradioliikenteen ja hätäradioilmoitusten teknisten välitysjärjestelmien kehityksestä.

Erityisesti olisi tarpeen selkeyttää terveysviranomaisten asemaa meripelastustoimessa ja säätää laissa myös perustason sairaankuljetusta vaativammista meripelastustoimen tehtävistä. Lisäksi olisi tarpeen täsmentää meripelastuslain soveltamisalaa sekä määritellä kansallisesti Kansainvälisen merenkulkujärjestön käyttämät käsitteet merenkulun avustuspalvelusta ja puhelinvälitteisistä lääkäripalveluista.

Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa painotetaan viranomaisten varautumista merellisiin monialaonnettomuuksiin. Tämän vuoksi meripelastuslaissa olisi tarpeen täsmentää meripelastustoimen valmiusvaatimuksia sekä rajavartiolaitoksen tiedonsaantia myös meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten.

Voimassa oleva meripelastuslaki ei mahdollista luvan antamista hätämerkkien käytön harjoitteluun aluksella tai ilma-aluksella, mikä on koettu ongelmalliseksi sekä tiettyjen hätämerkinantovälineiden harjoittelun että viranomaisten etsintä- ja pelastustoiminnan harjoitusten kannalta. Samoin voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä Saimaan alueen turvallisuusradioviestinnästä,

vaan asiasta on sovittu ainoastaan viranomaistasolla.

Voimassa olevan meripelastuslain nojalla ei myöskään ole mahdollista maksaa oma-toimisesti pelastustehtävään lähteneelle yksityishenkilölle korvausta meripelastustehtävässä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista. Asia on koettu epäkohdaksi, koska meripelastuslaissa säädetään jokaiselle velvollisuus ryhtyä omaaloitteisesti toimiin merellä vaarassa olevan ihmisen pelastamiseksi.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Hampurin sopimuksen muutokset

Esityksen tarkoituksena on ensinnäkin saattaa voimaan Hampurin sopimukseen vuonna 2004 tehdyt lainsäädännön alaan kuuluvat muutokset. Muutokset ovat tulleet kansainvälisesti voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006. Hampurin sopimukseen tehdyt lainsäädännön alaan kuuluvat muutokset saatettaisiin voimaan mainittujen määräysten voimaansaatamisesta annettavalla lailla. Sellaiset määräykset, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan, saatettaisiin voimaan tasavallan presidentin asetuksella.

Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan

Esityksen toisena tavoitteena on, että Suomi liittyisi mahdollisimman pian vuoden 2010 alussa kansainväliseen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona. Liittyminen tapahtuu toimittamalla allekirjoitettu vakiomuotoinen liittymisilmoitus jommallekummalle COSPAS-SARSAT-ohjelmasopimuksen tallettajista, joita ovat Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO sekä Kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO. Koska liittymisilmoitus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, järjestelmään liittymiselle on tarpeen saada eduskunnan hyväksyntä. Esitys sisältää ehdotuksen laiksi COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltion liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaatamisesta. Sellaiset määräykset, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan, saatettaisiin voimaan tasa-

vallan presidentin asetuksella. COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittyvien asioiden kansallinen yhteensovittaminen säädettäisiin meripelastuslaissa rajavartiolaitoksen tehtäväksi.

Meripelastuslain muuttaminen

Esityksen kolmantena tavoitteena on tehdä meripelastuslakiin tarpeelliset muutokset meripelastustoimen suoritusedellytysten parantamiseksi ja eri toimijoiden aseman selkeyttämiseksi. Meripelastukseen osallistuvien viranomaisten ja muiden toimijoiden tehtävät ja vastuunjako merellä tapahtuvien onnettomuus- ja vaaratilanteiden pelastustoimissa määriteltäisiin aiempaa selkeämmin. Erityisesti selkeytettäisiin terveysviranomaisten asemaa meripelastustoimessa ja tehtäisiin viranomaisten tehtäväkentässä tapahtuneista muutoksista johtuvia tarkennuksia. Samalla meripelastusviranomaisten sekä muiden valtion viranomaisten ja toimijoiden osallistumisesta meripelastukseen korvauksetta otettaisiin lakiin nimenomainen säännös.

Meripelastuslain soveltamisala laajennettaisiin kattamaan merenkulun avustuspalvelu ja puhelinvälitteiset lääkäripalvelut, jotka ovat Kansainvälisen merenkulkujärjestön linjausten mukaisesti osa meripelastustoimea. Merenkulun avustuspalvelun päivystysvelvoite on rajavartiolaitoksen ja Merenkululaitoksen keskinäisellä päätöksellä sovittu rajavartiolaitokselle, joten se säädettäisiin rajavartiolaitoksen tehtäväksi myös lain tasolla. Puhelinvälitteisiin lääkäripalveluihin liittyvistä viranomaisvastuista on tällä hetkellä sovittu vain virkamiestasolla rajavartiolaitoksen, Merenkululaitoksen ja terveysviranomaisten kesken. Laissa säädettäisiin voimassa olevan käytännön mukaisesti rajavartiolaitoksen tehtäväksi puhelinvälitteisten lääkäripalvelujen välittäminen aluksille ja terveysviranomaisten tehtäväksi varsinaisten lääkäripalveluiden tuottaminen.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan oikeutta tiedon saamiseen myös meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten, ja samalla meripelastuksen valmiusvaatimuksia täsmennettäisiin. Hätämerkkejä koskevaa säännöstä laajennettaisiin siten, että eräiden, valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määriteltävien

hätämerkkien käyttäminen olisi mahdollista merivartioston luvalla myös aluksella tai ilma-aluksella niiden käyttämiseen harjaantuttamiseksi. Lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi säännös Saimaan alueen turvallisuusradioviestinnästä, joka säädettäisiin Liikenneviraston tehtäväksi. Lisäksi ehdotetaan, että valtio maksaisi korvauksen meripelastustehtävässä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista myös omatoimisesti pelastustehtävään lähteneelle yksityishenkilölle.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

COSPAS-SARSAT-ohjelman vuosittainen jäsenmaksu on tällä hetkellä 42 000 Kanadan dollaria eli noin 27 000 euroa. Jäsenmaksu maksettaisiin sisäasiainministeriön määrärahamomentilta muiden kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen tapaan. COSPAS-SARSAT-järjestelmän käyttöönotto ei muilta osin aiheuttaisi kustannuksia, koska tarvittavat tekniset järjestelyt ovat jo olemassa.

Meripelastusviranomaisten sekä muiden valtion viranomaisten ja toimijoiden velvoite osallistua meripelastustoimeen korvauksetta ei aiheuttane merkittäviä uusia kustannuksia. Käytännössä mainitut toimijat osallistuvat jo nykyisin meripelastustoimeen ilman eri korvausta. Muille kuin meripelastusviranomaisille aiheutuvat mahdolliset kustannukset kohdentunevat ensisijaisesti meripelastustehtäviin varautumiseen. Voidaan olettaa, että operatiivisia meripelastustehtäviä on näiden toimijoiden osalta vain muutama vuosittain.

Meripelastuslain 21 §:ään sisältyvä muutosehdotus korvauksen maksamisesta meripelastustehtävässä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista myös omatoimisesti pelastustehtävään lähteneelle yksityishenkilölle ei aiheuttaisi merkittäviä kustannusvaikutuksia. Vuosittain tällaisia tapauksia on ollut korkeintaan kymmenkunta ja aiheutuneen vahingon rahallinen arvo muutamia satoja euroja tapausta kohden. On arvioitavissa, että tapausten määrä ei jatkossakaan merkittävästi lisäänty. Korvauksen maksamista rajoittaisivat lisäksi voimas-

sa olevan meripelastuslain 22 §:ssä säädetyt edellytykset korvauksen saamiselle.

Lain soveltamisalan laajentaminen merenkulun avustuspalveluun ja puhelinvälitteisiin lääkäripalveluihin ei aiheuttaisi merkittäviä kustannuksia, koska mainitut toiminnot ovat käytännössä osa meripelastustoimea jo nykyisin. Palveluiden kuuluminen viranomaisten lakisääteisiin tehtäviin ei edellyttäisi myöskään uusien viestintäjärjestelmien perustamista. Palvelut tuotettaisiin jatkossa ensisijaisesti satelliitti- tai matkapuhelinverkon välityksellä.

Liikennevirastolle ehdotettavat Saimaan alueen turvallisuusradioviestintätehtävät olisi mahdollista tuottaa Saimaan alusliikennepalvelun kautta ilman merkittäviä lisäkustannuksia, koska sillä on jo tarvittavat viesti- ja tilannekuvajärjestelmät. Saimaan alueen hätäradioliikenteen keskittäminen Saimaan alusliikennepalvelulle vähentäisi myös tiedon siirtokustannuksia nykyisestä.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esityksellä selkeytettäisiin lain tasolla meripelastukseen osallistuvien viranomaisten ja muiden toimijoiden asemaa ja vastuunjakoja merellä tapahtuvien onnettomuus- ja vaaratilanteiden pelastustoimissa. Ehdotetut säännökset eivät kuitenkaan muuttaisi nykyisin voimassa olevaa käytäntöä eikä niillä olisi vaikutusta vapaaehtoisten toimijoiden asemaan.

Rajavartiolaitoksen tehtäviä johtavana meripelastusviranomaisena ehdotetaan täsmennettäväksi niillä tehtävillä, joista rajavartiolaitos käytännössä vastaa jo nykyisin viranomaisten keskinäisten sopimusten perusteella. Näistä rajavartiolaitoksen kannalta merkittävimpinä voidaan pitää merenkulun avustuspalvelun tuottamisen ja puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden välittämisen säätämistä rajavartiolaitoksen vastuulle. Rajavartiolaitoksen tiedonsaantioikeuden laajentaminen myös valmiussuunnitteluvaiheeseen parantaisi meripelastustoimen valmiussuunnittelua erityisesti monialaonnettomuuksiin liittyvän viranomaisyhteistyön kannalta.

Ensihoitopalvelukäsitteen käyttöönotto ja sosiaali- ja terveysviranomaisten aseman tar-

kempi määrittely meripelastustoimessa selkeyttäisi viranomaisten vastuunjakoja merellisissä onnettomuuksissa ja sairastapauksissa. Ehdotetuilla säännöksillä ei kuitenkaan ole tarkoitus muuttaa voimassa olevaa vastuunjakoja rajavartiolaitoksen ja sosiaali- ja terveysviranomaisten kesken. Rajavartiolaitos vastaisi edelleen siitä osasta ensihoitopalvelua, joka sisältyy voimassa olevan meripelastuslain perustason sairaankuljetus - käsitteeseen. Sosiaali- ja terveysviranomaiset vastaisivat tätä vaativimmista ensihoitopalvelun tehtävistä sekä puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tuottamisesta.

Puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tarjoaminen ei edellyttäisi sosiaali- ja terveysviranomaisilta uusia päivityspalveluja, vaan toiminto voitaisiin sisällyttää tarkoituksenmukaiseksi katsotulla tavalla viranomaisten nykyisiin tehtäviin. Tällä hetkellä lääkäripäivitys- ja konsultaatiopalvelua ylläpidetään Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä.

Esityksellä selkeytettäisiin myös turvallisuusradioviestinnän vastuuta Saimaan alueella. Vastuun siirtämisestä Merenkulkulaitokselle on sovittu rajavartiolaitoksen ja Merenkulkulaitoksen kesken vuonna 2008, ja se on huomioitu merenkulun turvallisuusradioverkon uusimisessa. Tehtävä olisi mahdollista tuottaa vuoden 2010 alussa toimintansa aloittavassa Liikennevirastossa Saimaan alusliikennepalvelun kautta ilman merkittäviä lisäkustannuksia tai uusia päivitysjärjestelyjä. Muutos edellyttäisi luonnollisesti Saimaan VTS-keskuksen henkilökunnan kouluttamista uusiin tehtäviin.

Eräiden hätämerkkien käytön salliminen merivartioston luvalla myös aluksilla ja ilma-aluksilla parantaisi meripelastusviranomaisten mahdollisuuksia harjoitella etsintä- ja pelastustehtäviä todenmukaisissa tilanteissa. Ehdotetun säännöksen ei arvioida myöskään lisäävään merkittävästi merivartiostojen työmäärää tapausten vähäisen määrän vuoksi.

COSPAS-SARSAT-ohjelmaan osallistuminen käyttäjävaltiona ei vuosittaisen jäsenmaksunsa lisäksi toisi mukanaan muita välitömiä velvoitteita. Ohjelmaan osallistuvilta valtiolta edellytetään kuitenkin halua kehittää

COSPAS-SARSAT-järjestelmää. Turun meripelastuskeskus vastaanottaa COSPAS-SARSAT-hätäilmoituksia jo nykyisin, joten ohjelmaan liittyminen vahvistaisi sen asemaa kansainvälisenä yhteyspisteenä. Samoin COSPAS-SARSAT-järjestelmää hyödyntävien viranomaisten menettelytapoihin ei tulisi merkittäviä muutoksia, sillä rajavartiolaitos on käytännössä tähänkin asti vastannut kansallisen viranomaistoiminnan yhteensovittamisesta.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu rajavartiolaitoksen esikunnassa virkatyönä. Esityksen valmisteluvaiheessa on kuultu laajasti muiden meripelastusviranomaisten ja sidosryhmien edustajia niiden toimintaan vaikuttavista muutosehdotuksista sekä kahdenvälisesti että huhtikuussa 2009 järjestetyssä sidosryhmätapaamisessa. Muutosehdotuksia on käsitelty lisäksi meripelastustoimen neuvottelukunnassa keväällä 2009.

Hallituksen esityksestä pyydettiin lausunnot asianomaisilta ministeriöiltä, virastoilta, laitoksilta, yhdistyksiltä ja järjestöiltä sekä Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta. Lausunnon toimittivat liikenne- ja viestintäministeriö, oikeusministeriö, opetusministeriö, puolustusministeriö, sisäasiainministeriön maahanmuutto-, pelastus- ja poliisiosastot, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, ulkoasiainministeriö, valtiovarainministeriö, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, Ilmailuhallinto, Luotsausliikelaitos, Merenkululaitos, Pääesikunta, Kaakkois-Suomen rajavartiosto, Lapin rajavartiosto, Länsi-Suomen merivartiosto, Pohjois-Karjalan rajavartiosto, Rajaja merivartiokoulu, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Suomen ympäristökeskus, tietosuojavaltuutetun toimisto, Turvatekniikan keskus, Varustamoliikelaitos, Viestintävirasto, Merivartioliitto ry, Suomen Kuntaliitto, Suomen Matkustajalaivayhdistys ry, Suomen Meripelastusseura ry sekä Suomen Varustamot oy.

Lausunnoissa hallituksen esityksen tavoitteita pidettiin yleisesti tarkoituksenmukaisina ja lainsäädännön muutosehdotuksia meripelastustoimen kannalta perusteltuina. Ehdotus-

ten katsottiin selkiyttävän meripelastuksen vastuualueita ja parantavan pelastustoiminnan koordinoitua. Useissa lausunnoissa myös kannatettiin nimenomaisesti Suomen liittymistä COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona. Lausunnot sisälsivät lukuisia yksittäisiä ehdotuksia, joista tässä yhteydessä selostetaan keskeisimmät. Saapuneista lausunnoista on julkaistu erillinen lausuntoyhteenvedo.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoi, että viranomaisten osallistuminen meripelastukseen tulisi tapahtua niiden omiin tehtäviin liittyen siten, ettei siitä aiheudu lisävelvoitteita eikä merkittäviä lisäkustannuksia. Ahvenanmaan maakunnan hallitus puolestaan katsoi, että viranomaisten ja muiden toimijoiden velvoittaminen osallistumaan meripelastustoimeen korvauksetta voi joissakin tilanteissa johtaa kohtuuttomiin tilanteisiin.

Kuntaliitto kiinnitti huomiota meripelastuslain ja terveydenhuoltolainsäädännön uudistamisen väliseen suhteeseen ja kuntien tehtävien mahdolliseen laajentumiseen ehdotusten johdosta. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri esittivät, että ensihoitopalvelun tulisi vastata vain kiireellisistä puhelinvälitteisistä lääkäripalveluista. Lisäksi ne katsoivat, että voimassa olevan meripelastuslain 8 § rajaa rajavartiolaitoksen helikoptereiden käytön tarpeellisesti vain etsintä- ja pelastuspalveluun liittyvään ensihoitopalveluun.

Oikeusministeriö kiinnitti huomiota erityisesti rajavartiolaitoksen tietojensaantioikeuden laajentamiseen ja katsoi, että henkilötietojen tarpeellisuus erityisesti valmiussuunnittelussa tulisi perustella. Tietosuojavaltuutetun toimiston näkemyksen mukaan eduskunnan perustus- ja hallintovaliokuntien linjanvedot henkilörekistereiden ja henkilötietojen käsittelyn sääntelystä on otettu huomioon lainvalmistelussa.

Lausunnoissa esitetyt näkemykset on otettu huomioon esityksen viimeistelyssä. Lausuntojen johdosta tehtiin eräitä tarkennuksia meripelastuslain pykälisiin sekä täsmennettiin esityksen perusteluosioita ja vaikutusten arviointia. Eri näkemyksiä on vielä siitä, voidaanko muut kuin meripelastusviranomaiset velvoittaa osallistumaan meripelastustoimeen korvauksetta. Lausunnoissa esitettiin muu-

toksia myös meripelastusta koskevaan valtioneuvoston asetusluonnokseen. Nämä seikat käsitellään erikseen asetuksen jatkovalmistelun yhteydessä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Tässä hallituksen esityksessä on otettu huomioon liikennehallinnon virastouudistusta koskeva hallituksen hanke. Meripelastus-

lain viittaukset Merenkululaitokseen ehdotetaan korvattavaksi viittauksilla Liikennevirastoon ja Liikenteen turvallisuusvirastoon niille ehdotetun tehtävänjaon mukaisesti.

Tässä esityksessä on otettu lisäksi huomioon alusjätelainsäädännön uudistamista koskeva liikenne- ja viestintäministeriön hanke, minkä johdosta meripelastuslain 4 §:n 2 momentin 8 kohdan viittausta ehdotetaan täsmennettäväksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Hampurin sopimuksen muutosten sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

2 luku. Organisaatio ja koordinointi. Luvun 2.1.1 kohdan käsitettä merihätään joutuneesta henkilöstä on tarkennettu kattamaan myös ne apua tarvitsevat henkilöt, jotka ovat päässeet rantaan kaukana valtamerialueella sijaitsevassa paikassa, jonne muut kuin Hampurin sopimuksen liitteessä tarkoitetut pelastusresurssit eivät pääse. Muutoksen tarkoituksena on varmistaa merellä apua tarvitsevien henkilöiden pelastaminen riippumatta niistä olosuhteista, joissa heidät tavataan.

Voimassa oleva meripelastuslaki on yhdenmukainen muutetun sopimusmääräyksen kanssa. Meripelastuslain 1 §:n mukaan lakia sovelletaan merellä vaarassa olevien ihmisten etsimiseen ja pelastamiseen. Merkitystä ei ole sillä, missä olosuhteissa henkilö tavataan.

3 luku. Valtioiden välinen yhteistyö. Luvun 3.1.6 kohtaan on lisätty uusi alakohta, jonka mukaan sopimuspuolen tulee oikeuttaa pelastuskeskuksensa ryhtymään yhteistyössä muiden pelastuskeskusten kanssa tarpeellisiin järjestelyihin, joilla määritetään tarkoituksenmukaisin yksi tai useampi paikka, jossa merihätään joutuneet henkilöt voidaan siirtää maihin.

Meripelastuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (37/2002) 2 §:n mukaan asianomaisessa meripelastuskeskuksessa tai meripelastuslohkokeskuksessa toimiva meripelastusjohtaja johtaa etsintä- ja pelastustoimintaa. Tähän kuuluu myös käytettävien evakuointi- paikkojen määrittäminen tarvittaessa yhdessä naapurivaltioiden kanssa, joten sopimusmääräys ei edellytä voimassa olevan sääntelyn tai käytäntöjen muuttamista.

Lukuun on myös lisätty uusi 3.1.9 kohta, jonka mukaan alusten päälliköt, jotka antavat apua merihätään joutuneille henkilöille ottamalla heidät alukseensa, vapautetaan velvollisuuksistaan siten, että alukset joutuvat vain mahdollisimman vähän poikkeamaan lisää alkuperäiseltä reitiltään. Edellytyksenä on,

että alusten päälliköiden vapauttaminen näistä velvollisuuksista ei entisestään vaaranna ihmishengen turvallisuutta merellä. Siitä etsintä- ja pelastusalueesta vastaava sopimuspuoli, jolla tällaista apua annetaan, on päävastuussa yhteensovittamisen ja yhteistyön toteutumisesta, jotta apua saaneet eloonjääneet voidaan siirtää maihin apua antaneelta alukselta ja he pääsevät turvalliseen paikkaan. Alukselta poistuminen on järjestettävä niin pian kuin se on kohtuudella käytännössä mahdollista.

Merihädässä olevan auttamisesta säädetään merilain (674/1994) 6 luvun 11 §:ssä. Aluksen päällikkö, joka tapaa merihädässä olevan, on velvollinen, jos se käy päinsä aiheuttamatta vakavaa vaaraa omalle alukselle tai laivavälle taikka muille aluksissa oleville, antamaan kaikkea apua, mikä on mahdollista ja tarpeellista hädänalaisen pelastamiseksi.

Kansainvälisen Merenkulkujärjestön meriturvallisuuskomitea hyväksyi toukokuussa 2004 edellä mainittua 3.1.9 kohtaa vastaavan määräyksen myös ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyyn kansainvälisen yleissopimukseen (SopS 11/1981). Yleissopimuksen muutokset on saatettu Suomessa voimaan lailla 12/2007.

4 luku. Toimintamenetelmät. Luvun 4.8 kohtaan on lisätty uusi, 3.1.6 kohtaan lisättyä kohtaa vastaava kohta, joka liittyy etsintä- ja pelastustoimien väliaikaiseen keskeyttämiseen onnettomuuspaikalla tilanteessa, jossa eloonjääneitä saattaa silti edelleen olla.

Tällaisessa tapauksessa asianomaisen pelastuskeskuksen tai pelastuslohkokeskuksen on käynnistettävä toimet, joilla määritetään tarkoituksenmukaisin yksi tai useampi paikka, jossa merihädässä olevat henkilöt voidaan siirtää maihin. Keskuksen on ilmoitettava tästä pelastustehtävään osallistuville aluksille ja muille asianomaisille osapuolille.

Kuten edellä 3 luvun muutosten yhteydessä on esitetty, määräys ei edellytä voimassa olevan sääntelyn tai käytäntöjen muuttamista.

2 Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona

2.1 Kansainvälinen COSPAS-SARSAT-ohjelasopimus

Kansainvälinen COSPAS-SARSAT-ohjelma on perustettu vuonna 1988 Kanadan, Ranskan, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen välisellä sopimuksella. Ohjelasopimus on avoin liittymistä varten kaikille valtioille, minkä lisäksi COSPAS-SARSAT-ohjelmaan on mahdollista liittyä järjestelmän käyttäjävaltiona tai maasegmentin ylläpitäjänä. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi liittyisi COSPAS-SARSAT-järjestelmän käyttäjävaltioksi, joten tässä yhteydessä selostetaan COSPAS-SARSAT-ohjelasopimuksen sisältö vain pääpiirteittäin.

1 artikla. Määritelmät. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytettävät keskeiset käsitteet.

2 artikla. Sopimuksen tarkoitus. Sopimuksen tarkoituksena on edistää kansainvälistä etsintä- ja pelastusyhteistyötä ja tukea Kansainvälisen merenkulkujärjestön ja Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön etsintä- ja pelastustoiminnan tavoitteita.

Sopimuksella pyritään varmistamaan COSPAS-SARSAT-järjestelmän toiminta pitkällä aikavälillä, antamaan järjestelmän tuottamat hätäilmoitus- ja paikannustiedot syjimmätösti kansainvälisen yhteisön käyttöön etsintä- ja pelastusoperaatioiden tueksi sekä määrittelemään keinot järjestelmän ylläpidon hallinnoinnin koordinoimiseksi.

3 artikla. Järjestelmän yleiskuvaus. COSPAS-SARSAT-järjestelmä käsittää avaruussegmentin, maasegmentin ja hätäpoijut sekä sisältää ne maasegmentin laitteistot ja hätäpoijut, jotka maasegmentin ylläpitäjät ja käyttäjävaltiot järjestävät käytettäväksi sopimuksen mukaisesti.

Avaruussegmenttiin kuuluvat alusta, vastaanotin-, prosessori- ja muistiyksikkö sekä toistinyksikkö. Maasegmentin osia ovat puolestaan maa-asemat, jotka vastaanottavat satelliittien välittämät signaalit ja käsittelevät niitä hätäpoijujen sijainnin määrittämiseksi sekä koordinaatiokeskukset, jotka vastaanottavat tulostiedot maa-asemilta ja välittävät

hätäilmoitus- ja paikannustiedot asianomaisille viranomaisille.

4 artikla. Yhteistyöviranomaiset. Artiklan mukaan kukin sopimuspuoli määrää yhteistyöviranomaisen vastaamaan ohjelman toteuttamisesta ja ilmoittaa viranomaisen sekä mahdolliset myöhemmät muutokset muille sopimuspuolille.

5 artikla. Sopimuspuolten velvoitteet. Sopimuspuoli osallistuu ohjelmaan ylläpitämällä vähintään yhtä COSPAS-SARSAT-järjestelmän avaruussegmentin perusyksiköistä. Artiklan mukaan satelliittialustan järjestävä sopimuspuoli vastaa sen toiminnasta ja teknisestä asianmukaisuudesta.

Sopimuspuolet varmistavat hallinnollisen, toiminnallisen ja teknisen koordinaation keskenään sekä sopimuspuolten ja muiden maasegmentin ylläpitäjien välillä, ja ne pyrkivät antamaan käyttäjävaltioille kaikki järjestelmää koskevat tiedot. Sopimuspuolet pyrkivät lisäksi välittämään tarvittavat COSPAS-SARSAT-hätäilmoitus- ja paikannustiedot asianomaisille etsintä- ja pelastusviranomaisille sekä koordinoimaan järjestelmän toimintaa näiden viranomaisten kanssa.

6 artikla. Rahoitusjärjestelyt. Kukin sopimuspuoli vastaa täysimääräisesti kaikista menoista, jotka liittyvät sen osallistumiseen avaruussegmentin ylläpitoon, sekä sopimukseen perustuvista velvoitteista aiheutuvista yhteisistä menoista. Yhteiset menot jaetaan tasapuolisesti sopimuspuolten kesken.

Artiklan mukaan kaikille valtioille annetaan korvauksetta mahdollisuus vastaanottaa ja lähettää hätäilmoitustietoja COSPAS-SARSAT-järjestelmän avaruussegmentin välityksellä.

7 artikla. Rakenne. Sopimuksella perustettuja toimielimiä ovat neuvosto ja sihteeristö. Neuvosto voi tarvittaessa perustaa myös aputoimielimiä sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

8 artikla. Neuvoston kokoonpano ja menettelyt. Neuvostossa on yksi kunkin sopimuspuolen edustaja sekä mahdolliset varahenkilöt ja neuvonantajat. Neuvosto kokoontuu tarpeen mukaan, mutta kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Päätökset tehdään yksimielisesti, ja työskentelykielinä ovat englanti, ranska ja venäjä.

9 artikla. *Neuvoston tehtävät.* Neuvoston tehtävänä on valvoa sopimuksen täytäntöönpanoa sekä tehdä tarvittavat tekniset, hallinnolliset ja toimintaan liittyvät suunnitelmat. Neuvosto laatii, käsittelee ja hyväksyy COSPAS-SARSAT-järjestelmän avaruus- ja maalaitteita sekä hätäpoijuja koskevat tekniset spesifikaatiot sekä järjestää hallinnollisen, toiminnallisen ja teknisen koordinoinnin maasegmentin ylläpitäjien ja käyttäjävaltioiden kanssa.

Neuvosto vastaa lisäksi muun muassa järjestelmän arvioinnista ja kehittämisestä sekä suhteista ohjelman ulkopuolisiin tahoihin.

10 artikla. *Sihteeristö.* Sihteeristö toimii ohjelman pysyvänä hallintoelimenä ja avustaa neuvostoa sen tehtävien suorittamisessa. Sihteeristön tehtäviin kuuluvat kokouspalvelut, hallinnolliset palvelut, tekniset palvelut sekä yhteydenpito maasegmentin ylläpitäjiin, käyttäjävaltioihin ja kansainvälisiin järjestöihin.

11 artikla. *Maasegmentin ylläpitäjät.* COSPAS-SARSAT-ohjelmaan voi liittyä maasegmentin ylläpitäjäksi toimittamalla vakimuotoisen ilmoituksen sopimuksen tallettajalle. Maasegmentin ylläpitäjä pyrkii neuvoston kanssa sovittavia menettelyjä noudattaen välittämään COSPAS-SARSAT-järjestelmän avaruussegmentin välityksellä vastaanotetut hätäilmoitus- ja paikannustiedot asianomaisille etsintä- ja pelastusviranomaisille. Maasegmentin ylläpitäjäksi on tähän mennessä liittynyt 25 valtiota.

12 artikla. *Käyttäjät*. COSPAS-SARSAT-ohjelmaan voi liittyä ylläpitäjäksi toimittamalla vakimuotoisen ilmoituksen sopimuksen tallettajalle. Valtio voi käyttää COSPAS-SARSAT-järjestelmää sekä vastaanottamalla järjestelmän hätäilmoitus- ja paikannustietoja että käyttämällä hätäpoijuja. Artiklassa määritellään käyttäjävaltioksi liittymisen edellytykset, jotka selostetaan tarkemmin jäljempänä liittymisilmoitusta koskevassa jaksossa.

13 artikla. *Suhde kansainvälisiin järjestöihin.* Artiklan mukaan sopimuspuolet tekevät yhteistyötä Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön, Kansainvälisen televiestintäliiton ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön kanssa sekä muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa yhteistä etua koskevissa asioissa. So-

pimuspuolten tulee ottaa huomioon näiden kansainvälisten järjestöjen asianomaiset päätöslauselmat, standardit ja suositukset.

14 artikla. *Vastuut.* Artikla sisältää vahingonkorvausvastuun rajoituksen, joka vastaa käyttäjävaltion liittymisilmoituksen 5 kappaaleen määräyksiä. Artiklan mukaan sopimuspuolet eivät esitä toisilleen vaateita tai nosta toisiaan vastaan kanteita sellaisten henkilö- tai esinevahinkojen tai taloudellisten vahinkojen johdosta, jotka aiheutuvat sopimuksen mukaisesta toiminnasta tai tällaisen toiminnan puuttumisesta.

Sopimuspuolet eivät myöskään sitoudu vastuuseen järjestelmän käyttäjille tai kolmansille osapuolille varsinkaan sellaisten vaateiden johdosta, jotka perustuvat henkilö- tai esinevahinkoihin tai taloudellisiin vahinkoihin, joita voi aiheutua järjestelmän käytöstä. Sopimuspuolet pyrkivät yhteistyössä suojautumaan tällaisilta mahdollisilta vaateilta.

15 artikla. *Riitojen ratkaiseminen.* Sopimuspuolten väliset riidat ratkaistaan ensisijaisesti neuvottelemalla ja tarpeen vaatiessa välimiesmenettelyssä.

16 artikla. *Liittyminen.* Sopimus on avoinna liittymistä varten valtioille, jotka sitoutuvat järjestämään käytettäväksi vähintään yhden avaruussegmentin perusyksikön ja ovat valmiita sitoutumaan tähän sopimukseen perustuviin sopimuspuolen velvoitteisiin. Toistaiseksi mikään muu valtio ei ole liittynyt sopimuksen osapuoleksi.

17 artikla. *Irtisanominen.* Artikla sisältää määräykset sopimuspuolen mahdollisuudesta irtisanoutua sopimuksesta sekä sitä koskeva menettely.

18 artikla. *Sopimuksen muuttaminen.* Artikla sisältää määräykset sopimuksen muuttamista koskevasta menettelystä. Sopimusmuutokset tulevat voimaan kuudenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun kaikki sopimuspuolet ovat ne hyväksyneet.

19 artikla. *Tallettaja.* Sopimuksen tallettajat ovat Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön pääsihteeri ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön pääsihteeri. Sopimus on rekisteröity Yhdistyneiden kansakuntien sihteeristöön Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti.

20 artikla. *Voimaantulo ja voimassaolo.* Sopimuksen allekirjoittajavaltioita ovat Yhdysvallat, Kanada, Ranska ja Neuvostoliitto. Sopimus on voimassa viisitoista vuotta sen voimaantulopäivästä, ja sen voimassaolo jatkuu ilman eri toimenpiteitä viisi vuotta kerrallaan.

2.2 Ilmoitus liittymisestä COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltioina ja liittymisilmoituksen suhde Suomen lainsäädäntöön

Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona tapahtuu toimittamalla allekirjoitettu vakionuotoisen liittymisilmoitus jommallekummalle COSPAS-SARSAT-ohjelasopimuksen tallettajalle joita ovat Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO sekä Kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO. Liittymisilmoituksessa allekirjoittajavaltio sitoutuu jäljempänä selostettaviin määräyksiin.

1. *Määritelmät.* Liittymisilmoituksen 1 kappaleessa määritellään asiakirjassa käytettävät keskeiset käsitteet. Käsitteet vastaavat COSPAS-SARSAT-ohjelasopimuksessa käytettyä terminologiaa.

2. *Allekirjoittajan liittymisen soveltamisala ja tavoitteet.* Liittymisilmoituksen allekirjoittajan tavoitteina on käyttää COSPAS-SARSAT-järjestelmää ohjelmaa varten luotujen normien ja menettelyjen mukaisesti sekä toimia yhteistyössä muiden kansallisten viranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa järjestelmää ylläpidettäessä ja koordinoitaessa. Käyttäjävaltio ottaa vastaan COSPAS-SARSAT-järjestelmän tuottamia hätäilmoitus- ja paikannustietoja sekä käyttää hätäpoijuja.

Kohdan mukaan allekirjoittaja hyväksyy sen, ettei mikään liittymisilmoituksen ehto sido COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuspuolia ensisijaisesti ohjelasopimuksen määräyksiin nähden.

3. *Allekirjoittajan velvoitteet.* Allekirjoittajan tulee ilmoittaa ohjelasopimuksen mukaiselle neuvostolle tai toimivaltaisille kansainvälisille järjestöille yhteydenottopisteensä hätäilmoituksia varten. Suomessa yhteyspisteeksi nimettäisiin Turun meripelastuskeskus, joka vastaanottaa COSPAS-

SARSAT-hätäilmoituksia jo nykyisin. Muita järjestelmää hyödyntäviä viranomaisia Suomessa ovat erityisesti poliisi, Merenkululaitos, Ilmailulaitos, pelastusviranomaiset sekä Viestintävirasto.

Allekirjoittajan tulee käyttää järjestelmän osana hätäpoijuja, jotka vastaavat ominaisuuksiltaan asianmukaisia Kansainvälisen televiestintäliiton määräyksiä ja COSPAS-SARSAT-järjestelmän spesifikaatioita sekä pitää tarvittaessa hätäpoijurekisteriä. COSPAS-SARSAT-järjestelmään kytkettyjä hätälähtettäviä ovat merenkulun hätäradiolähtetimet (*Emergency Position Indicating Radio Beacon, EPIRB*), ilmailun hätälähtetimet (*Emergency Locator Transmitter, ELT*) sekä henkilökohtaiset PLB-hätälähtetimet. Niiden lähettämät hälytykset ohjautuvat Turun meripelastuskeskukseen, joka välittää hälytyksen tarvittaessa asianomaiselle viranomaiselle.

EPIRB-, ELT- ja PLB-lähtetimet ovat radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain (1015/2001) 7 §:n mukaisia luvanvaraisia radiolaitteita. Radioluvan myöntää Viestintävirasto, joka myös pitää rekisteriä myönnettyistä luvista. Viestintävirastolla on lisäksi EPIRB- ja PLB-lähtettäviä koskeva tunnisterekisteri, jonka tietoihin meripelastusviranomaisilla on suora pääsy. ELT-lähtettämien osalta muut kuin radioluvan myöntämiseen liittyvät tiedot eivät tällä hetkellä ole pelastustoimintaan liittyen kootusti saatavissa. Ilmailulain kokonaisuudistuksen yhteydessä on kuitenkin tarkoitus ottaa käyttöön ilmailun hätäpaikannuslähetinrekisteri (ELT-rekisteri).

Lisäksi allekirjoittaja sitoutuu vaihtamaan COSPAS-SARSAT-järjestelmän tietoja oikea-aikaisesti ja syrjimättömästi sekä osallistumaan tarpeen mukaan neuvoston ohjelmakokouksiin tarvittavien hallinnollisten, toiminnallisten ja teknisten kysymysten ratkaisemiseksi.

Liittymisilmoitus ei sido allekirjoittajaa muihin kuin liittymisilmoituksen mukaisiin velvoitteisiin eikä olemassa olevien velvoitteiden muuttamiseen ilman sen ennakkosuostumusta. Allekirjoittajan ei myöskään edellytetä täyttävän uusia velvoitteita ennen neuvoston kanssa sovittavaa ajankohtaa.

4. *Allekirjoittajan viranomaisen ja edustus ohjelmakokouksissa.* COSPAS-SARSAT-

järjestelmän käyttäjävaltio on oikeutettu osallistumaan neuvostoon ja sen aputoimielinten avoimiin kokouksiin, saamaan kaikki niihin liittyvät asianmukaiset asiakirjat, ehdottamaan asioita ja toimittamaan asiakirjoja kokousten käsiteltäväksi sekä osallistumaan keskusteluun. Tällä hetkellä Suomi on osallistunut kokouksiin epävirallisena tarkkailijajäsenenä.

Allekirjoittaja määrää viranomaisen vastaamaan liittymisilmoituksen 2 ja 3 kappaleen mukaisten velvoitteiden ja tavoitteiden täyttämistä. Allekirjoittajan määräämä viranomainen sekä edustaja ohjelmakokouksissa on ilmoitettava COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuspuolille sihteeristön välityksellä. Myös mahdollisista myöhemmistä muutoksista on ilmoitettava samalla tavalla. Allekirjoittajan edustajan osallistumisesta ohjelmakokouksiin noudatetaan soveltuvia COSPAS-SARSAT-ohjelmasonimukseen määräyksiä ja neuvoston hyväksymän työjärjestyksen sääntöjä.

Suomen vastuuviranomaiseksi olisi tarkoituksenmukaisinta nimetä rajavartiolaitos, joka vastaa nykyisinkin tehtävästä epävirallisesti. Rajavartiolaitokselle säädettäisiin myös meripelastuslaissa vastuu COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittyvien asioiden kansallisesta yhteensovittamisesta.

5. Vastuut. Kappaleeseen sisältyy COSPAS-SARSAT-järjestelmän käyttöön liittyviä vahingonkorvausvaatimuksia koskeva rajoitus. Vastaava määräys on ohjelmasonimukseen 14 artiklassa.

Liittymisilmoituksen allekirjoittaja hyväksyy sen, etteivät COSPAS-SARSAT-sopimuspuolet eivätkä muut ohjelmaan liittyneet valtiot esitä toisilleen vaateita tai nosta toisiaan vastaan kanteita sellaisten henkilö- tai esinevahinkojen tai taloudellisten vahinkojen johdosta, jotka aiheutuvat sen ohjelmaan liittymisen mukaisesta toiminnasta tai tällaisen toiminnan puuttumisesta tai aiheutuvat sen käyttäessä järjestelmää.

Vastavuoroisesti allekirjoittaja ei sitoudu vastuuseen järjestelmän käyttäjille, mukaan lukien COSPAS-SARSAT-sopimuspuolet, maasegmentin ylläpitäjät ja käyttäjävaltiot, tai kolmansille osapuolille varsinkaan sellaisten vaateiden johdosta, jotka perustuvat henkilö- tai esinevahinkoihin tai taloudellisiin

vahinkoihin, joita voi aiheutua niiden käyttäessä järjestelmää tai joita allekirjoittajan liittymisen ohjelmaan voi aiheuttaa. Allekirjoittaja pyrkii yhteistyössä COSPAS-SARSAT-sopimuspuolten, maasegmentin ylläpitäjien ja käyttäjävaltioiden kanssa suojautumaan tällaisilta mahdollisilta vaateilta.

Mainitut sopimusmääräykset poikkeavat vahingonkorvauslain (412/1974) 3 luvun mukaisista työnantajan ja julkisyhteisön korvausvastuuta koskevista säännöksistä. Vahingonkorvauslain 1 §:n nojalla lakia ei kuitenkaan sovelleta sopimukseen perustuvaan korvausvastuuseen.

6. Rahoitusjärjestelyt. Allekirjoittaja vastaa täysimääräisesti kaikista menoista, jotka liittyvät sen osallistumiseen COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittymisilmoituksen 2 ja 3 kappaleessa määritellyllä tavalla. Lisäksi allekirjoittaja maksaa vuosittaisen jäsenmaksun ohjelman organisaatioon, hallintoon ja koordinaatioon liittyvien yhteisten menojen kattamiseksi. Neuvosto vahvistaa tietyin aikavälein jäsenmaksun suuruuden.

Ohjelman jäsenmaksu, joka on vahvistettu viimeksi vuonna 2007, on 42 000 Kanadan dollaria eli noin 27 000 euroa. Jäsenmaksu maksettaisiin sisäasiainministeriön määrärahamomentilta muiden kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen tapaan. COSPAS-SARSAT-järjestelmän käyttöönotto ei muilta osin aiheuttaisi kustannuksia, koska tarvittavat tekniset järjestelyt ovat jo olemassa.

7. Voimaantulo ja irtisanominen. Allekirjoittajan liittymisen ohjelmaan käyttäjävaltiona tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun toinen sopimuksen tallettajista vastaanottaa liittymisilmoituksen. Sopimuksen tallettajina toimivat Kansainvälisen merenkulkujärjestön ja Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön pääsihteerit yhdessä.

Ohjelmaan liittymisen voi yksipuolisesti irtisanoa ilmoittamalla siitä toiselle sopimuksen tallettajista. Irtisanominen tulee voimaan 180 päivän kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta. Allekirjoittajan on myös ilmoitettava sihteeristön välityksellä COSPAS-SARSAT-sopimuspuolille aikomuksestaan irtisanoa liittymisensä.

3 Lakiehdotusten perustelut

3.1 Laki etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevan vuoden 1979 kansainvälisen yleissopimuksen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

1 §. Pykälällä ehdotetaan saatettavaksi voimaan ne Hampurin sopimukseen 20 päivänä toukokuuta 2004 hyväksytyjen muutosten määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset on selostettu jäljempänä 6 luvussa. Muut sopimuksen määräykset saatettaisiin voimaan tasavallan presidentin asetuksella.

2 §. Laki on tarkoitus saattaa voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana. Koska Hampurin sopimuksen muutokset ovat tulleet kansainvälisesti voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006, tarkoituksena on, että laki tulisi voimaan mahdollisimman pian.

3.2 Laki kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltion liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

1 §. Pykälällä ehdotetaan saatettavaksi voimaan ne COSPAS-SARSAT-ohjelman Suomen liittymisilmoituksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset on selostettu jäljempänä 6 luvussa. Muut sopimuksen määräykset saatettaisiin voimaan tasavallan presidentin asetuksella.

2 §. Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun COSPAS-SARSAT-ohjelasopimuksen tallettaja on vastaanottanut allekirjoitetun liittymisilmoituksen. Laki on tarkoitus saattaa voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti liittymisilmoituksen voimaantulon kanssa.

Voimaansaattamisasetuksessa säädettäisiin lisäksi Suomen COSPAS-SARSAT-vastuuviranomaisesta sekä yhteyspisteestä hätäilmoitusten vastaanottamista varten. Vastuuviranomaiseksi nimettäisiin rajavartiolaitos

ja yhteyspisteeksi Turun meripelastuskeskus.

3.3 Meripelastuslaki

1 §. *Lain soveltamisala.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan selvyuden vuoksi täsmennystä lain alueellisesta soveltamisalasta. Jo voimassa olevan tulkinnan mukaan lakia sovelletaan Suomen meripelastustoimen vastuualueella, joka on määritelty lain 2 §:n 3 kohdassa. Mainitun kohdan mukaan meripelastustoimen vastuualueeseen kuuluu myös Suomen aluevesillä oleva saaristo, millä tarkoitetaan saariston vesialueita. Itse saaret eivät jatkossakaan kuuluisi meripelastuslain soveltamisalaan, vaan vastuu niiden osalta kuuluisi edelleen alueen pelastustoimelle. Momentin viittaus ensiapuun muutettaisiin viittaukseksi ensihoitoon, mikä vastaa paremmin tosiasiallista tilannetta.

Lain soveltamisala laajennettaisiin lisäksi kattamaan puhelinvälitteiset lääkäripalvelut ja merenkulun avustuspalvelu, jotka ovat Kansainvälisen merenkulkujärjestön linjausten mukaisesti osa meripelastustoimea. Edellä todetusta poiketen puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tuottaminen ei rajoittuisi Suomen meripelastustoimen vastuualueeseen, vaan meripelastustoimen olisi merenkulkijoiden työterveyden- ja sairaanhoitoa koskevan yleissopimuksen (SopS 84/1995) mukaisesti tuotettava palvelua suomalaiselle alukselle aluksen sijainnista riippumatta.

Voimassa olevassa meripelastuslaissa ei säädetä perustason sairaankuljetusta vaativammista meripelastustoimen tehtävistä, vaikka niitä esiintyy ajoittain. Laissa olisi siten tarkoituksenmukaista säätää merialueella tapahtuvasta ensihoitopalvelusta ja sen vastuuviranomaisista. Ensihoitopalvelun käsite määriteltäisiin tarkemmin lain 2 §:ssä, ja sitä koskevasta vastuunjaosta meripelastustoimen tehtävissä ja valmiusjärjestelyissä säädettäisiin lain 4 ja 8 §:ssä.

2 §. *Käsitteet ja määritelmät.* Voimassa olevan pykälän 4 kohdan termi *valvonta-alue* ehdotetaan korvattavaksi rajavartiolaitoksen mukaisella termillä *toimialue*. Lisäksi pykälään lisättäisiin uudet määritelmät meripelastuksen johtokeskuksesta, meripelastustoimen johtajasta, ensihoitopalvelusta, merenkulun

avustuspalvelusta, puhelinvälitteisistä lääkäripalveluista sekä COSPAS-SARSAT-järjestelmästä. Voimassa olevan pykälän määritelmä perustason sairaankuljetuksesta poistettaisiin, koska se sisältyisi ensihoitopalvelun käsitteeseen. Muilta osin voimassa olevan pykälän säännökset säilyisivät ennallaan.

Meripelastuksen johtokeskuksella tarkoitettaisiin laissa meripelastuskeskusta ja meripelastuslohkokeskusta. Tämä yleisnimike on käytössä muun muassa sisäasiainministeriön meripelastusohjeessa, ja se on myös vakiintunut ammattikieleen. Uuden määritelmän johdosta lain viittaukset meripelastuskeskuksen ja meripelastuslohkokeskuksen kokonaisuuteen korvattaisiin viittauksella meripelastuksen johtokeskukseen.

Meripelastustoimen johtajan määritelmä lisättäisiin Kansainvälisen merenkulkujärjestön ja Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön yhteisen lento- ja meripelastuskäsikirjan veloitteiden johdosta. Myös nykyisen käytännön mukaan meripelastustoimen johtajana toimii merivartioston komentaja, jonka asemaa meripelastusorganisaatiossa määritelmä selkeyttäisi. Merivartioston komentaja vastaa merivartioston toiminnasta, joten vastuu olisi perusteltua ulottaa myös meripelastuslohkon meripelastusjärjestelyihin.

Ensihoitopalvelu-käsite on tarkoitus ottaa käyttöön ja määritellä vireillä olevan terveydenhuollon lainsäädännön uudistamisen yhteydessä. Koska meripelastuslaki ehdotetaan tulemaan voimaan tätä aiemmin, pykälään otettaisiin väliaikaisesti suppeahko määritelmä ensihoitopalvelusta. Ensihoitopalvelulla tarkoitettaisiin kokonaisuutta, joka vastaa potilaan kiireellisestä hoidosta ensisijaisesti terveydenhuollon hoitolaitosten ulkopuolella ja tarvittaessa potilaan kuljettamisesta tarkoituksenmukaisimpaan terveydenhuollon yksikköön. Määritelmä olisi tarkoituksenmukaisinta korvata myöhemmin viittauksella uuden ehdotettavan terveydenhuoltolain asianomaiseen pykälään.

Kansainvälinen merenkulkujärjestö on voimassa olevan meripelastuslain antamisen jälkeen ottanut käyttöön käsitteen merenkulun avustuspalvelu (*Maritime assistance service, MAS*), joka on tarkoituksenmukaista määritellä myös kansallisella tasolla. Meren-

kulun avustuspalvelun tarkoituksena on sekä helpottaa alusten yhteydenottoa paikallisen maan viranomaisiin että tehostaa aluksilta tulevan tiedon johdonmukaista käsittelyä onnettomuutta alempiasteisissa vaaratilanteissa. Avustuspalvelu luo samalla meripelastustoimelle paremmat mahdollisuudet ennakoivaan valmiuden kohottamiseen tilanteissa, jotka voivat kehittyä mahdollisiksi vaaratilanteiksi.

Myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/17/EY alusliikennettä koskevan yhteisön seuranta- ja tietojärjestelmän perustamisesta annetun direktiivin 2002/59/EY muuttamisesta viitataan Kansainvälisen merenkulkujärjestön merenkulun avustuspalvelua koskevaan suositukseen. Direktiivi on pantu kansallisesti täytäntöön alusliikennepalvelulaille sekä aluksista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä annetulla lailla (300/1979).

Merenkulun avustuspalvelutoiminnan päivitysvelvoite on rajavartiolaitoksen ja Merenkululaitoksen keskinäisellä päätöksellä sovittu rajavartiolaitokselle. Rajavartiolaitoksessa päivystämismuoto on yhdistetty meripelastuskeskuksen tehtäviin.

Puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden (*Telemedical assistance service, TMAS*) määritelmä perustuu merenkulkijoiden terveyden ja sairaanhoitoa koskevan yleissopimuksen sekä Kansainvälisen merenkulkujärjestön velvoitteisiin. Määritelmän mukaan puhelinvälitteisillä lääkäripalveluilla tarkoitettaisiin ainoastaan kiireellisiä lääketieteellisiä konsultatioita, joita ei voida hoitaa tavanomaisen terveydenhuoltojärjestelmän kautta. Lain 3, 4, 8 ja 24 §:ssä säädettäisiin tarkemmin toimintaan osallistuvien viranomaisten vastuista.

Kansainvälisen COSPAS-SARSAT-etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmän avulla välitetään erilaisia merenkulun, ilmailun ja henkilökohtaisten hätälähetimien hätäviestejä. Hätäviestipalvelun tuottamisesta vastaa kansainvälinen COSPAS-SARSAT-järjestö. Suomessa järjestelmän kautta välitetyt hälytykset ohjautuvat Turun meripelastuskeskukseen, joka välittää ne edelleen asianomaiselle viranomaiselle. Viranomaistehtäviin voivat kuulua esimerkiksi lentopelastus-, etsintä- ja muut pelastustehtävät.

3 §. Johtava meripelastusviranomainen. Rajavartiolaitoksen tehtäviä johtavana meripelastusviranomaisena täsmennettäisiin lisäämällä pykälään uudet kohdat vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamisesta ja puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden välittämisestä aluksille, vaaratilanteiden ennaltaehkäisystä, merenkulun avustuspalvelusta sekä COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittyvien asioiden kansallisesta yhteensovittamisesta.

Vaaratilanteeseen liittyvä hätäradioliikenteen johtaminen on jo nykyisin rajavartiolaitoksen tehtävä merialueella, mutta voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole määritelty puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden vastuuviranomaisia. Toimintaan liittyvistä vastuista ja järjestelyistä on kuitenkin sovittu virkamiestasolla rajavartiolaitoksen, Merenkululaitoksen ja terveysviranomaisten kesken. Puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden välittäminen säädettäisiin rajavartiolaitoksen tehtäväksi, jolloin tiedon välitys alukselta lääkärille voitaisiin toteuttaa ilman ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavia päivystysjärjestelyjä. Lain 8 §:ään ehdotettavan säännöksen mukaisesti varsinaisten lääkäripalveluiden tuottamisesta vastaisivat terveysviranomaiset.

Meripelastuksen vaaratilanteiden ennaltaehkäisy lisättäisiin rajavartiolaitoksen tehtäviin, koska se on luonteva osa johtavan meripelastusviranomaisen tehtäväkenttää. Vaaratilanteiden ennaltaehkäisy kytkeytyy osaltaan meripelastustoimeen liittyvään valistukseen, mutta se voi olla myös viranomaisten toimintojen yhteensovittamista ja yhteisten toimintamallien edelleen kehittämistä.

Merenkulun avustuspalvelun tarkoituksena on helpottaa alusten yhteydenottoa paikallisiin viranomaisiin ja tehostaa aluksilta tulevan tiedon johdonmukaista käsittelyä onnettomuutta alemmanasteisissa vaaratilanteissa. Palvelu luo meripelastustoimelle paremmat mahdollisuudet ennakoivaan valmiuden kohottamiseen tilanteissa, joissa on mahdollisuus vaaratilanteen kärjistymiselle. Kansainvälinen merenkulkujärjestö suosittaa avustuspalvelun tuottamisen keskittämistä meripelastuskeskuksiin. Avustuspalvelun päivystysvelvoite on rajavartiolaitoksen ja Merenkululaitoksen keskinäisellä päätöksellä so-

vittu rajavartiolaitokselle, joten se säädettäisiin rajavartiolaitoksen tehtäväksi myös lain tasolla. Rajavartiolaitoksessa päivystysvelvoite on yhdistetty Turun meripelastuskeskuksen muihin tehtäviin.

Rajavartiolaitoksen tehtäväksi säädettäisiin lisäksi COSPAS-SARSAT-järjestelmällä välitettyjen hätälähettimien hätäviestien vastaanottaminen ja niiden välittäminen kansalliselle vastuutaholle. Kansallisia vastuuviranomaisia ovat erityisesti Liikennevirasto, poliisi, pelastusviranomaiset, Ilmailulaitos ja Viestintävirasto sekä hälytysten osalta myös hätäkeskus. Rajavartiolaitos vastaisi myös COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittyvien asioiden kansallisesta yhteensovittamisesta toimintaan osallistuvien viranomaisten kesken.

4 §. Muut meripelastusviranomaiset. Pykälän otsikkoa ehdotetaan täsmennettäväksi, koska pykälässä säädettäisiin myös muista meripelastuksen toimijoista kuin viranomaisista.

Pykälän säännökset muista meripelastusviranomaisista päivitetäisiin viranomaiskentässä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Samalla pykälän viittaukset Merenkululaitokseen korvattaisiin liikennehallinnon virastouudistuksen johdosta viittauksilla Liikenteen turvallisuusvirastoon ja Liikennevirastoon. Alueen pelastustoimen osalta yksityiskohtainen viittaus pelastuslain (468/2003) pykälään korvattaisiin yleisemmällä viittauksella pelastuslain uudistamishankkeen yhteydessä mahdollisesti ehdotettavan uuden pykälänumeroinnin vuoksi. Pykälän 1 momenttiin ehdotettavan säännöksen mukaan muiden meripelastusviranomaisten olisi osallistuttava meripelastukseen korvauksetta. Säännös vastaa nykyistä käytäntöä, mutta selkeyden vuoksi siitä säädettäisiin jatkossa lain tasolla.

Pykälän 2 momentin 1, 5 ja 6 kohta vastaisivat voimassa olevan lain säännöksiä. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädettäisiin Liikenteen turvallisuusviraston ja 4 kohdassa Liikenneviraston tehtävistä. Virastojen tehtävät jakautuisivat liikennehallinnon virastouudistuksessa ehdotettavaa vastaavasti. Lisäksi 4 kohdan sanamuoto mukautettaisiin vastaamaan alusliikennepalvelulakia (623/2005).

Ilmatieteen laitoksesta annetun lain (585/1967) 1 §:n 4 kohdan mukaan Ilmatieteen laitos vastaa sää- ja meritietojen sekä virtaus- ja ajelehtimisennusteiden ylläpitämisestä ja jatkuvasta toimittamisesta pelastustointa ja meripelastustointa varten, minkä vuoksi vastaavansisältöinen säännös sisällytettäisiin myös 2 momentin 3 kohtaan.

Voimassa olevan 2 momentin 7 kohdan mukaan sosiaali- ja terveysturvalliset järjestävät ja ylläpitävät lääkinnällisen pelastustoiminnan palveluja sekä huolehtivat pelastettujen psykososiaalisesta huollosta. Säännös ehdotetaan korvattavaksi viittauksella ensihoitopalvelun järjestämiseen, joka määriteltäisiin tarkemmin 2 pykälän 13 kohdassa. Sosiaali- ja terveysturvalliset vastaisivat lisäksi puhelinvälitteisten lääkäripalvelujen tuottamisesta. Lääkäripalvelujen välittäminen aluksille kuuluisi rajavartiolaitoksen tehtäviin ehdotetun 3 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 momentin 8 kohdan viittaus aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annettuun lainsäädäntöön muutettaisiin viittaukseksi öljyvahinkojen torjunnasta annettuun lainsäädäntöön alusjätelainsäädännön uudistamishankkeen johdosta.

Vuoden 2010 alussa tapahtuvan Ilmailulaitos Finavian yhtiöittämisen johdosta olisi tarpeen säätää lain tasolla tarkemmin ilmailiikennepalveluiden tarjoajan velvollisuuksista meripelastustoimessa. Pykälän 3 momentissa velvoitettaisiin ilmailulaissa (1242/2005) tarkoitettu ilmailiikennepalveluiden tarjoaja osallistumaan korvauksetta meripelastustoimen yhteistyön kehittämiseen, meripelastustoimen valmiuden ylläpitoon sekä etsintä- ja pelastustoimintaan siltä osin kuin sillä on tarkoituksenmukaista toimialaansa liittyvää asiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa. Valmiuden ylläpidolla tarkoitettaisiin sekä valmiussuunnittelua että harjoitustoimintaa. Yhteistoiminnan sisällöstä sovittaisiin tarkemmin rajavartiolaitoksen ja ilmailiikennepalveluiden tarjoajan välisellä sopimuksella.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin uudeksi toimijaksi valtion omistamat yhtiöt. Säännöksellä ennakoitaisiin valtion liikelaitosten muuttamista osakeyhtiöiksi. Meripelastustoimen kannalta keskeisiä liikelaitoksia ovat Ilmailulaitos (Finavia), Luotsausliikelaitos

(Finnpilot) sekä Varustamoliikelaitos (Finstaship). Säännöksessä tarkoitettujen toimijain velvoitettaisiin osallistumaan meripelastukseen korvauksetta siltä osin, kuin se olisi tarpeen valmiussuunnittelua varten tai vaaratilanteissa. Velvoitteen voidaan katsoa kuuluvan tavanomaiseen varautumiseen, jota valtion toimijoilta voidaan perustellusti edellyttää. Käytännössä kyseeseen tulisi esimerkiksi onnettomuuspaikan lähistöllä olevan aluksen hyödyntäminen meripelastustehtävässä.

5 §. Neuvottelukunta ja johtoryhmät. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että meripelastuslohkon johtoryhmällä olisi mahdollisuus käyttää apunaan myös asiantuntijoita. Asiantuntijoina voisivat olla esimerkiksi laivan rakenteiden asiantuntija, kemikaaliasiantuntija tai varustamon asiantuntija. Lisäksi pykälään lisättäisiin maininta johtoryhmän toimimisesta myös meripelastustoimen johtajan tukena.

8 §. Valmiusvaatimukset. Voimassa olevan pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös meripelastustoimen johtajan vastuusta meripelastuslohkollaan. Kansainväliseen lento- ja pelastuskäsikirjaan perustuva säännös vastaa nykyistä käytäntöä, ja se selkeyttäisi merivartioston henkilöstön asemaa meripelastustoimen valmiusvaatimuksin liittyen.

Voimassa olevassa 2 momentissa säädetään rajavartiolaitoksen velvollisuudesta pitää muiden meripelastustoimen tehtäviin soveltuvien etsintä- ja pelastusyksiköiden lisäksi valmiudessa helikoptereita. Säännöksen mukaan meripelastustoimen päivytyksvalmiudessa olevalla helikopterilla tulee voida suorittaa etsintä- ja pelastustehtävään liittyviä perustason sairaankuljetuksia.

Koska lain 2 §:n 13 kohdassa määriteltävä ensihoitopalvelu-käsite sisältäisi myös perustason sairaankuljetuksen, pykälän 2 momenttia muutettaisiin vastaavasti. Ehdotetun säännöksen mukaan rajavartiolaitoksen helikoptereilla tulisi voida osallistua etsintä- ja pelastustehtävään liittyvään perustasoiseen ensihoitopalveluun. Osallistumisen tarkemmasta sisällöstä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Ensihoitopalvelun järjestämisestä vastaisivat sosiaali- ja terveysturvalliset ehdotetun 4 §:n mukaisesti.

Säännöksellä ei ole tarkoitus muuttaa voimassa olevaa vastuunjakoja rajavartiolaitok-

sen ja sosiaali- ja terveysviranomaisten kesken. Rajavartiolaitoksen helikopterit osallistuisivat ensihoitopalveluun huolehtimalla niistä tehtävistä, jotka tällä hetkellä kuuluvat perustason sairaankuljetus -käsitteeseen. Käytännössä tämä tarkoittaisi hoitoa ja kuljetusta, jossa on riittävät valmiudet valvoa ja huolehtia potilaasta siten, ettei hänen tilansa kuljetuksen aikana odottamatta huonone eikä mahdollisuutta aloittaa yksinkertaiset henkeä pelastavat toimenpiteet.

Myös puolustusvoimilla on käytössään helikoptereita, joita voidaan saada tarvittaessa käyttöön myös meripelastustoimen tehtäviin. Näille helikoptereille ei ole kuitenkaan tarpeen asettaa erityisiä valmiusvaatimuksia. Helikoptereiden käyttämisen tarkemmat edellytykset on mahdollista määritellä rajavartiolaitoksen ja puolustusvoimien välisessä yhteistyösopimuksessa sekä kirjata meripelastuslohkojen valmiussuunnitelmiin.

9 §. Pelastustoimien etusijajärjestys. Laajemmassa monialaonnettomuustilanteessa viranomaisten yhteistyö ja siihen liittyvät pelastus- ja torjuntatoimien keskinäinen etusijajärjestys ja yhteensovittaminen on tarkoituksenmukaisinta tehdä meripelastuslohkon johtoryhmässä, jossa ovat edustettuina kaikki keskeiset meripelastukseen osallistuvat toimijat.

Koska merivartioston komentaja meripelastustoimen johtajana johtaa nykyisten suunnitelmien mukaisesti meripelastuslohkon johtoryhmän toimintaa operatiivisissa tehtävissä, on tarkoituksenmukaista, että myös hänellä olisi oikeus määrittää monialaonnettomuustilanteissa eri viranomaisten yhteistoimintaa ja siihen liittyviä tehtäviä. Lisäksi on huomattava, että käytännössä meripelastusjohtaja on meripelastustoimen johtajan käskyvallan alainen.

10 §. Velvollisuus osallistua meripelastustoimeen. Pykälän 1 momentin viittaus meripelastuskeskukseen tai meripelastuslohkokeskukseen korvattaisiin 2 §:ään ehdotettavan uuden määritelmän johdosta viittauksella meripelastuksen johtokeskukseen.

11 a §. Etsintä- ja pelastusalueen eristäminen. Pykälä mukautettaisiin vastaamaan vuonna 2005 voimaan tullutta alusliikennepalvelulakia. Uuden 2 momentin mukaan alusliikennepalvelulaissa tarkoitettulla VTS-

alueella päätöksen etsintä- ja pelastusalueen eristämisestä tekisi VTS-viranomainen meripelastusjohtajan esityksestä. Asiaa koskeva säännös on alusliikennepalvelulain 17 §:ssä.

Voimassa olevan 2 momentin säännös siirtyisi muuttumattomana uuteen 3 momenttiin.

14 §. Oikeus tietojen saamiseen viranomaisilta. Meripelastustoimen valmiussuunnittelun helpottamiseksi ja tehostamiseksi ehdotetaan, että rajavartiolaitoksella olisi oikeus tiedon saamiseen muilta viranomaisilta myös meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten. Aikaisempi tiedonsaantioikeus olisi tarpeen, koska vaaratilanteessa tiedon hankkimiseen ei ole riittävästi aikaa eikä silloin voida enää halutulla tavalla vaikuttaa olemassa oleviin valmiuksiin tai muuttaa suunniteltuja toimintamalleja.

Tietojensaantioikeuden laajennus toteuttaisi myös sisäisen turvallisuuden ohjelman velvoitetta tiivistää merellisiin suuronnettomuksiin varautumista, jossa valmiussuunnittelulla on keskeinen asema. Viranomaisten saumaton yhteistyö edellyttää eri viranomaisten varautumissuunnitelmien yhtenäistämistä, jolloin valmiussuunnittelun tueksi tarvitaan eri rekistereistä saatavia perustietoja. Lisäksi valmiussuunnittelua varten on tarpeen saada tietoja myös esimerkiksi viranomaisten vastuuhenkilöistä ja johtosuhteista.

Pykälän 1 momentin 1, 3, 7 ja 8 kohdan viranomaisviittaukset muutettaisiin liikennehallinnon virastouudistuksen johdosta viittauksiksi Liikenteen turvallisuusvirastoon ja Liikennevirastoon. Samoin 9 kohdan viittaus Telehallintokeskukseen päivitetäisiin viittaukseksi Viestintävirastoon.

Pykälän 1 momentin 2 kohta mukautettaisiin vastaamaan nykyisiä rekistereitä kunnallisten hätäkeskusten poistuttua. Lisäksi rajavartiolaitokselle ehdotetaan oikeutta saada merellä toimivien viranomaisten yksiköiden valmius- ja paikkatietoja. Tehokas yksiköiden hyödyntäminen ja johtaminen edellyttää meripelastuksen johtokeskukselta käytössä olevien yksiköiden mahdollisimman tarkkaa paikka- ja tilatiedon hallintaa, jotta lähin ja tarkoituksenmukaisin yksikkö saadaan mahdollisimman nopeasti apuun.

Pykälän 1 momentin 3 kohdassa viitattaisiin nimenomaisesti Liikenteen turvallisuusviraston pitämään ilma-alusrekisteriin sekä

ilmailun hätäpaikannuslähetinrekisteriin (niin sanottu ELT-rekisteri), joka ehdotetaan perustettavaksi ilmailulain uudistamisen yhteydessä. Voimassa olevan sääntelyn mukaisesti rajavartiolaitoksella olisi oikeus saada mainituista rekistereistä ilma-alusta sekä omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan sanamuotoa ehdotetaan väljennettäväksi, koska satamien osalta meripelastustoimen tarvitsema tieto ei välttämättä ole aina tietojärjestelmässä, vaan kyseessä voi olla myös itsenäinen tiedosto tai telefax.

15 §. *Oikeus tietojen saamiseen yksityisiltä yrityksiltä ja yhteisöiltä.* Merenkulkulaitoksen aikaisemmin tuottamat luotsauspalvelut ja jäänmurtopalvelut ovat luotsausliikelaitoksen ja varustamoliikelaitoksen perustamisen yhdessä muuttuneet viranomaistoiminnasta liiketoiminnaksi, minkä johdosta meripelastustoimen viranomaisten tiedonsaanti on vaikeutunut. Meripelastustoimen kannalta on tärkeää turvata rajavartiolaitoksen tiedonsaantioikeus myös luotsaustoiminnan tai jäänmurtopalvelun palvelun tuottajien kautta yritysmuodosta riippumatta.

Ehdotettu säännös velvoittaisi niin luotsausliikelaitosta ja varustamoliikelaitosta kuin myös jatkossa mahdollisesti muita luotsaustoiminnan tai jäänmurtopalvelun tuottajaa meripelastuksessa tarvittavan tiedon luovuttamiseen. Luovutettavat tiedot voivat olla myös henkilötietoja. Ehdotettua 14 §:ää vastaavasti rajavartiolaitoksella olisi oikeus saada tietoja myös valmiussuunnittelua varten. Tässä tarkoituksessa on tarpeen saada tietoja erityisesti vastuuhenkilöistä, johtosuhteista ja muista vastaavista varautumiseen liittyvistä seikoista.

18 §. *Henkilötietojen poistaminen meripelastusrekisteristä.* Pykälän 2 momentin velvoitetta tarkastaa meripelastusrekisterissä olevien tietojen tarpeellisuus ehdotetaan pidentettäväksi vuodesta kahteen vuoteen. Muutos vastaisi henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005) 30 §:n 2 momentin säännöstä. Tarkastusvälin pidentäminen on perusteltua myös teknisistä ja taloudellisista syistä.

21 §. *Palkkiot ja korvaukset.* Voimassa olevan pykälän 2 momentin mukaan valtio maksaa meripelastustoimen tehtävään määrä-

tylle yksityishenkilölle sekä vapaaehtoisen yhdistyksen tai muun yhteisön jäsenelle korvauksen tehtävässä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtio maksaisi korvauksen myös 10 §:n 2 momentin nojalla omatoimisesti pelastustehdävään lähteneelle yksityishenkilölle. Mainittuun 10 §:n 2 momentin mukaan jokainen on velvollinen ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin merellä vaarassa olevan pelastamiseksi. Vastaavaa muutosta on esitetty myös pelastuslain uudistamishankkeen yhteydessä.

Ehdotettu muutos koskisi ainoastaan itsenäisesti toimivaa yksityishenkilöä. Vapaaehtoisen yhdistyksen tai muun yhteisön jäsenille korvaus maksettaisiin jatkossakin vain, jos rajavartiolaitos olisi antanut tehtävän yhdistykselle tai yhteisölle 6 §:n 2 momentin nojalla.

Meripelastustoimen tarkoituksena on turvata mahdollisimman nopea ja tarkoituksenmukaisin apu merellä hädässä olevalle. Rajavartiolaitos on johtavana meripelastusviranomaisena yleisvastuussa koko meripelastustapahtuman johtamisesta sekä tehokkaan etsintä- ja pelastuspalvelun tuottamisesta. Vapaaehtoiset yhdistykset ja yhteisöt ovat tärkeä osa meripelastustoimea, ja niillä on hyvä tuntemus meripelastustoimen järjestelyistä ja organisaatorakenteesta. Tämän vuoksi on perusteltua edellyttää yhteisöiltä aina yhteydenottoa meripelastusviranomaisiin ennen mahdollisen pelastustehdävän aloittamista.

Meripelastuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:n 2 momentin mukaan etsintä- ja pelastusyksikön on viipymättä ilmoitettava asianomaiselle meripelastuskeskukselle tai meripelastuslohkokeskukselle hälytyksen vastaanottamisesta, tehtävän suorittamiseen lähtemisestä sekä etsintä- ja pelastustehtävien aloittamisesta ja lopettamisesta. Meripelastuksen johtokeskuksella on aina käytössään kokonaiskuva tilanteesta, mikä mahdollistaa lähimmän tai muutoin tarkoituksenmukaisimman etsintä- tai pelastusyksikön lähettämisen onnettomuuspaikalle. Koska hälytyksen vastaanottanut yksikkö ei välttämättä ole lähin tai tarkoituksenmukaisin yksikkö tehtävään, meripelastuksen johtokeskuksen on tärkeää saada mahdollisimman nopeasti tarkat tiedot meripelastustapahtumista.

Korvauksen saaminen edellyttäisi, että vahingon syntyminen osoitetaan riittävän luotettavalla tavalla. Voimassa olevan 22 §:n mukaan korvauksen saamisen edellytyksenä on se, että vahingosta on ensi tilassa ilmoitettu meripelastusjohtajalle. Käytännössä tämä merkitsisi hätäilmoitusta ja pääsääntöisesti myös meripelastustoimen yksikön käyntiä paikalla. Mainitun 22 §:n mukaisesti korvausta on haettava rajavartiolaitokselta kolmen kuukauden kuluessa korvauserusteen syntymisestä.

Voimassa olevan lain mukaisesti korvausvelvollisuuden piiriin eivät kuuluisi meripelastustoimen harjoituksissa sattuneet vahingot. Korvausvelvollisuuden ulkopuolella olisivat myös vahingot, joilla ei ole asiallista yhteyttä meripelastustoimen tehtäviin, vaikka ne sattuisivatkin sen yhteydessä.

24 §. Merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaiset. Voimassa olevan pykälän mukaan rajavartiolaitos vastaa meripelastuksen vaaratilanteiden radioviestinnästä ja siihen liittyvän valmiuden ylläpitämisestä. Vaaratilanteiden radioviestintään kuuluu hätäkanavien kuuntelu ja radioliikenteen seuranta, hätäkutsuihin vastaaminen, etsintä- ja pelastusyksiköiden hälyttäminen sekä etsintä- ja pelastusoperaatioiden aikaisen radioliikenteen johtaminen. Meripelastuksen vaaratilanteiden radioviestintä hoidetaan yleisten radioliikenneohjeiden ja merenkulun maailmanlaajuisen merihätä- ja turvallisuusjärjestelmän (*Global Maritime Distress and Safety System, GMDSS*) määräysten mukaisena hätä- ja pikaliikenteenä VHF- tai MF-hätä- ja turvallisuuskutsutaajuuksilla.

Merenkululaitos vastaa muusta merenkulun turvallisuusradioviestinnästä, johon kuuluvat erityisesti merenkulun turvallisuustiedotteiden välittäminen ja varoitussanomaliikenne.

Käytännössä tehtävät on jaettu siten, että radioliikenteen seuranta ja vaaratilanteiden edellyttämät toimenpiteet hoidetaan ensisijaisesti meripelastuskeskuksessa ja -lohkokeskuksissa. Merenkululaitoksen ylläpitämä Turku Radio huolehtii merenkulun muusta turvallisuusradioviestinnästä ja varmentaa toimenpiteet hätäliikenteen osalta. Sekä vaaratilanteiden radioviestinnässä että muussa merenkulun turvallisuusradioviestinnässä

käytetään hyväksi valtakunnallista rannikkoradioverkkoa.

Pykälä päivitetäisiin vastaamaan rajavartiolaitoksen ja Merenkululaitoksen yhteisesti sopimaa nykyistä tehtävänjakoa merenkulun turvallisuusradioviestinnässä. Rajavartiolaitoksen turvallisuusradioviestintään liittyvien muiden velvoitteiden osalta viitattaisiin lain 3 §:ään, jossa säädettäisiin rajavartiolaitoksen tehtävistä muun muassa puhelinväylteisten lääkäripalveluiden välittämisen sekä COSPAS-SARSAT-järjestelmällä välitettyjen hätäviestien vastaanottamisen osalta.

Pykälän viittaus Merenkululaitokseen korvattaisiin liikennehallinnon virastouudistuksen johdosta viittaukseksi Liikennevirastoon. Lisäksi pykälän sanamuotoa mukautettaisiin täsmällisemmäksi. Merenkulun turvallisuuteen liittyvien varoitussanomien ja tiedotteiden lisäksi Liikennevirasto huolehtii alusliikennepalvelun radioliikenteestä (*Vessel Traffic Service, VTS*) alusliikennepalvelulain nojalla.

Liikennevirastolle säädettäisiin uutena tehtävänä vastuu Saimaan alueen hätäradioliikenteen hoitamisesta. Saimaan alue on ainoa Suomen järvistä, jonne suuntautuu kansainvälistä kauppamerenkulkua, minkä vuoksi on tarkoituksenmukaista tuottaa alueelle kansainvälisten normien mukaista turvallisuusradiopalvelua. Tehtävä olisi mahdollista tuottaa Saimaan alusliikennepalvelun kautta ilman ylimääräisiä kustannuksia tai uusia päivitysjärjestelyjä, koska alusliikennepalvelulla on tehtävän hoitamiseen tarvittava radiojärjestelmä ja riittävä tilannekuva Saimaan alueelta.

Alusliikennepalvelu välittäisi saamansa hätäilmoitukset välittömästi asianomaiselle viranomaiselle, mutta vastaisi onnettomuusalueen VHF-radioliikenteestä koko pelastustahtuman ajan. Liikennevirasto vastaisi Saimaan alueen hätäradioliikenteestä ainoastaan Saimaan kanavan liikennekaudella Saimaan syväväylän liikenteen osalta. Muuna aikana Saimaan alusliikennepalvelun VTS-keskus on kiinni eikä siellä ole päivitystä.

25 §. Eräiden hätämerkkien käyttämisen luvanvaraisuus. Voimassa olevan pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana viittaus merivartioston valvonta-

alueeseen, koska termiä ei enää käytetä rajavartiointia koskevassa lainsäädännössä.

Voimassa olevan 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettyjä hätämerkkejä saa merivartioston luvalla käyttää muualla kuin aluksessa tai ilma-aluksessa niiden käyttämiseen harjaannuttamiseksi. Säännös antaa esimerkiksi huviveneilijöille mahdollisuuden harjoitella laillisesti eräiden hätämerkinantovälineiden käyttämistä.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin säännös, joka mahdollistaisi asetuksessa tarkemmin määriteltävien hätämerkkien käyttämisen myös aluksella tai ilma-aluksella harjoittelutarkoituksessa. Tällaisia hätämerkkejä olisivat COSPAS-SARSAT-järjestelmään liitetyt merenkulun EPIRB- ja ilmailun ELT-hätälähettimet sekä henkilökohtaiset PLB-hätälähettimet. Säännöksen tarkoituksena olisi erityisesti harjaannuttaa meripelastusviranomaisia tunnistamaan mainittujen hätälähettimien viestit etsintä- ja pelastustilanteissa. Todenmukaisen harjoitustilanteen luomiseksi olisi tarkoituksenmukaisinta, että hätälähettimiä voitaisiin käyttää myös liikkeessä olevalla aluksella tai ilma-aluksella.

Lähettimien hälytykset ohjautuvat Suomessa ensin Turun meripelastuskeskukseen, joten Länsi-Suomen merivartiosto säädettäisiin asetuksessa luvista päättäväksi viranomaiseksi. COSPAS-SARSAT-järjestelmään liitettyjen hätälähettimien harjoituskäytöstä olisi lisäksi tehtävä kansainvälinen ilmoitus COSPAS-SARSAT-järjestelmän sääntöjen mukaisesti. Ehdotettu säännös ei rajoittaisi mainittujen hätälähettimien teknistä testausta, joka olisi edelleen mahdollista ilman erillistä lupaa.

27 §. Tarkemmat säännökset ja ohjeet. Pykälän 5 kohta muutettaisiin vastaamaan rajavartiolaitoksen helikoptereiden valmiusvaatimuksia koskevan 8 §:n 2 momentin uutta sanamuotoa. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä meripelastustoimen pätevyyden valmiudessa olevan helikopterin osallistumisesta perustasoiseen ensihoitopalveluun 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, perustasoisen ensihoitopalvelun järjestämiseen liittyvästä koulutuksesta, ammattitaidon ylläpitämisestä ja ammattipätevyyden osoittamiseen liittyvästä menettelystä sekä muista perustasoisen ensi-

hoitopalvelun järjestämiseen liittyvistä käytännön seikoista.

Pykälän 6 kohtaan lisättäisiin mahdollisuus säätää valtioneuvoston asetuksella myös meripelastuksen johtokeskuksen muun henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Asetuksella olisi tarkoitus säätää erityisesti meripelastuksen johtokeskuksissa hätäradioviestinnästä vastaavien henkilöiden koulutus- ja kielitaitovaatimuksista.

4 Tarkemmat säännökset ja mää- räykset

Meripelastuksesta annettuun valtioneuvoston asetukseen on tarpeen tehdä eräitä täsmennyksiä meripelastuslakiin ehdotettavien muutosten johdosta. Asetus sisältäisi muun muassa säännökset uusista luvanvaraisista hätämerkeistä sekä rajavartiolaitoksen osallistumisesta ensihoitopalveluun. Lisäksi tarkistettaisiin meripelastusjohtajan kelpoisuusvaatimuksia ja säädettäisiin ehdotetun meripelastuslain 27 §:n 5 kohdan nojalla meripelastuskeskuksen johtokeskuksessa hätäradioliikenteestä vastaavan henkilön kelpoisuusvaatimuksista.

Luonnos valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta on tämän esityksen liitteenä.

5 Voimaantulo

Lait Hampurin sopimuksen muutosten sekä COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltion liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ehdotetaan tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana. Kuten edellä on esitetty, Hampurin sopimuksen muutokset ovat tulleet kansainvälisesti voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006, joten muutosten voimaansaattamislain olisi tultava voimaan mahdollisimman pian.

Liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuksen tallettaja on vastaanottanut allekirjoitetun liittymisilmoituksen. Laki liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan-

saattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana liittymisilmoituksen kanssa.

Laki meripelastuslain muuttamisesta ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

6 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset.

Valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen määräys on luettava lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista. Määräys on niin ikään luettava lainsäädännön alaan, mikäli se muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä taikka jos siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lakitasoisen säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja PeVL 45/2000 vp).

Hampurin sopimusta ei aikanaan saatettu eduskunnan hyväksyttäväksi. Perustuslain 94 §:n ilmaisua lainsäädännön kattamasta alasta on kuitenkin tulkittava perustuslain ja perustuslakivaliokunnan viimeaikaisen lausontokäytännön pohjalta. Hampurin sopimukseen vuonna 1998 hyväksytyt muutokset saatettiin Suomessa voimaan lailla 1144/2001. Hampurin sopimukseen vuonna 2004 hyväksytyt muutokset sisältävät niin ikään lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, joten sopimuksen muutoksille on tarpeen pyytää eduskunnan hyväksyntä.

Merihätään joutuneen henkilön käsitteen tarkennus sopimuksen 2 luvun 2.1.1 kohdas-

sa vaikuttaa välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten sisältöön ja soveltamiseen, joten sen katsotaan kuuluvan itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp ja PeVL 24/2001 vp). Lisäksi lainsäädännön alaan kuuluu sopimuksen 3 luvun uuden 3.1.9 kohdan määräys aluksen päällikön velvollisuuksista merihädässä olevien auttamisessa. Asiasta säädetään jo tällä hetkellä merilain 6 luvun 11 §:ssä.

COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltion liittymisilmoitus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, minkä vuoksi liittymisilmoitukselle on tarpeen saada eduskunnan hyväksyntä. Lainsäädännön alaan voidaan katsoa kuuluvan ainakin allekirjoittajan vastuuta koskeva liittymisilmoituksen 5 kappale, joka sisältää määräyksiä vahingonkorvausoikeuden ja -vastuun rajoituksista COSPAS-SARSAT-sopimuspuoliin ja muihin ohjelmaan liittyneisiin valtioihin nähden.

Ahvenanmaan valtuuskunta on katsonut 14 helmikuuta 2001 sisäasiainministeriölle antamassaan lausunnossa, että meripelastustoimen alaa koskeva lainsäädäntö kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 42 kohdan nojalla valtakunnan toimivaltaan. Perustuslakivaliokunta on vastaavasti todennut asian lausunnossaan PeVL 24/2001 vp. Hampurin sopimuksen muutokset sekä liittyminen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona eivät siten edellytä Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumusta tulakseen voimaan Ahvenanmaalla.

Rajavartiolaitoksella on voimassa olevan meripelastuslain nojalla oikeus saada vaaratilanteessa tietoja viranomaisilta ja muilta toimijoilta lain 14 ja 15 §:ssä säädetyin edellytyksin. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että rajavartiolaitoksella olisi oikeus saada tietoja myös meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten. Lisäksi hätäkeskustietojärjestelmästä voitaisiin saada merellä toimivien viranomaisten yksiköiden valmius- ja paikkatietoja.

Mainittujen pykälien perusteella luovutettavat tiedot voivat olla myös henkilötietoja. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään lailla. Henkilötietojen suojan kannalta tärkeinä sääntelykohteina on perustuslakivaliokunnan käytännössä pidetty muun muassa henkilötie-

tojen sisältöä ja niiden sallittuja käyttötarkoituksia. Näiden seikkojen sääntelyn lain tasolla tulee lisäksi olla kattavaa ja yksityiskohdastaista.

Ehdotettujen meripelastuslain 14 ja 15 §:n sanamuoto säilyisi mainittuja lisäyksiä lukuun ottamatta ennallaan. Tämän johdosta voidaan katsoa, että henkilötietojen käsittelyn sääntelyä koskevat edellytykset täyttyvät. Rajavartiolaitoksen tietojensaantioikeuden aiempaa laajempi sisältö on perusteltua tehokkaan onnettomuuksiin varautumisen ja viranomaisyhteistyön kannalta. Valmiussuunnittelua varten tarpeellisia tietoja ovat esimerkiksi eri rekistereistä saatavat perustiedot sekä tiedot viranomaisten vastuuhenkilöistä ja johtosuhteista.

Muut meripelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisällä sellaisia säännöksiä, joita olisi arvioitava perustuslaissa turvattujen oikeuksien kannalta.

Edellä olevan perusteella hallitus katsoo, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Hampurin

sopimuksen muutokset, COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltion liittymisilmoitus sekä ehdotetut meripelastuslain muutokset eivät sisällä säännöksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevaan vuoden 1979 kansainväliseen yleissopimukseen (SopS 89/1986) 20 päivänä toukokuuta 2004 tehdyt muutokset sekä Suomen liittymisen kansainväliseen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan käyttäjävaltiona.

Edellä esitetyn perusteella ja koska Hampurin sopimuksen muutokset sekä COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltion liittymisilmoitus sisältävät määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

*Lakiehdotukset***1.****Laki****etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevan vuoden 1979 kansainvälisen yleissopimuksen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevaan vuoden 1979 kansainväliseen yleissopimukseen (SopS 89/1986) 20 päivänä toukokuuta 2004 tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

2.**Laki****kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman käyttäjävaltion liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Pariisissa 1 päivänä heinäkuuta 1988 tehdystä kansainvälisessä COSPAS-SARSAT-ohjelmassopimuksessa tarkoitetun ohjelman Suomen liittymisilmoituksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voi-

massa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

3.

Laki**meripelastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä marraskuuta 2001 annetun meripelastuslain (1145/2001) 1 §:n 1 momentti, 2—4 §, 5 §:n 2 momentti, 8 ja 9 §, 10 §:n 1 momentti, 11 a §, 14 §:n 2 momentin johdantokappale sekä 1—4 ja 7—9 kohta, 15 §, 18 §:n 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 24 §, 25 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 1215/2003, 4 § osaksi laeissa 1252/2005 ja 959/2008, 11 a § mainitussa laissa 1215/2003 ja 14 §:n 2 momentin 3 kohta mainitussa laissa 1252/2005, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomen meripelastustoimen vastuualueella vaarassa olevien ihmisten etsimiseen ja pelastamiseen, heille annettavaan ensihoitoon sekä vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamiseen (*meripelastustoimi*). Tässä laissa säädetään lisäksi merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaisista, puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tuottamisesta aluksille, merenkulun avustuspalvelusta, eräiden hätämerkinantovälineiden käyttämisen luvanvaraisuudesta sekä merialueella tapahtuvasta ensihoitopalvelusta.

2 §

Käsitteet ja määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vaaratilanteella*:

a) tilannetta, jolloin vallitsee epävarmuus ihmisten turvallisuudesta merellä taikka jolloin muuten on aihetta ryhtyä toimenpiteisiin mahdollisen avuntarpeen selvittämiseksi;

b) tilannetta, jolloin voidaan olettaa ihmisen turvallisuuden vaarantuneen merellä tai jolloin avuntarpeen selvittämiseksi suoritetut tiedustelut ovat olleet tuloksettomia;

c) tilannetta, jolloin on ilmeistä, että ihminen on vaarassa merellä ja välittömän avun tarpeessa;

2) *etsintä- ja pelastusyksiköllä* (*Search and rescue unit, SRU*) alusta tai ilma-alusta, jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehävän hoitamista varten koulutettu miehistö ja joka on tehtävän hoitamiseen varustettu;

3) *meripelastustoimen vastuualueella* (*Search and rescue region, SRR*) merialuetta, joka käsittää Suomen aluevedet, niillä olevan saariston sekä aluevesiin välittömästi liittyvän kansainvälisen merialueen osan, josta on naapurivaltioiden kanssa erikseen sovittu;

4) *meripelastuslohkolla* (*Search and rescue sub-region, SRS*) meripelastustoimen vastuualueen osa-alueetta, joka yleensä käsittää asianomaisen merivartioston toimialueen ja lisäksi muun sen läheisyydessä olevan osan meripelastustoimen vastuualueesta sen mukaan kuin asiasta on tarkemmin sovittu tai määrätty sekä jolla asianomainen merivartiosto vastaa meripelastustoimesta;

5) *meripelastuskeskuksella* (*Maritime rescue co-ordination centre, MRCC*) erikseen määrättyä merivartioston johtokeskusta, joka on Suomen meripelastustoimen vastuualueen valtakunnallinen johtokeskus ja Suomen meripelastustoimen kansainvälinen yhteyspiste sekä joka huolehtii johtamis- ja viestitysvalmiuden jatkuvasta ylläpitämisestä ja etsintä- ja pelastustoiminnan johtamisesta meripelastuslohkonsa alueella;

6) *meripelastuslohkokeskuksella* (*Maritime rescue sub-centre, MRSC*) erikseen määrättyä merivartioston johto- tai muuta keskusta, joka itsenäisesti tai meripelastuskeskukselle alistettuna huolehtii johtamis- ja viestitysvalmiuden jatkuvasta ylläpitämisestä sekä et-

sintä- ja pelastustoiminnan johtamisesta meripelastuslohkonsa alueella tai muulla erikseen määrättyllä alueella;

7) *meripelastuksen johtokeskuksella* meripelastuskeskusta ja meripelastuslohkokeskusta;

8) *meripelastustoimen johtajalla* (*Search and rescue co-ordinator, SC*) meripelastuslohkoon meripelastustoimen järjestelyistä vastaavaa merivartioston komentajaa;

9) *meripelastusjohtajalla* (*Search and rescue mission co-ordinator, SMC*) meripelastuksen johtokeskuksessa toimivaa rajavartiomiestä, jonka tehtävänä on johtaa etsintä- ja pelastustoimintaa;

10) *onnettomuuspaikan johtajalla* (*On-scene co-ordinator, OSC*) henkilöä, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoimintaa onnettomuusalueella;

11) *lentotoiminnan koordinaattorilla* (*Aircraft co-ordinator, ACO*) henkilöä, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoiminnan lentotoimintaa onnettomuusalueella;

12) *monialaonnettomuudella* onnettomuutta tai vaaratilannetta, jossa vaara uhkaa ihmishengen ohella ympäristöä, alusta, sen lastia tai muuta omaisuutta;

13) *ensihoitopalvelulla* kokonaisuutta, joka vastaa potilaan kiireellisestä hoidosta ensisijaisesti terveydenhuollon hoitolaitosten ulkopuolella ja tarvittaessa potilaan kuljettamisesta tarkoituksenmukaisimpaan terveydenhuollon yksikköön;

14) *turvallisuusradioviestinnällä* radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi;

15) *merenkulun avustuspalvelulla* (*Maritime assistance service, MAS*) välityspalvelua, joka tukee meripelastustoimen varautumissuunnittelua ja ennakoivaa toimintaa merenkulun vaara- ja onnettomuustilanteita varten sekä tarjoaa aluksille kansallisen yhteyspiirteen avustustarpeille ja ilmoituksille;

16) *puhelinvälitteisillä lääkäripalveluilla* (*Telemedical assistance service, TMAS*) satelliitin ja matkapuhelinverkon välityksellä merellä oleville aluksille annettavia kiireellisiä lääkintäpalveluja erikoislääkäripalvelut mukaan lukien;

17) *COSPAS-SARSAT-järjestelmällä* kansainvälistä etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmää, jonka avulla välitetään satelliitin kautta merenkulun, ilmailun tai henkilökohtaisten hätälähettimien hätäviestejä.

3 §

Johtava meripelastusviranomainen

Rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomainen, joka vastaa meripelastustoimen järjestämisestä. Tässä tarkoituksessa se:

1) huolehtii meripelastustoimen suunnittelusta, kehittämisestä ja valvonnasta samoin kuin meripelastustoimeen osallistuvien viranomaisten ja vapaaehtoisten toiminnan yhteensovittamisesta;

2) johtaa ja suorittaa etsintä- ja pelastustoimintaa;

3) vastaa vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamisesta sekä puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden välittämisestä aluksille;

4) osallistuu vaaratilanteiden ennaltaehkäisyyn;

5) vastaa merenkulun avustuspalvelusta;

6) vastaa COSPAS-SARSAT-järjestelmällä välitetyjen merenkulun, ilmailun tai henkilökohtaisten hätälähettimien hätäviestien vastaanottamisesta ja välittämisestä kansalliselle vastuutaholle sekä COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittyvien asioiden kansallisesta yhteensovittamisesta;

7) antaa meripelastustoimeen liittyvää johtamiskoulutusta sekä tarvittaessa muutakin meripelastustoimeen liittyvää koulutusta ja valistusta.

4 §

Muut meripelastukseen osallistuvat viranomaiset ja toimijat

Hätäkeskuslaitos, Ilmatieteen laitos, pelastuslaitos (468/2003) tarkoitettu alueen pelastustoimi, Liikenteen turvallisuusvirasto, Liikennevirasto, poliisi, puolustusvoimat, sosiaali- ja terveystieteelliset viranomaiset, tullilaitos ja ympäristöviranomaiset (*muu meripelastusviranomainen*) ovat rajavartiolaitoksen ohella velvollisia osallistumaan korvauksetta meri-

pelastustoimen tehtäviin, jos se on niiden toimialaan kuuluvien tehtävien kannalta perusteltua taikka jos se vaaratilanteen vakavuus ja erityisluonne huomioon ottaen on tarpeen eikä meripelastustoimen tehtävän suorittaminen merkittäväällä tavalla vaaranna viranomaisen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista.

Muiden meripelastusviranomaisten tehtävät meripelastustoimessa ovat seuraavat:

1) hätäkeskuslaitos osallistuu etsintä- ja pelastusyksiköiden sekä meripelastustoimen tehtäviin osallistuvan henkilöstön hälyttämiseen sen mukaan kuin siitä erikseen sovitaan;

2) Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa alusturvallisuudesta ja sen kehittamisestä sekä antaa rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta;

3) Ilmatieteen laitos antaa rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta sekä tuottaa rajavartiolaitokselle meripelastustoimen tarvitsemat sää- ja meripalvelut;

4) Liikennevirasto ylläpitää alusliikennepalvelulaissa (623/2005) tarkoitettua alusliikennepalvelua sekä osallistuu etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi sille kuuluvaa henkilöstöä ja kalustoa;

5) alueen pelastustoimi, poliisi ja tullilaitos osallistuvat etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi niille kuuluvaa henkilöstöä ja kalustoa;

6) puolustusvoimat valvoo merialuetta onnettomuus- ja vaaratilanteiden havaitsemiseksi ja paikantamiseksi alueellisen koskemattomuuden valvontaan liittyen sekä osallistuu etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi sille kuuluvaa erityisasiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa;

7) sosiaali- ja terveysturvaviranomaiset vastaavat ensihoitopalvelun järjestämisestä sekä puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tuottamisesta;

8) ympäristöviranomaiset vastaavat aluksista aiheutuvien alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan järjestämisestä merionnettomuuksien yhteydessä yhdessä muiden viranomaisten kanssa sen mukaan kuin öljyvahinkojen torjunnasta annetussa lainsäädännössä tarkemmin säädetään sekä antavat rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta.

Ilmailulaissa (1242/2005) tarkoitettu ilma-liikennepalveluiden tarjoaja osallistuu korvauksetta meripelastustoimen yhteistyön kehittämiseen, meripelastustoimen valmiuden ylläpitoon sekä etsintä- ja pelastustoimintaan siltä osin kuin sillä on tarkoituksenmukaista toimialaansa liittyvää asiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa. Yhteistoiminnan sisällyttäessä tarkemmin rajavartiolaitoksen ja ilmailuliikennepalveluiden tarjoajan välisellä sopimuksella.

Muut kuin edellä tarkoitetut valtion viranomaiset, yhtiöt ja laitokset antavat pyynnöstä korvauksetta rajavartiolaitoksen ja muun meripelastusviranomaisen käyttöön niille kuuluvaa asiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa siltä osin kuin se on tarpeen valmiussuunnittelua varten tai vaaratilanteessa.

5 §

Neuvottelukunta ja johtoryhmät

Merivartioston apuna on meripelastuslohkon johtoryhmä, jonka tehtävänä on avustaa merivartiostoa meripelastustoimen suunnittelussa. Vaaratilanteen sitä edellyttäessä johtoryhmän tehtävänä on meripelastustoimen johtajan ja meripelastusjohtajan tukena sovittaa yhteen viranomaisten, vapaaehtoisten yhdistysten ja muiden yhteisöjen sekä muiden tahojen meripelastustoimen alaan kuuluvat tehtävät. Jos vaaratilanteen laajuus tai erityinen vakavuus sitä edellyttää, meripelastuslohkon johtoryhmää voidaan laajentaa viranomaisten sekä vapaaehtoisten yhdistysten ja muiden yhteisöjen valtakunnallisen johdon edustajilla taikka asiantuntijoilla.

8 §

Valmiusvaatimukset

Meripelastustoimi on suunniteltava ja järjestettävä niin, että siihen kuuluvat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti. Meripelastustoimen johtaja vastaa meripelastuslohkollaan meripelastustoimen johtamisesta ja meripelastusvalmiuden ylläpidosta.

Rajavartiolaitos pitää sille osoitettujen voimavarojen asettamisrajoissa muiden meripelastustoimen tehtäviin soveltuvien etsintä- ja pelastusyksiköiden lisäksi valmiudessa helikoptereita, jotka muiden tehtävien ohella soveltuvat meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien suorittamiseen. Meripelastustoimen päivystysvalmiudessa olevalla helikopterilla tulee voida osallistua etsintä- ja pelastustehtävään liittyvään perustasoiseen ensihoitopalveluun.

Yksittäistä vaaratilannetta koskevia etsintä- ja pelastustoimia mitoitettaessa on pyrittävä jättämään voimavaroja myös muiden samanaikaisten vaaratilanteiden etsintä- ja pelastustoimenpiteiden hoitamiseen, jos se on mahdollista tälle laille asetettujen tavoitteiden siitä vaarantumatta.

9 §

Pelastustoimien etusijajärjestys

Monialaonnettomuuden pelastustoimissa ihmishengen pelastaminen on ensisijainen tavoite. Samaan monialaonnettomuuteen liittyvät muut pelastus- ja torjuntatoimet on sovitettava yhteen ihmishengen pelastamiseen tähtäävien toimien kanssa meripelastustoimen johtajan tai meripelastusjohtajan määräämällä tavalla.

10 §

Velvollisuus osallistua meripelastustoimeen

Jokaisen on viipymättä välitettävä vaaratilannetta koskevat ilmoitukset ja tiedonannot sekä ilmoitettava sitä koskevat havainnot ja toimenpiteet asianomaiselle meripelastuksen johtokeskukselle.

11 a §

Etsintä- ja pelastusalueen eristäminen

Meripelastusjohtaja voi tilapäisesti kieltää liikkumisen etsintä- ja pelastusalueen meri-alueella ja rajoittaa sitä, jos se on välttämätöntä etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan

suorittamisen turvaamiseksi ja uusien vaaratilanteiden välttämiseksi.

Alusliikennepalvelulaissa tarkoitetulla VTS-alueella päätöksen etsintä- ja pelastusalueen eristämiseksi tekee VTS-viranomainen meripelastusjohtajan esityksestä.

Meripelastusjohtaja voi pyytää Ilmailulainasta toimivaltansa rajoissa kieltämään liikkumisen etsintä- ja pelastusalueen ilmatilassa ja rajoittamaan sitä, jos se on välttämätöntä etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan suorittamisen turvaamiseksi.

14 §

Oikeus tietojen saamiseen viranomaisilta

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä korvauksetta tietoja, jotka ovat tarpeen meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten ja vastaavasti vaaratilanteessa meripelastustoimen tehtävien suorittamista varten seuraavasti:

1) Liikenteen turvallisuusviraston pitämän tieliikenteen tietojärjestelmän ajoneuvo- ja ajokorttirekistereistä ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen ajoneuvorekistereistä ajoneuvoa sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

2) hätäkeskustietojärjestelmästä, poliisin tehtäväilmoitusrekisteri mukaan lukien, hätäilmoitusta ja vaaratilannetta koskevia tietoja sekä merellä toimivien viranomaisten yksiköiden valmius- ja paikkatietoja;

3) Liikenteen turvallisuusviraston pitämästä ilma-alusrekisteristä ja ilmailun hätäpaikkansuunnittelurekisteristä ilma-alusta ja ilma-aluksen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

4) kunnan satamalaitokselta aluksia sekä alus- ja tavaraliikennettä koskevia tietoja;

7) Liikenteen turvallisuusviraston ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen alusrekistereistä sekä muista Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämistä rekistereistä alusta sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

8) Liikenneviraston alusliikennepalvelujärjestelmästä alusliikennettä koskevia tietoja ja puolustusvoimilta merialueen valvontaa koskevia tietoja;

9) Viestintävirastolta tietoja radiolaitteen sijainnista sekä radioluparekisteristä radiolaitetta ja sen omistajaa sekä haltijaa koskevia tietoja;

15 §

Oikeus tietojen saamiseen yksityisiltä yrityksiltä ja yhteisöiltä

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada salassapitosäännöksen estämättä korvauksetta varustamolta, luotsauspalvelun ja jäänmurtopalvelun tuottajalta, veneilyalan järjestöltä, matka-, rahti-, satama-, turvallisuus- ja pelastuspalveluja tarjoavalta yritykseltä sekä telakkayritykseltä alusta sekä sen miehistöä, matkustajia ja lastia koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten ja vastaavasti vaaratilanteissa meripelastustoimen tehtävien suorittamista varten.

18 §

Henkilötietojen poistaminen meripelastusrekisteristä

Rajavartiolaitoksen on tarkastettava meripelastusrekisterissä olevien tietojen tarpeellisuus viimeistään kahden vuoden kuluttua tietojen tallettamisesta rekisteriin.

21 §

Palkkiot ja korvaukset

Valtio maksaa meripelastustoimen tehtävään 10 §:n 2 momentin nojalla lähteneelle ja 10 §:n 3 momentin nojalla määrätylle henkilölle korvauksen tehtävässä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista. Valtio maksaa vapaaehtoisen yhdistyksen tai muun yhteisön jäsenelle korvauksen tehtävässä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista silloin, kun rajavartiolaitos on antanut tehtävän va-

paaehtoiselle yhdistykselle tai muulle yhteisölle 6 §:n 2 momentin nojalla.

24 §

Merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaiset

Rajavartiolaitos vastaa 3 §:ssä säädettyjen tehtävien lisäksi meripelastustoimen vaaratilanteiden radioviestinnästä ja siihen liittyvän valmiuden ylläpitämisestä. Liikennevirasto vastaa merenkulun turvallisuuteen liittyvistä varoitussanomista ja tiedotteista sekä Saimaan alueen hätäradioliikenteestä.

25 §

Eräiden hätämerkkien käyttämisen luvanvaraisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, merivartiosto voi antaa luvan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyjen hätämerkkien käyttämiseen harjoittelutarkoituksessa. Merivartiosto voi lisäksi rannikkokuntien alueella sekä poliisi muualla maassa antaa luvan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyjen hätämerkkien käyttämiseen muualla kuin aluksessa tai ilma-aluksessa harjoittelutarkoituksessa. Edellytyksenä luvan antamiselle on se, ettei vaaraa tarpeettomien etsintä- ja pelastustoimien käynnistämiseksi ole, sekä se, ettei toiminnalla vaaranneta turvallisuutta. Luvan antava viranomainen voi tarvittaessa määrätä harjoitukselle johtajan, jonka määräyksiä ja ohjeita harjoitukseen osallistuvien on noudatettava.

27 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

5) meripelastustoimen päivystysvalmiudessa olevan helikopterin osallistumisesta perus-

tasoiseen ensihoitopalveluun 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, perustasoisen ensihoitopalvelun järjestämiseen liittyvästä koulutuksesta, ammattitaidon ylläpitämisestä ja ammattipätevyyden osoittamiseen liittyvästä menettelystä sekä muista perustasoisen ensihoitopalvelun järjestämiseen liittyvistä käytännön seikoista;

6) meripelastusjohtajan ja meripelastuksen johtokeskuksen muun henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista;

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————
Helsingissä 9 päivänä lokakuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sisäasiainministeri *Anne Holmlund*

1.

(Suomennos)

PÄÄTÖSLAUSELMA MSC.155(78)
(annettu 20 päivänä toukokuuta 2004)

MUUTOSTEN HYVÄKSYMINEN VUODEN 1979 KANSAINVÄLISEEN YLEISSOPIMUKSEEN ETSINTÄ- JA PELASTUSPALVELUSTA MERELLÄ, SELLAISENA KUIN SE ON MUUTETTUNA

MERITURVALLISUUSKOMITEA, joka

palauttaa mieleen Kansainvälistä merenkulkujärjestöä koskevan yleissopimuksen 28 artiklan b kohdan, joka koskee komitean tehtäviä,

palauttaa edelleen mieleen etsintä- ja pelastuspalvelua merellä koskevan vuoden 1979 kansainvälisen yleissopimuksen, jäljempänä yleissopimus, III artiklan 2 kappaleen c kohdan, joka koskee menettelytapoja, joita sovelletaan yleissopimuksen liitteen muiden kuin 2.1.4, 2.1.5, 2.1.7, 2.1.10, 3.1.2. tai 3.1.3. kohdan määräysten muuttamiseen,

panee merkille päätöslauselman A.920(22), joka koskee merellä pelastettavien henkilöiden kohtelussa noudatettavien turvatoimien ja menettelyjen tarkistamista,

palauttaa mieleen myös ne yleissopimuksen määräykset, jotka koskevat avun antamista jokaiselle merihädässä olevalle henkilölle riippumatta tällaisen henkilön kansalaisuudesta tai asemasta taikka niistä olosuhteista, joissa tämä henkilö tavataan,

panee lisäksi merkille Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1982 merioikeusyleissopimuksen 98 artiklan, joka koskee avunantovelvollisuutta,

panee edelleen merkille pääsihteerin aloitteen, jonka mukaan toimivaltaiset Yhdistyneiden kansakuntien erityisjärjestöt ja ohjelmat otetaan mukaan käsittelemään tähän päätöslauselmaan sisältyviä kysymyksiä, jotta voidaan sopia yhteisestä lähestymistavasta niiden ratkaisemiseksi tehokkaasti ja yhdenmukaisesti,

RESOLUTION MSC.155(78)
(adopted on 20 May 2004)

ADOPTION OF AMENDMENTS TO THE INTERNATIONAL CONVENTION ON MARITIME SEARCH AND RESCUE, 1979, AS AMENDED

THE MARITIME SAFETY COMMITTEE,

RECALLING Article 28(b) of the Convention on the International Maritime Organization concerning the functions of the Committee,

RECALLING FURTHER article III(2)(c) of the International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR), 1979 (hereinafter referred to as "the Convention"), concerning the procedures for amending the Annex to the Convention, other than the provisions of paragraphs 2.1.4, 2.1.5, 2.1.7, 2.1.10, 3.1.2 or 3.1.3 thereof,

NOTING resolution A.920(22) entitled "Review of safety measures and procedures for the treatment of persons rescued at sea",

RECALLING ALSO the provisions of the Convention relating to the provision of assistance to any person in distress at sea regardless of the nationality or status of such person or the circumstances in which that person is found,

NOTING ALSO article 98 of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982 regarding the duty to render assistance,

NOTING FURTHER the initiative taken by the Secretary-General to involve competent United Nations specialized agencies and programmes in the consideration of the issues addressed in this resolution, for the purpose of agreeing on a common approach which will resolve them in an efficient and consistent manner,

(Suomennos)

tiedostaa tarpeen selkiyttää nykyisiä menettelyjä, joilla pyritään varmistamaan turvallisen paikan järjestäminen merellä pelastettaville henkilöille riippumatta heidän kansallisuudestaan tai asemastaan taikka niistä olosuhteista, joissa heidät tavataan,

tiedostaa myös, että tällä päätöslauselmalla muutetun yleissopimuksen liitteen 3.1.9 kohdan tarkoituksena on varmistaa turvallisen paikan järjestäminen kohtuullisessa ajassa kaikissa tapauksissa; lisäksi tarkoituksena on, että turvallisen paikan järjestämisestä tai sen järjestämisen varmistamisesta vastaa siitä etsintä- ja pelastusalueesta vastaava sopimuspuoli, jolta eloonjääneet löydetään, ja

on tarkastellut seitsemännessäkymmennessäkahdeksannessa istunnossaan yleissopimuksen muutoksia, joita on ehdotettu ja jotka on toimitettu järjestön jäsenille ja sopimusvaltioille yleissopimuksen III artiklan 2 kappaleen a kohdan mukaisesti,

1. hyväksyy yleissopimuksen III artiklan 2 kappaleen c kohdan mukaisesti yleissopimuksen muutokset, joiden teksti sisältyy tämän päätöslauselman liitteeseen,

2. päättää yleissopimuksen III artiklan 2 kappaleen f kohdan mukaisesti, että muutosten katsotaan tulleen hyväksytyiksi 1 päivänä tammikuuta 2006, jollei enemmän kuin yksi kolmasosa sopimuspuolista ole ennen tätä päivämäärää ilmoittanut vastustavansa muutoksia,

3. kehottaa yleissopimuksen sopimuspuolia ottamaan huomioon, että yleissopimuksen III artiklan 2 kappaleen h kohdan mukaisesti muutokset tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006 sen jälkeen, kun ne on hyväksytty edellä olevan 2 kappaleen mukaisesti,

4. pyytää pääsihteeriä yleissopimuksen III artiklan 2 kappaleen d kohdan mukaisesti lähettämään tämän päätöslauselman ja liitteeseen sisältyvän muutostekstin oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille yleissopimuksen sopimuspuolille,

5. pyytää edelleen pääsihteeriä toimittamaan tämän päätöslauselman ja sen liitteen jäljennökset sellaisille järjestön jäsenille, jotka eivät ole yleissopimuksen sopimuspuolia, ja

6. pyytää lisäksi pääsihteeriä ryhtymään

REALIZING the need for clarification of existing procedures to guarantee that persons rescued at sea will be provided a place of safety regardless of their nationality, status or the circumstances in which they are found,

REALIZING FURTHER that the intent of paragraph 3.1.9 of the Annex to the Convention, as amended by this resolution, is to ensure that in every case a place of safety is provided within a reasonable time. It is further intended that the responsibility to provide a place of safety, or to ensure that a place of safety is provided, falls on the Party responsible for the SAR region in which the survivors were recovered,

HAVING CONSIDERED, at its seventy-eighth session, amendments to the Convention proposed and circulated in accordance with article III(2)(a) thereof,

1. ADOPTS, in accordance with article III(2)(c) of the Convention, amendments to the Convention, the text of which is set out in the Annex to the present resolution;

2. DETERMINES, in accordance with article III(2)(f) of the Convention, that the amendments shall be deemed to have been accepted on 1 January 2006, unless, prior to that date, more than one third of the Parties, have notified their objections to the amendments;

3. INVITES Parties to the Convention to note that, in accordance with article III(2)(h) of the Convention, the amendments shall enter into force on 1 July 2006 upon their acceptance in accordance with paragraph 2 above;

4. REQUESTS the Secretary-General, in conformity with article III(2)(d) of the Convention, to transmit certified copies of the present resolution and the text of the amendments contained in the Annex to all Parties to the Convention;

5. FURTHER REQUESTS the Secretary-General to transmit copies of this resolution and its Annex to Members of the Organization, which are not Parties to the Convention;

6. REQUESTS ALSO the Secretary-General

asianmukaisiin toimiin toteuttaakseen edelleen järjestöjen välistä aloitetaan, jonka mukaan meriturvallisuuskomitealle tiedotetaan tapahtuvasta kehityksestä erityisesti niiden menettelyjen osalta, joilla edistetään turvallisen paikan järjestämistä merihätään joutuneille henkilöille, jotta asiassa voidaan ryhtyä komitean tarpeelliseksi katsomiin toimiin.

to take appropriate action in further pursuing his inter-agency initiative informing the Maritime Safety Committee of developments, in particular, with respect to procedures to assist in the provision of places of safety for persons in distress at sea, for action as the Committee may deem appropriate.

LIITE

ANNEX

MUUTOKSET VUODEN 1979 KANSAINVÄLISEEN YLEISSOPIMUKSEEN ETSINTÄ- JA PELASTUSPALVELUSTA MERELLÄ, SELLAISENA KUIN SE ON MUUTETTUNA

AMENDMENTS TO THE INTERNATIONAL CONVENTION ON MARITIME SEARCH AND RESCUE, 1979, AS AMENDED

2 LUKU

CHAPTER 2

ORGANISAATIO JA KOORDINOINTI

ORGANIZATION AND COORDINATION

2.1 Etsintä- ja pelastuspalvelujen järjestämistä ja koordinoitua koskevat järjestelyt

2.1 Arrangements for provision and coordination of search and rescue services

1 Lisätään nykyisen 2.1.1 kohdan loppuun virke seuraavasti:

“Merihätään joutuneen henkilön käsite sisältää myös apua tarvitsevat henkilöt, jotka ovat päässeet rantaan kaukana valtamerialueella sijaitsevassa paikassa, jonne muut kuin liitteessä tarkoitettut pelastusresurssit eivät pääse.”

1 The following sentence is added at the end of the existing paragraph 2.1.1:

“The notion of a person in distress at sea also includes persons in need of assistance who have found refuge on a coast in a remote location within an ocean area inaccessible to any rescue facility other than as provided for in the annex.”

3 LUKU

CHAPTER 3

VALTIOIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

CO-OPERATION BETWEEN STATES

3.1 Valtioiden välinen yhteistyö

3.1 Co-operation between States

2 Korvataan 3.1.6 kohdan nykyisessä 3 alakohdassa piste ilmauksella “; ja” sekä lisätään 3 alakohdan jälkeen uusi 4 alakohta seuraavasti:

“4 ryhtymään yhteistyössä muiden pelastuskeskusten kanssa tarpeellisiin järjestelyihin, joilla määritetään tarkoituksenmukaisin

2 In paragraph 3.1.6, the word “and” is deleted in subparagraph .2, a full stop is replaced by “; and” in subparagraph .3 and the following new subparagraph .4 is added after the existing subparagraph .3:

“4 to make the necessary arrangements in co-operation with other RCCs to identify the most appropriate place(s) for disembarking

(Suomennos)

yksi tai useampi paikka, jossa merihätään joutuneet henkilöt voidaan siirtää maihin.”

3 Lisätään nykyisen 3.1.8 kohdan jälkeen uusi 3.1.9 kohta seuraavasti:

“3.1.9 Sopimuspuolet sovittavat toimintansa yhteen ja tekevät yhteistyötä sen varmistamiseksi, että alusten päälliköt, jotka antavat apua merihätään joutuneille henkilöille ottamalla heidät alukseensa, vapautetaan velvollisuksistaan siten, että alukset joutuvat vain mahdollisimman vähän poikkeamaan lisää alkuperäiseltä reitiltään, edellyttäen, että alusten päälliköiden vapauttaminen näistä velvolluuksista ei entisestään vaaranna ihmishengen turvallisuutta merellä. Siitä etsintä- ja pelastusalueesta vastaava sopimuspuoli, jolla tällaista apua annetaan, on päävastuussa yhteensovittamisen ja yhteistyön toteutumisesta, jotta apua saaneet eloonjääneet voidaan siirtää maihin apua antaneelta alukselta ja he pääsevät turvalliseen paikkaan, ottaen huomioon tapaukseen liittyvät erityispiirteet ja järjestön antamat ohjeet. Tällaisissa tapauksissa asianomaiset sopimuspuolet järjestävät maihin siirtämisen tapahtuvaksi niin pian kuin se on kohtuudella käytännössä mahdollista.”

4 LUKU

TOIMINTAMENETELMÄT

4.8 Etsintä- ja pelastustoimien päättämisen ja keskeyttäminen

Lisätään nykyisen 4.8.4 kohdan jälkeen uusi 4.8.5 kohta seuraavasti:

“4.8.5 Kyseinen pelastuskeskus tai pelastuslohkokeskus käynnistää toimet, joilla määritetään tarkoituksenmukaisin yksi tai useampi paikka, jossa merihädässä olevat henkilöt voidaan siirtää maihin. Se ilmoittaa tästä kyseisille aluksille ja muille asianomaisille osapuolille.”

persons found in distress at sea.”

3 The following new paragraph 3.1.9 is added after the existing paragraph 3.1.8:

“3.1.9 Parties shall co-ordinate and cooperate to ensure that masters of ships providing assistance by embarking persons in distress at sea are released from their obligations with minimum further deviation from the ships' intended voyage, provided that releasing the master of the ship from these obligations does not further endanger the safety of life at sea. The Party responsible for the search and rescue region in which such assistance is rendered shall exercise primary responsibility for ensuring such co-ordination and co-operation occurs, so that survivors assisted are disembarked from the assisting ship and delivered to a place of safety, taking into account the particular circumstances of the case and guidelines developed by the Organization. In these cases, the relevant Parties shall arrange for such disembarkation to be effected as soon as reasonably practicable.”

CHAPTER 4

OPERATING PROCEDURES

4.8 Termination and suspension of search and rescue operations

4 The following new paragraph 4.8.5 is added after the existing paragraph 4.8.4:

“4.8.5 The rescue co-ordination centre or rescue sub-centre concerned shall initiate the process of identifying the most appropriate place(s) for disembarking persons found in distress at sea. It shall inform the ship or ships and other relevant parties concerned thereof.”

2.

(Suomennos)

**KANSAINVÄLINEN
COSPAS-SARSAT-OHJELMASOPIMUS**

**THE INTERNATIONAL COSPAS-
SARSAT PROGRAMME AGREEMENT**

Tämän sopimuksen sopimuspuolet, jotka

THE STATES PARTIES TO THIS AGREEMENT:

panevat merkille, että 5 päivänä lokakuuta 1984 Amerikan yhdysvaltojen kansallisen ilmakehä- ja merentutkimusjärjestön, Kanadan puolustusministeriön, Ranskan kansallisen avaruusjärjestön ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton kauppamerenkulkuministeriön välillä allekirjoitetulla ja 8 päivänä heinäkuuta 1985 voimaan tulleella yhteisymmärryspöytäkirjalla perustettu COSPAS-SARSAT-etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmä on toteutettu onnistuneesti,

NOTING the successful implementation of the COSPAS-SARSAT Search and Rescue Satellite System established under a Memorandum of Understanding among the Ministry of Merchant Marine of the Union of Soviet Socialist Republics, the National Oceanic and Atmospheric Administration of the United States of America, the Department of National Defence of Canada and the Centre National d'Etudes Spatiales of France which was signed on 5 October 1984 and came into effect on 8 July 1985;

haluavat vahvistaa tässä humanitaarisessa toiminnassa tehtävää tiivistä kansainvälistä yhteistyötä,

DESIRING to strengthen the close international cooperation in this humanitarian endeavour;

ovat tietoisia Kansainvälisen merenkulkujärjestön pyrkimyksistä perustaa maailmanlaajuinen merihätä- ja turvallisuusjärjestelmä (GMDSS), joka perustuu Lontoossa 1 päivänä marraskuuta 1974 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen ihmishengen turvallisuudesta merellä, Lontoossa 3 päivänä syyskuuta 1976 tehtyyn merenkulun tietoliikenteen kansainvälistä tekokuujärjestöä (INMARSAT) koskevaan yleissopimukseen ja Hampurissa 27 päivänä huhtikuuta 1979 tehtyyn vuoden 1979 kansainväliseen yleissopimukseen etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä, ja ovat tietoisia Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ja Kansainvälisen televiestintäliiton velvoitteista omilla toimialoillaan,

AWARE of the efforts in the International Maritime Organization to establish a Global Maritime Distress and Safety System, building on the International Convention for the Safety of Life at Sea, done at London on 1 November 1974, on the Convention and Operating Agreement of the International Maritime Satellite Organization (INMARSAT), done at London on 3 September 1976, and the International Convention on Maritime Search and Rescue, done at Hamburg on 27 April 1979, as well as the responsibilities of the International Civil Aviation Organization and the International Telecommunication Union in their respective fields;

ovat vakuuttuneita siitä, että maailmanlaajuinen satelliittijärjestelmä, jonka avulla tuotetaan meri-, ilma- ja maa-alueiden hätätilanteisiin ja turvallisuuteen liittyviä hätäilmoitus- ja paikannuspalveluja, on tärkeä tehostaa etsintä- ja pelastustoiminnan kannalta,

CONVINCED that a worldwide satellite system to provide alert and location services for maritime, aviation and terrestrial distress and safety is important for the efficient operation of search and rescue;

palauttavat mieliin valtioiden toimintaa johtavista periaatteista niiden tutkiessa ja käyttäessä ulkoavaruutta, siihen luettuna kuu ja muut taivaankappaleet, 27 päivänä tammikuuta 1967 tehdyn yleissopimuksen määräyk-

RECALLING the provisions of the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies, of 27 January 1967, and other

(Suomennos)

set sekä muiden sellaisten monenvälisten ulkoavaruuden käyttöä koskevien sopimusten määräykset, joiden sopimuspuolina ne ovat, ja

tiedostavat olevan tästä syystä suotavaa ylläpitää COSPAS-SARSAT-järjestelmää kansainvälisen oikeuden mukaisesti, jotta voidaan tarjota etsintä- ja pelastustoimintaa tukevia pitkäaikaisia hätäilmoitus- ja paikannuspalveluja sekä sallia pääsy järjestelmään syrjimättömästi kaikille valtioille ja korvauksetta hätässä olevalle loppukäyttäjälle,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Määritelmät

- "sopimuspuoli" tarkoittaa valtiota, jonka osalta tämä sopimus on tullut voimaan,

- "ohjelma" tarkoittaa sopimuspuolten toimintaa, jossa ne järjestävät käytettäväksi COSPAS-SARSAT-järjestelmän sekä ylläpitävät ja koordinoivat sitä tämän sopimuksen mukaisesti,

- "yhteistyöviranomainen" tarkoittaa organisaatiota, jonka sopimuspuoli määrää toteuttamaan ohjelmaa,

- "järjestelmä" tarkoittaa COSPAS-SARSAT-järjestelmää, joka käsittää 3 artiklassa kuvatut avaruussegmentin, maasegmentin ja hätäpoijut,

- "maasegmentin ylläpitäjä" tarkoittaa valtiota, joka perustaa maasegmentin laitteiston ja ylläpitää sitä 11.2 kappaleen määräysten mukaisesti,

- "käyttäjävaltio" tarkoittaa valtiota, joka käyttää järjestelmää 12.2 kappaleen ja 12.3 kappaleen määräysten mukaisesti.

2 artikla

Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on kansainvälisen etsintä- ja pelastusyhteistyön edistämiseksi

(a) varmistaa järjestelmän toiminta pitkällä aikavälillä,

(b) antaa järjestelmän tuottamat hätäilmoitus- ja paikannustiedot syrjimättömästi kansainvälisen yhteisön käyttöön etsintä- ja pe-

multilateral agreements regarding the use of outer space to which they are Party;

RECOGNIZING that it is therefore desirable to operate the COSPAS-SARSAT system, in accordance with international law, so as to endeavour to provide long term alert and location services in support of search and rescue and access to the System to all States on a non-discriminatory basis, and free of charge for the end-user in distress,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Definitions

- 'Party' means a State for which this Agreement has entered into force;

- 'Programme' means those activities carried out by the Parties to provide, operate and coordinate the COSPAS-SARSAT System, in accordance with this Agreement;

- 'Cooperating Agency' means an organization designated by a Party for the purpose of implementing the Programme;

- 'System' means the COSPAS-SARSAT System comprising a Space Segment, a Ground Segment and Radiobeacons, all as described in Article 3;

- 'Ground Segment Provider' means any State which establishes and operates Ground Segment equipment under the terms of Article 11.2;

- 'User State' means any State that avails itself of the System under the terms of Article 12.2 and Article 12.3.

Article 2

Purpose of the agreement

In fostering international cooperation for search and rescue, the purpose of this Agreement is to:

(a) assure the long term operation of the System;

(b) provide distress alert and location data from the System to the international community in support of search and rescue opera-

lastusoperaatioiden tueksi,

(c) tukea Kansainvälisen merenkulkujärjestön ja Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön etsintä- ja pelastustoiminnan tavoitteita antamalla nämä hätäilmoitus- ja paikannustiedot ja

(d) määritellä keinot, joilla sopimuspuolet koordinoivat järjestelmän hallinnointia, sekä toimia yhteistyössä muiden kansallisten viranomaisten ja asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa ylläpidettäessä ja koor-dinoitaessa järjestelmää.

tions on a non-discriminatory basis;

(c) support, by providing these distress alert and location data, the objectives of the International Maritime Organization and the International Civil Aviation Organization, concerning search and rescue; and

(d) define the means by which the Parties shall coordinate the management of the System and cooperate with other national authorities and relevant international organizations in the operation and coordination of the System.

3 artikla

Järjestelmän yleiskuvaus

3.1 Järjestelmä käsittää

(a) avaruussegmentin, joka normaaleissa toimintaolosuhteissa koostuu vähintään neljästä yhteensopivasta satelliittilaitteistosta, joista kuhunkin kuuluu seuraavat kolme perusyksikköä:

(i) alusta, joka kiertää maata matalalla polaariradalla muiden yksiköiden jalustana,

(ii) vastaanotin-, prosessori- ja muistiyksikkö, joka vastaanottaa, käsittelee ja tallentaa 406 MHz:n taajuudella vastaanotetut signaalit edelleen lähetettäväksi, ja

(iii) toistinyksikkö, joka välittää hätäpoijujen 121.5 MHz:n taajuudella lähettämät signaalit,

(b) maasegmentin, johon kuuluu

(i) maa-asemat, jotka sopimuspuolet ja muut valtiot perustavat vastaanottamaan satelliittien välittämät signaalit ja käsittelemään niitä hätäpoijujen sijainnin määrittämiseksi, ja

(ii) koordinaatiokeskukset, jotka sopimuspuolet ja muut valtiot perustavat vastaanottamaan tulostiedot maa-asemilta ja välittämään hätäilmoitus- ja paikannustiedot asianomaisille viranomaisille,

(c) hätäpoijut, jotka aktivoituvat hätätilanteissa ja lähettävät radiosignaaleja 406 MHz:n ja/tai 121.5 MHz:n taajuudella; hätäpoijut vastaavat ominaisuuksiltaan asianmukaisia Kansainvälisen televiestintäliiton määräyksiä ja COSPAS-SARSAT-järjestelmän spesifikaatioita.

3.2 COSPAS-SARSAT-järjestelmän avaruussegmentin rakennetta voidaan täydentää

Article 3

General description of the System

3.1 The System comprises:

(a) a Space Segment made up, under normal operating conditions, of at least four compatible satellite assemblies each comprising three basic units:

(i) a platform moving in low earth polar orbit as a mounting for the other units,

(ii) a receiver-processor and memory unit designed to receive, process and store signals received on 406 MHz for retransmission, and

(iii) a repeater unit relaying radiobeacon signals on 121.5 MHz;

(b) a Ground Segment comprising:

(i) Local User Terminals established by the Parties and other States to receive signals relayed by the satellites and process them to determine radiobeacon location, and

(ii) Mission Control Centres established by the Parties and other States to accept the output from the Local User Terminals and convey distress alert and location data to appropriate authorities;

(c) radiobeacons, which are designed to be activated in a distress and to transmit a radio signal on frequencies of 406 MHz and/or 121.5 MHz, the characteristics of which comply with appropriate provisions of the International Telecommunication Union and COSPAS-SARSAT specifications.

3.2 The COSPAS-SARSAT Space Segment configuration may be enhanced in ac-

(Suomennos)

7 ja 8 artiklan mukaisesti perustetun neuvoston tekemillä päätöksillä.

4 artikla

Yhteistyöviranomaiset

4.1 Kukin sopimuspuoli määrää yhteistyöviranomaisen vastaamaan ohjelman toteuttamisesta.

4.2 Kukin sopimuspuoli antaa muille sopimuspuolille tiedoksi määräämänsä yhteistyöviranomaisen ja sen mahdolliset myöhemmät muutokset.

5 artikla

Sopimuspuolten velvoitteet

5.1 Sopimuspuolet osallistuvat ohjelmaan pitkäaikaisesti järjestelmän avaruussegmentin ylläpitämiseksi.

5.2 Sopimuspuoli osallistuu ohjelmaan ylläpitämällä vähintään yhtä järjestelmän avaruussegmentin perusyksiköistä.

5.3 Kukin sopimuspuoli määrittää osallistumisensa järjestelmän avaruussegmentin ylläpitoon.

5.4 Alkuperäiset sopimuspuolet osallistuvat aluksi avaruussegmentin ylläpitoon normaaleissa toimintaolosuhteissa järjestämällä käytettäväksi seuraavat perusyksiköt:

Sosialististen neuvostotasavaltojen liitto
2 alustaa
2 vastaanotin-, prosessori- ja muistiyksikköä
2 toistinyksikköä

Amerikan yhdysvallat
2 alustaa

Ranskan tasavalta
2 vastaanotin-, prosessori- ja muistiyksikköä

Kanada
2 toistinyksikköä

5.5 Jos sopimuspuolen osallistumista muutetaan, sopimuspuoli ilmoittaa muutoksesta tallettajalle.

cordance with decisions of the Council established pursuant to Articles 7 and 8.

Article 4

Cooperating Agencies

4.1 Each Party shall designate a Cooperating Agency which shall be responsible for the implementation of the Programme.

4.2 Each Party shall inform the other Parties of its designated Cooperating Agency and of any subsequent changes.

Article 5

Responsibilities of Parties

5.1 The Parties shall contribute to the Programme on a long term basis so as to maintain the Space Segment of the System.

5.2 The contribution of a Party shall be at least one of the basic units of the Space Segment of the System.

5.3 Each Party shall determine its contribution to the Space Segment of the System.

5.4 The initial contributions of the original Parties to the Space Segment, under normal operating conditions, are as follows:

Union of Soviet Socialist Republics
2 platforms
2 receiver-processor and memory units
2 repeater units

United States of America
2 platforms

Republic of France
2 receiver-processor and memory units

Canada
2 repeater units

5.5 In the event of a change to the contribution of a Party, that Party shall notify the Depositary of the change.

5.6 Satelliittialustan järjestävä sopimuspuoli vastaa sen toiminnasta. Toiminnan on vastattava 9 artiklan d kohdassa tarkoitettuja teknisiä vaatimuksia ja oltava järjestelmän hyväksyttävän toiminnan mukaista.

5.7 Sopimuspuolet varmistavat hallinnollisen, toiminnallisen ja teknisen koordinoinnin keskenään sekä sopimuspuolten ja muiden maasegmentin ylläpitäjien välillä, ja ne pyrkivät antamaan käyttäjävaltioille kaikki järjestelmää koskevat tiedot.

5.8 Sopimuspuolet pyrkivät välittämään tarvittavat COSPAS-SARSAT-hätäilmoitus- ja paikannustiedot asianomaisille etsintä- ja pelastusviranomaisille sekä koordinoimaan järjestelmän toimintaa näiden viranomaisten kanssa.

5.9 Sopimuspuolet vaihtavat keskenään tähän sopimukseen perustuvien velvoitteidensa täyttämiseksi tarvittavia tietoja.

6 artikla

Rahoitusjärjestelyt

6.1 Kukin sopimuspuoli vastaa kansallisten rahoitusmenettelyjensä mukaisesti ja käytettävissä olevien määrärahojen mukaan täysimääräisesti kaikista menoista, jotka liittyvät sen 5 artiklan mukaiseen osallistumiseen avarussegmentin ylläpitoon, sekä tähän sopimukseen perustuvista velvoitteista aiheutuvista yhteisistä menoista.

6.2 Neuvoston määräämiin ohjelman organisaatioon, hallintoon ja koordinointiin liittyvät yhteiset menot, mukaan lukien neuvoston ja sihteeristön toiminnan rahoittamisesta aiheutuvat yhteiset menot, jaetaan tasapuolisesti sopimuspuolten kesken.

6.3 Mahdollisuus vastaanottaa ja lähettää hätäilmoitustietoja COSPAS-SARSAT-järjestelmän avarussegmentin välityksellä annetaan korvauksetta kaikille valtioille.

6.4 Muut kuin tämän sopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot, jotka haluavat osallistua 6.2 kappaleessa tarkoitettuun ohjelman organisaatioon, hallintoon ja koordinointiin liittyvään toimintaan, voidaan kutsua osallistumaan tästä toiminnasta aiheutuviin yhteisiin menoihin neuvoston määräämin edellytyksin.

5.6 A Party providing a satellite platform shall be responsible for its operation. Such operation shall be consistent with any technical requirements and the satisfactory performance of the System pursuant to Article 9(d).

5.7 The Parties shall ensure administrative, operational and technical coordination among themselves and between the Parties and other Ground Segment Providers, and shall endeavour to keep User States fully informed regarding the System.

5.8 The Parties shall endeavour to deliver relevant COSPAS-SARSAT alert and location data to appropriate search and rescue authorities and to coordinate System activities with such authorities.

5.9 Parties shall exchange such information as is necessary to permit the performance of their respective obligations pursuant to this Agreement.

Article 6

Financial matters

6.1 Each Party, in conformity with its domestic funding procedures, and subject to the availability of appropriated funds, shall be fully responsible for financing all costs associated with its contribution to the Space Segment as determined pursuant to Article 5, and the common costs arising from the obligations of this Agreement.

6.2 Common costs associated with the organization, administration and coordination of the Programme, as agreed in the Council, including those incurred in financing the activities of the Council and the Secretariat, shall be shared equally by the Parties.

6.3 The reception and transmission of distress alert data through the COSPAS-SARSAT Space Segment shall be provided free of charge to all States.

6.4 Non-Party States choosing to participate in activities associated with the organization, coordination and administration of the Programme as referred to in Article 6.2 may be invited to contribute to the common costs involved under terms determined by the Council.

(Suomennos)

7 artikla

Article 7

*Rakenne**Structure*

7.1 Tämän sopimuksen perusteella perustetaan seuraavat toime­li­mit:

- (a) neuvosto ja
- (b) sihteeristö.

7.2 Neuvosto voi tarvittaessa perustaa apu­toime­li­miä tämän sopimuksen täytäntöön­panemiseksi.

7.1 The following organs shall be estab­lished pursuant to this Agreement:

- (a) the Council; and
- (b) the Secretariat.

7.2 The Council may establish subsidiary organs as required for the implementation of this Agreement.

8 artikla

Article 8

*Neuvoston kokoonpano ja menettelyt**The Council - Composition and procedures*

8.1 Neuvostossa on yksi kunkin sopimus­puolen edustaja, ja kullakin edustajalla voi olla varahenkilöitä ja neuvonantajia.

8.2 Neuvosto vahvistaa itse työjärjestyksen­sä.

8.3 Neuvosto kokoontuu niin usein kuin on tarpeen sen tehtävien suorittamiseksi tehok­kaasti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

8.4 Neuvosto tekee päätöksensä yksimieli­sesti.

8.5 Neuvoston työskentelykielet ovat eng­lanti, ranska ja venäjä.

8.1 The Council shall be composed of one representative of each of the Parties who may be accompanied by deputies and advisers.

8.2 The Council shall adopt its own rules of procedure.

8.3 The Council shall meet as often as may be necessary for the efficient discharge of its functions, but not less than once a year.

8.4 Decisions of the Council shall be taken unanimously.

8.5 The languages of the Council shall be English, French and Russian.

9 artikla

Article 9

*Neuvoston tehtävät**Functions of the Council*

Neuvosto toteuttaa sopimuspuolten asian­omaista toimintapolitiikkaa ja koordinoi niiden toimintaa. Neuvoston tehtävänä on

(a) valvoa tämän sopimuksen täytäntöön­panoa,

(b) tehdä tarvittavat tekniset, hallinnolliset ja toimintaan liittyvät suunnitelmat tämän so­pimuksen täytäntöön panemiseksi,

(c) panna täytäntöön ne 6 artiklan määräyk­set, jotka edellyttävät neuvoston toimia,

(d) laatia, käsitellä ja hyväksyä järjestelmän avaruus- ja maalaitteita sekä hätäpoijuja kos­kevat tekniset spesifikaatiot sekä hyväksyä COSPAS-SARSAT-järjestelmän tekniset ja toimintaan liittyvät asiakirjat,

The Council shall carry out the relevant policies and coordinate the activities of the Parties. The functions of the Council shall include:

(a) overseeing the implementation of this Agreement;

(b) the development of the necessary tech­nical, administrative and operational plans for the implementation of the present Agreement;

(c) the implementation of those provisions of Article 6 requiring Council action;

(d) the preparation, consideration and adoption of technical specifications for the System space and ground facilities and ra­diobeacons, as well as the adoption of CO­SPAS-SARSAT technical and operational documentation;

(e) varmistaa vuorovaikutus ja yhteistyö Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön, Kansainvälisen televiestintäliiton, Kansainvälisen merenkulkujärjestön ja muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa teknisten asioiden koordinoimiseksi,

(f) järjestää hallinnollinen, toiminnallinen ja tekninen koordinointi maasegmentin ylläpitäjien ja käyttäjävaltioiden kanssa, mukaan lukien maasegmentin laitteistojen ja hätäpoijujen tyyppihyväksyntä- ja tilaamismenettelyjen vahvistaminen,

(g) arvioida tarvetta järjestelmän tekniseen ja toiminnalliseen täydentämiseen, mukaan lukien sopimuspuolten osallistumisen täydentäminen ja sellainen täydentäminen, joka edellyttää muiden kuin tämän sopimuksen sopimuspuolina olevien valtioiden osallistumista,

(h) luoda järjestelmiä, joiden avulla vaihdetaan asianmukaisia teknisiä ja toimintaan liittyviä tietoja,

(i) päättää asioista, jotka koskevat yhteisiä suhteita muihin kuin tämän sopimuksen sopimuspuolina oleviin valtioihin ja kansainväliin järjestöihin,

(j) ohjata sihteeristön toimintaa,

(k) järjestää ja koordinoi harjoituksia, kokeiluja ja selvityksiä, joita tarvitaan järjestelmän toiminnan arvioimiseksi, ja

(l) käsitellä muita järjestelmän avaruus- ja maasegmenttien ja hätäpoijujen toimintaa koskevia asioita, joiden neuvosto katsoo kuuluvan toimivaltaansa.

10 artikla

Sihteeristö

10.1 Sihteeristö toimii ohjelman pysyvänä hallintoelimenä ja avustaa neuvostoa sen tehtävien suorittamisessa.

10.2 Sihteeristöä johtaa sihteeristön päällikkö, joka nimitetään neuvoston hyväksymiä menettelyjä noudattaen.

10.3 Neuvosto ohjaa sihteeristöä sen suorittaessa tehtäviään, joihin kuuluvat

(a) neuvoston ja sen aputoimielinten kokouksiin liittyvät kokouspalvelut,

(e) ensuring interaction and cooperation with the International Civil Aviation Organization, the International Telecommunication Union, the International Maritime Organization and other international organizations for the purpose of coordinating technical matters;

(f) the provision of administrative, operational and technical coordination with Ground Segment Providers and User States, including the adoption of procedures for type approval or commissioning of Ground Segment equipment and radiobeacons;

(g) the assessment of the need for technical and operational enhancements of the System, including those relating to contributions of the Parties and those which would entail contributions by States non-Parties to this Agreement;

(h) the establishment of mechanisms for exchange of appropriate technical and operational information;

(i) taking decisions upon matters of joint relations with States non-Parties to this Agreement, as well as international organizations;

(j) the direction of Secretariat activities;

(k) the organization and coordination of exercises, trials and studies that are necessary to assess the performance of the System; and

(l) other matters regarding operation of the System's Space and Ground Segments and radiobeacons that the Council agrees shall fall within its purview.

Article 10

The Secretariat

10.1 The Secretariat shall be the permanent administrative organ for the Programme and shall assist the Council in the implementation of its functions.

10.2 The Secretariat shall be managed by a Head of Secretariat, appointed pursuant to procedures approved by the Council.

10.3 The Secretariat shall take direction from the Council in the performance of its functions, which include:

(a) conference services for the meetings of the Council and of its subsidiary organs;

(Suomennos)

(b) hallinnolliset palvelut, jotka liittyvät yleiseen kirjeenvaihtoon, järjestelmädokumentaatioon ja esittelyaineistoon,

(c) tekniset palvelut, mukaan lukien raporttien laatiminen neuvoston ohjeiden mukaisesti,

(d) yhteydenpito maasegmentin ylläpitäjiin, käyttäjävaltioihin ja kansainvälisiin järjestöihin ja

(e) muut palvelut, joita neuvosto voi pyytää tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

(b) administrative services concerning general correspondence, system documentation and promotional materials;

(c) technical services including the preparation of reports as instructed by the Council;

(d) liaison with Ground Segment Providers, User States and international organizations; and

(e) such other services as may be required by the Council for the implementation of this Agreement.

11 artikla

Article 11

*Maasegmentin ylläpitäjät**Ground Segment Providers*

11.1 Valtio, joka aikoo perustaa maasegmentin laitteiston ja ylläpitää sitä, ilmoittaa aikomuksestaan neuvostolle ja

11.1 Any State planning to establish and operate Ground Segment equipment shall advise the Council of its intention to do so and shall:

(a) noudattaa teknisiä spesifikaatioita ja toimintamenettelyjä, jotka neuvosto vahvistaa järjestelmän asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi,

(a) adhere to the technical specifications and operating procedures set by the Council for the purpose of ensuring adequate system performance;

(b) pyrkii neuvoston kanssa sovittavia menettelyjä noudattaen välittämään COSPAS-SARSAT-järjestelmän avaruussegmentin välityksellä vastaanotetut hätäilmoitus- ja paikannustiedot asianomaisille etsintä- ja pelastusviranomaisille,

(b) endeavour to deliver, in accordance with procedures agreed with the Council, distress alert and location information received through the COSPAS-SARSAT Space Segment to appropriate search and rescue authorities;

(c) antaa neuvoston kanssa sovittavalla tavalla asianmukaiset suoritustiedot vahvistaakseen, että valtion maasegmentin laitteisto on yhteensopiva järjestelmän kanssa,

(c) provide, as agreed with the Council, appropriate performance data in order to confirm compatibility of its Ground Segment equipment with the System;

(d) määrää organisaation täyttämään valtion tähän artiklaan perustuvat velvoitteet,

(d) designate an organization to carry out its responsibilities pursuant to this Article;

(e) osallistuu asian edellyttämiin, neuvoston koolle kutsumiin, ohjelmakokouksiin neuvoston määräämillä ehdoilla tarvittavien hallinnollisten, toiminnallisten ja teknisten kysymysten ratkaisemiseksi,

(e) participate in appropriate meetings of the Programme, convened by the Council, on terms and conditions determined by the Council, with a view to resolving relevant administrative, operational and technical issues;

(f) vahvistaa, ettei se esitä sopimuspuolille vaateita tai nosta niitä vastaan kanteita sellaisten henkilö- tai esinevahinkojen tai taloudellisten vahinkojen johdosta, jotka aiheutuvat tämän sopimuksen mukaisesta toiminnasta tai tällaisen toiminnan puuttumisesta,

(f) confirm that it will not make any claims or bring actions against the Parties for injury, damages or financial losses arising out of activities, or lack thereof, pursuant to this Agreement;

(g) noudattaa 12 artiklan määräyksiä, jotka koskevat järjestelmän käyttöä, ja

(g) adhere to the provisions of Article 12 in relation to its use of the System; and

(h) täyttää muut mahdolliset neuvoston

(h) fulfill any other requirement as may be

kanssa sovittavat vaatimukset.

11.2 Valtio, joka tahtoo maasegmentin ylläpitäjäksi, ilmoittaa 11.1 kappaleen mukaisen velvoitteidensa virallisesta hyväksymisestä tallettajalle, joka antaa ilmoituksen tiedoksi sopimuspuolille. Hyväksymisestä ilmoitetaan vakioilmoituksella, ja ilmoituksessa todetaan järjestelmään osallistumisen ehdot, joista on sovittu aiemmin neuvoston kanssa 11.1 kappaleen mukaisesti.

agreed with the Council.

11.2 Any such State wishing to become a Ground Segment Provider shall notify formal acceptance of its obligations pursuant to Article 11.1 to the Depositary which shall inform the Parties. Such notification shall be in the form of a standard letter and shall include the conditions of participation in the System previously agreed with the Council pursuant to Article 11.1.

12 artikla

Käyttäjävaltiot

12.1 Valtio voi käyttää järjestelmää sekä vastaanottamalla COSPAS-SARSAT-järjestelmän hätäilmoitus- ja paikannustietoja että käyttämällä hätäpoijuja.

12.2 Valtio, joka tahtoo käyttäjävaltioksi, sitoutuu tiettyihin velvoitteisiin, joita ovat velvoitteet

(a) ilmoittaa neuvostolle tai toimivaltaisille kansainvälisille järjestöille yksi tai useampi yhteystahonsa hätäilmoituksia varten,

(b) käyttää järjestelmän osana hätäpoijuja, jotka vastaavat ominaisuuksiltaan asianmukaisia Kansainvälisen televiestintäliiton määräyksiä ja COSPAS-SARSAT-järjestelmän spesifikaatioita,

(c) ylläpitää tarvittaessa hätäpoijurekisteriä,

(d) vaihtaa COSPAS-SARSAT-järjestelmän tietoja oikea-aikaisesti ja syrjimättömästi neuvoston kanssa sovittuja menettelyjä noudattaen,

(e) vahvistaa, ettei se esitä sopimuspuolille vaateita tai nosta niitä vastaan kanteita sellaisten henkilö- tai esinevahinkojen tai taloudellisten vahinkojen johdosta, jotka aiheutuvat tämän sopimuksen mukaisesta toiminnasta tai tällaisen toiminnan puuttumisesta,

(f) osallistuu tarvittaessa asian edellyttämiin, neuvoston koolle kutsumiin, ohjelmakokouksiin neuvoston määräämillä ehdoilla tarvittavien hallinnollisten, toiminnallisten ja teknisten kysymysten ratkaisemiseksi ja

(g) täyttää muut mahdolliset neuvoston kanssa sovittavat vaatimukset.

12.3 Käyttäjävaltio ilmoittaa 12.2 kappaleen

Article 12

User States

12.1 Any State may utilize the System both through the reception of COSPAS-SARSAT alert and location data and through the deployment of radiobeacons.

12.2 Any such State wishing to become a User State shall assume certain responsibilities including:

(a) to advise the Council or the competent international organization of its point or points of contact for distress alert purposes;

(b) to make use of radiobeacons for operation in the System, the characteristics of which comply with appropriate provisions of the International Telecommunication Union and COSPAS-SARSAT specifications;

(c) to maintain, as applicable, a radiobeacon register;

(d) to exchange COSPAS-SARSAT data in a timely and non-discriminatory manner, in accordance with procedures agreed with the Council;

(e) to confirm that it will not make any claims or bring actions against the Parties for injury, damages or financial losses arising out of activities, or lack thereof, pursuant to this Agreement;

(f) to participate as necessary in appropriate meetings of the Programme, convened by the Council, on terms and conditions determined by the Council, with a view to resolving relevant administrative, operational and technical issues; and

(g) to fulfill any other requirement as may be agreed with the Council.

12.3 User States shall notify formal accep-

(Suomennos)

leen mukaisten velvoitteidensa virallisesta hyväksymisestä tallettajalle, joka antaa ilmoituksen tiedoksi sopimuspuolille. Hyväksymisestä ilmoitetaan vakioilmoituksella, ja ilmoituksessa todetaan järjestelmään osallistumisen ehdot, joista on sovittu aiemmin neuvoston kanssa 12.2 kappaleen mukaisesti.

tance of their obligations under Article 12.2 to the Depositary which shall inform the Parties. Such notification shall be in the form of a standard letter and shall include the conditions of participation in the System previously agreed with the Council pursuant to Article 12.2.

13 artikla

Article 13

*Suhde kansainvälisiin järjestöihin**Relationship with International Organizations*

13.1 Tämän sopimuksen täytäntöönpanon edistämiseksi neuvostossa toimivat sopimuspuolet tekevät yhteistyötä Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön, Kansainvälisen televiestintäliiton ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön kanssa sekä muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa yhteistä etua koskevissa asioissa. Sopimuspuolet ottavat huomioon näiden kansainvälisten järjestöjen asianomaiset päätöslauselmat, standardit ja suositukset.

13.1 To promote implementation of this Agreement, the Parties, acting through the Council, shall cooperate with the International Civil Aviation Organization, the International Telecommunication Union and the International Maritime Organization, as well as with other international organizations, on matters of common interest. The Parties shall take into account the relevant resolutions, standards and recommendations of these international organizations.

13.2 Nämä järjestöt ja sopimuspuolet voivat virallistaa tämän keskinäisen yhteistyönsä.

13.2 This cooperation may be formalized between these Organizations and the Parties.

14 artikla

Article 14

*Vastuut**Liability*

14.1 Sopimuspuolet eivät esitä toisilleen vaateita tai nosta toisiaan vastaan kanteita sellaisten henkilö- tai esinevahinkojen tai taloudellisten vahinkojen johdosta, jotka aiheutuvat tämän sopimuksen mukaisesta toiminnasta tai tällaisen toiminnan puuttumisesta.

14.1 The Parties shall not make any claims or bring actions against each other for injury, damages or financial losses arising out of activities, or lack thereof, pursuant to this Agreement.

14.2 Sopimuspuolet eivät sitoudu vastuuseen järjestelmän käyttäjille tai kolmansille osapuolille varsinkaan sellaisten vaateiden johdosta, jotka perustuvat henkilö- tai esinevahinkoihin tai taloudellisiin vahinkoihin, joita voi aiheutua järjestelmän käytöstä. Sopimuspuolet pyrkivät yhteistyössä suojautumaan tällaisilta mahdollisilta vaateilta.

14.2 The Parties accept no liability towards users of the System or any third party, particularly as regards any claims for injury, damages or financial losses that may arise from the use of the System. Parties will cooperate with a view to protecting themselves from any such potential claims.

15 artikla

Article 15

*Riitöiden ratkaiseminen**Settlement of disputes*

15.1 Tämän sopimuksen tulkintaa tai täytäntöönpanoa koskevat riidat ratkaistaan ky-

15.1 Any dispute concerning the interpretation or implementation of this Agreement

seisten sopimuspuolten välisillä neuvotteluilla.

15.2 Jollei riitaa saada ratkaistuksi tällaisilla neuvotteluilla, se voidaan kyseisten sopimuspuolten sopimuksella saattaa ratkaistavaksi välimiesmenettelyssä.

16 artikla

Liittyminen

16.1 Tämä sopimus on avoinna liittymistä varten valtioille, jotka sitoutuvat järjestämään käytettäväksi vähintään yhden avaruussegmentin perusyksikön ja ovat valmiita sitoutumaan tähän sopimukseen perustuviin sopimuspuolen velvoitteisiin.

16.2 Jos valtio aikoo liittyä tähän sopimukseen ja sitoutua velvoitteeseen järjestää käytettäväksi perusyksikkö käytössä olevaan, joko 3.1 kappaleessa kuvattuun tai 3.2 kappaleen mukaisesti täydennettävään, avaruussegmenttiin, sen on sovittava asiasta sen sopimuspuolen kanssa, joka on kyseisenä ajan kohtana järjestänyt käytettäväksi tällaisen perusyksikön, ja neuvoteltava asiasta muiden sopimuspuolten kanssa.

16.3 Jos valtio aikoo liittyä tähän sopimukseen ja sitoutua velvoitteeseen järjestää käytettäväksi uusi perusyksikkö, joka itsessään täydentää avaruussegmenttiä, sen on sovittava asiasta kaikkien sopimuspuolten kanssa sen jälkeen, kun neuvosto on 3.2 kappaleen mukaisesti päättänyt, että täydentäminen on tarpeen.

16.4 Jos tapauksen mukaan joko 16.2 tai 16.3 kappaleen vaatimukset on täytetty ja kyseinen valtio on ilmoittanut tästä, tämä valtio voi liittyä sopimukseen tallettamalla liittymiskirjansa tallettajan huostaan.

16.5 Tämä sopimus tulee liittyvän valtion osalta voimaan päivänä, jona se tallettaa liittymiskirjansa tallettajan huostaan.

17 artikla

Irtisanominen

17.1 Sopimuspuoli voi irtisanoutua tästä sopimuksesta.

17.2 Sopimuspuoli, joka aikoo irtisanoutua

should be settled by negotiations between or among the Parties concerned.

15.2 If a settlement cannot be reached by such negotiations, the dispute may, if the affected Parties so agree, be referred to arbitration.

Article 16

Accession

16.1 This Agreement shall be open for accession by any State that agrees to contribute a minimum of one basic unit to the Space Segment, and is prepared to assume the responsibilities of a Party pursuant to this Agreement.

16.2 Where a State is to accede to this Agreement and assume responsibility for the contribution of a basic unit of the existing Space Segment, either as described in Article 3.1 or as enhanced pursuant to Article 3.2, it shall do so in agreement with the Party currently providing that basic unit and in consultation with the other Parties.

16.3 Where a State is to accede to this Agreement and assume responsibility for the contribution of an additional basic unit which itself constitutes an enhancement of the Space Segment, it shall do so with the agreement of all Parties following a decision of the Council pursuant to Article 3.2 that such enhancement is required.

16.4 Where the requirements of Article 16.2 or 16.3, as appropriate, have been satisfied and the State so notified, such State may accede by depositing its instrument of accession with the Depositary.

16.5 This Agreement shall enter into force for the acceding State on the date of deposit of the instrument of accession with the Depositary.

Article 17

Withdrawal

17.1 A Party may withdraw from this Agreement.

17.2 A Party intending to withdraw shall

(Suomennos)

sopimuksesta, ilmoittaa aikomuksestaan tallettajalle. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut ilmoituksen, tai sopimuspuolten sopimana myöhempanä ajankohtana.

17.3 Sopimuspuoli, joka aikoo irtisanoutua tästä sopimuksesta, pyrkii varmistamaan, että sen meneillään olevaa osallistumista avaruussegmentin ylläpitoon jatketaan, ja neuvottelee tätä varten muiden sopimuspuolten kanssa tarkoituksena sopia niiden velvoitteiden tarkistamisesta.

18 artikla

Sopimuksen muuttaminen

18.1 Sopimuspuoli voi ehdottaa tämän sopimuksen muuttamista.

18.2 Muutosehdotus on annettava neuvoston seuraavan kokouksen käsiteltäväksi vähintään yhdeksänkymmentä päivää aiemmin. Neuvosto käsittelee muutosehdotuksen tässä kokouksessa ja antaa sopimuspuolille muutosehdotusta koskevan suosituksen.

18.3 Muutos tulee voimaan kuudenkymmenen päivän kuluttua sen jälkeen, kun tallettaja on vastaanottanut kaikilta sopimuspuoilta ilmoituksen muutoksen hyväksymisestä.

18.4 Tallettaja ilmoittaa viipymättä kaikille sopimuspuolille muutosten hyväksymistä koskevien ilmoitusten vastaanottamisesta ja muutosten voimaantulosta.

19 artikla

Tallettaja

19.1 Tämän sopimuksen tallettajat ovat Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön pääsihteeri ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön pääsihteeri.

19.2 Tallettaja ilmoittaa viipymättä kaikille tämän sopimuksen sopimuspuolille kunkin alkuperäisen ajankohdan, kunkin ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettamisen ajankohdan, tämän sopimuksen voimaantulon ajankohdan sekä muiden ilmoitusten vastaanottamisen.

19.3 Tämä sopimus rekisteröidään Yhdisty-

notify the Depositary to that effect. Such withdrawal shall take effect one year after the date of receipt of notification by the Depositary, or at a later date to be agreed by the Parties.

17.3 A Party intending to withdraw from this Agreement shall endeavour to ensure continuity of its existing contribution to the Space Segment and, in that respect, shall consult with the other Parties to determine adjustments in their respective responsibilities.

Article 18

Amendments

18.1 Amendments to this Agreement may be proposed by any Party.

18.2 Ninety days notice is required before consideration of a proposed amendment by the Council at its next meeting. The Council shall consider the proposed amendment at that meeting and make recommendation to the Parties concerning such proposed amendment.

18.3 The amendment shall enter into force sixty days after the Depositary has received notification of acceptance from all the Parties.

18.4 The Depositary shall promptly notify all the Parties of the receipt of notifications of acceptance of amendments and of the entry into force of amendments.

Article 19

Depositary

19.1 The Depositaries of this Agreement shall be the Secretary-General of the International Civil Aviation Organization and the Secretary-General of the International Maritime Organization.

19.2 The Depositary shall promptly inform all the Parties to this Agreement of the date of each signature, of the date of deposit of each instrument of ratification, acceptance, approval or accession, of the date of entry into force of this Agreement, and of the receipt of other notifications.

19.3 This Agreement shall be registered

neiden kansakuntien sihteeristöön Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti.

with the United Nations Secretariat in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

20 artikla

Article 20

Voimaantulo ja voimassaolo

Entry into force and duration

20.1 Tämä sopimus on avoinna allekirjoittamista varten Amerikan yhdysvalloille, Kanadalle, Ranskan tasavallalle ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liitolle. Sopimus voidaan allekirjoittaa ilman ratifioimis- tai hyväksymisvaraumaa tai ilmoituksin ratifioimis- tai hyväksymisvaraumasta.

20.1 This Agreement shall be open for signature by Canada, the Republic of France, the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics. Signature may be made not subject to ratification, acceptance or approval, or may be accompanied by a declaration that it is subject to ratification, acceptance or approval.

20.2 Tämä sopimus tulee voimaan Amerikan yhdysvaltojen, Kanadan, Ranskan tasavallan ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton osalta kuudentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun nämä neljä valtiota ovat joko allekirjoittaneet sopimuksen ilman ratifioimis- tai hyväksymisvaraumaa tai tallettaneet ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa tallettajan huostaan.

20.2 This Agreement shall enter into force for Canada, the Republic of France, the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the sixtieth day following the date on which these four States have either signed the Agreement not subject to ratification, acceptance or approval, or have deposited instruments of ratification, acceptance or approval with the Depositary.

20.3 Tämän sopimuksen tullessa voimaan sopimuspuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että 5 päivänä loka-kuuta 1984 Amerikan yhdysvaltojen kansallisen ilmakehä- ja merentutkimusjärjestön, Kanadan puolustusministeriön, Ranskan kansallisen avaruusjärjestön ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton kauppamerenkulku-ministeriön välillä allekirjoitettu ja 8 päivänä heinäkuuta 1985 voimaan tullut yhteisymmärryspöytäkirja yhteistyöstä COSPAS-SARSAT-etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmässä lakkaa olemasta voimassa.

20.3 Upon entry into force of this Agreement, the Parties shall take the necessary measures in order to ensure that the Memorandum of Understanding, which was signed 5 October 1984 and came into effect 8 July 1985, among the Ministry of Merchant Marine of the Union of Soviet Socialist Republics, the National Oceanic and Atmospheric Administration of the United States of America, the Department of National Defence of Canada and the Centre National d'Etudes Spatiales of France concerning Cooperation in the COSPASSARSAT Search and Rescue Satellite System, ceases to be in effect.

20.4 Tämä sopimus on voimassa viisitoista vuotta sen voimaantulopäivästä, ja sen voimassaolo jatkuu ilman eri toimenpiteitä viisi vuotta kerrallaan.

20.4 This Agreement shall remain in force for a period of fifteen years from the date on which it enters into force and shall be extended automatically for successive periods of five years.

Tämän vakuudeksi jäljempänä mainitut ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned have signed this Agreement.

Tehty Pariisissa ensimmäisenä päivänä heinäkuuta tuhatyhdeksänsataakahdeksankymmentäkahdeksan kahtena englannin-, ranskan- ja venäjänkielisenä alkuperäiskappaleena, joiden kaikki tekstit ovat yhtä todistus-

DONE AT PARIS this first day of July one thousand nine hundred and eighty-eight, in the English, French and Russian languages, all texts being equally authentic, in two originals deposited with the Secretary-

(Suomennos)

voimaiset ja jotka talletetaan Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön pääsihteerin ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön pääsihteerin huostaan. Tallettaja toimittaa sopimuspuolille sopimuksen oikeaksi todistetut jäljennökset.

General of the International Civil Aviation Organization and the Secretary-General of the International Maritime Organization respectively. Certified copies of the Agreement shall be transmitted by the Depositary to the Parties.

ILMOITUS LIITTYMISESTÄ KANSAINVÄLISEEN COSPAS-SARSAT-OHJELMAAN KÄYTTÄJÄVALTIONA

LETTER OF NOTIFICATION OF ASSOCIATION WITH THE INTERNATIONAL COSPAS-SARSAT PROGRAMME AS A USER STATE

Tämän liittymisilmoituksen allekirjoittaja, joka

paneerille, että COSPAS-SARSAT-etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmä, joka on perustettu ja jota ylläpidetään Amerikan yhdysvaltojen, Kanadan, Ranskan tasavallan ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton välillä 1 päivänä heinäkuuta 1988 allekirjoitetun ja 30 päivänä elokuuta 1988 voimaan tulleen kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuksen mukaisesti, on toteutettu onnistuneesti,

paneerille, että Venäjän federaatio ilmoitti 6 päivänä tammikuuta 1992 virallisesti toiselle kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuksen tallettajasta, että se pidättää itsellään kaikki entisen Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton oikeudet ja velvoitteet, jotka liittyvät kansainväliseen COSPAS-SARSAT-ohjelmaan,

paneerille, että kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuksen sopimuspuolet ovat sitoutuneet varmistamaan COSPAS-SARSAT-järjestelmän toiminnan pitkällä aikavälillä sekä järjestelmän käytettävyyden syrjimättömästi kaikille valtioille ja korvauksetta hädässä olevalle loppukäyttäjälle,

ottaa huomioon kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuksen määräykset, jotka koskevat muiden kuin sopimuksen sopimuspuolina olevien valtioiden osallistumista COSPAS-SARSAT-järjestelmään käyttäjävaltioina,

haluaa vahvistaa tässä humanitaarisessa toiminnassa tehtävää tiivistä kansainvälistä yhteistyötä,

on tietoinen Kansainvälisen merenkulkujär-

THE SIGNATORY OF THIS LETTER OF NOTIFICATION:

NOTING the successful implementation of the COSPAS-SARSAT Search and Rescue Satellite System established and operated under the terms of the International COSPAS-SARSAT Programme Agreement between Canada, the Republic of France, the Union of Soviet Socialist Republics and the United States of America, which was signed on 1 July 1988 and entered into force on 30 August 1988;

NOTING that the Russian Federation formally notified one of the Depositaries of the International COSPAS-SARSAT Programme Agreement on 6 January 1992 that it was maintaining all rights and obligations of the former Union of Soviet Socialist Republics in the International COSPASSARSAT Programme;

NOTING the commitment of the Parties to the International COSPAS-SARSAT Programme Agreement to assure the long term operation of the COSPAS-SARSAT System and access to this System to all States on a non-discriminatory basis, and free of charge to the end-user in distress;

CONSIDERING the provisions of the International COSPAS-SARSAT Programme Agreement concerning participation of States non-Parties to the Agreement in the COSPAS-SARSAT System as User States;

DESIRING to strengthen the close international co-operation in this humanitarian endeavour;

AWARE of the International Maritime Or-

jestön päätöksestä perustaa maailmanlaajuisen merihätä- ja turvallisuusjärjestelmä (GMDS) sekä Kansainvälisen siviililmailujärjestön ja Kansainvälisen televiestintäliiton velvoitteista omilla toimialoillaan,

on vakuuttunut siitä, että maailmanlaajuisen satelliittijärjestelmä, jonka avulla tuotetaan meri-, ilma- ja maa-alueiden hätätilanteisiin ja turvallisuuteen liittyviä hätäilmoitus- ja paikannuspalveluja, on tärkeä tehokkaan etsintä- ja pelastustoiminnan kannalta, ja

tiedostaa olevan tästä syystä suotavaa, että myös muut kuin kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelmäsopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot toimivat yhteistyössä tämän sopimuksen sopimuspuolten ja muiden valtioiden kanssa syrjimättömyyden pohjalta perustettaessa ja ylläpidettäessä COSPAS-SARSAT-järjestelmän maasegmentin laitteistoja ja käytettäessä COSPAS-SARSAT-järjestelmää etsintä- ja pelastusoperaatioiden tukemiseen,

sitoutuu seuraavaan:

1

Määritelmät

- "sopimus" tarkoittaa kansainvälistä COSPAS-SARSAT-ohjelmäsopimusta,
- "COSPAS-SARSAT-sopimuspuolet" tarkoittaa sopimuksen sopimuspuolia,
- "ohjelma" tarkoittaa COSPAS-SARSAT-sopimuspuolten sopimuksen mukaista toimintaa, jossa ne järjestävät käytettäväksi COSPAS-SARSAT-järjestelmän sekä ylläpitävät ja koordinoivat sitä sopimuksen mukaisesti,
- "järjestelmä" tarkoittaa COSPAS-SARSAT-järjestelmää, joka käsittää sopimuksen 3 artiklassa kuvatut avaruussegmentin, maasegmentin ja hätäpoijut sekä sisältää ne maasegmentin laitteistot ja hätäpoijut, jotka maasegmentin ylläpitäjät ja käyttäjävaltiot järjestävät käytettäväksi sopimuksen mukaisesti,
- "neuvosto" tarkoittaa sopimuksen mukaisesti perustettua neuvostoa,
- "sihteeristö" tarkoittaa sopimuksen mukaisesti perustettua sihteeristöä,
- "maasegmentin ylläpitäjä" tarkoittaa val-

ganization's decision to establish a Global Maritime Distress and Safety System, as well as the responsibilities of the International Civil Aviation Organization and the International Telecommunication Union in their respective fields;

CONVINCED that a world-wide satellite system to provide alert and location services for maritime, aviation and terrestrial distress and safety is important for the efficient operation of search and rescue;

RECOGNIZING that it is therefore desirable that States non-Parties to the International COSPAS-SARSAT Programme Agreement cooperate with the Parties to this Agreement and with other States, on a non-discriminatory basis, in the establishment and operation of COSPAS-SARSAT Ground Segment equipment and in the use of the COSPAS-SARSAT System in support of search and rescue operations,

AGREES AS FOLLOWS:

1

Definitions

- "Agreement" means the International COSPAS-SARSAT Programme Agreement;
- "COSPAS-SARSAT Parties" means the Parties to the Agreement;
- "Programme" means those activities carried out by the COSPAS-SARSAT Parties under the terms of the Agreement, to provide, operate and co-ordinate the COSPAS-SARSAT System in accordance with the Agreement;
- "System" means the COSPAS-SARSAT System comprising a Space Segment, a Ground Segment and Radiobeacons, all as described in Article 3 of the Agreement, and including Ground Segment equipment and Radiobeacons provided by Ground Segment Providers and User States under the terms of the Agreement;
- "Council" means the Council established pursuant to the Agreement;
- "Secretariat" means the Secretariat established pursuant to the Agreement;
- "Ground Segment Provider" means any

(Suomennos)

tiota, joka perustaa maasegmentin laitteiston ja ylläpitää sitä sekä käyttää järjestelmää sopimuksen määräysten mukaisesti,

- "käyttäjävaltio" tarkoittaa valtiota, joka käyttää järjestelmää sopimuksen määräysten mukaisesti,

- "viranomainen" tarkoittaa organisaatiota, jonka maasegmentin ylläpitäjä tai käyttäjävaltio määrää täyttämään sen velvoitteet sen liittyttyä ohjelmaan,

- "allekirjoittaja" tarkoittaa valtiota, joka tämän liittymisilmoituksen ehtojen mukaisesti ilmoittaa toiselle sopimuksen tallettajista liittyvänsä ohjelmaan käyttäjävaltiona.

2

Allekirjoittajan liittymisen soveltamisala ja tavoitteet

2.1 Allekirjoittajan tavoitteina sen liittyessä ohjelmaan on

a) tukea Kansainvälisen merenkulkujärjestön ja Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön tavoitteita etsintä- ja pelastustoiminnassa käyttämällä järjestelmää ohjelmaa varten luotujen normien ja menettelyjen mukaisesti ja

b) toimia yhteistyössä muiden kansallisten viranomaisten ja asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa järjestelmää ylläpidettäessä ja koordinoitaessa.

2.2 Näiden tavoitteiden täyttämiseksi allekirjoittaja liittyy ohjelmaan käyttäjävaltiona ja käyttää järjestelmää etsintä- ja pelastusoperaatioiden tukemiseen ottamalla vastaan COSPAS-SARSAT-järjestelmän tuottamia hätäilmoitus- ja paikannustietoja sekä käyttämällä hätäpoijuja.

2.3 Allekirjoittaja hyväksyy sen, ettei mikään tämän liittymisilmoituksen ehto sido COSPAS-SARSAT-sopimuspuolia ensisijaisesti sopimuksen määräyksiin nähden.

3

Allekirjoittajan velvoitteet

3.1 Niiden sopimuksen määräysten mukaisesti, jotka koskevat käyttäjävaltioiden liittymistä ohjelmaan, allekirjoittaja sitoutuu vel-

State which establishes and operates Ground Segment equipment and avails itself of the System, under the terms of the Agreement;

- "User State" means any State that avails itself of the System under the terms of the Agreement;

- "Agency" means an organization designated by a Ground Segment Provider or a User State for the purpose of implementing its responsibilities in its association with the Programme;

- "Signatory" means the State which, under the terms of this letter, notifies one of the Depositaries of the Agreement of its association with the Programme as a User State.

2

Scope and objectives of Signatory's association with the Programme

2.1 The Objectives of the Signatory's association with the Programme are to:

a) Support, by utilizing the System in conformity with the standards and procedures established for the Programme, the objectives of the International Maritime Organization and the International Civil Aviation Organization, concerning search and rescue; and

b) Cooperate with other national authorities and relevant international organizations in the operation and co-ordination of the System.

2.2 In order to implement these objectives, the Signatory shall associate itself with the Programme as a User State and shall utilize the System in support of search and rescue operations through the reception of COSPAS-SARSAT alert and location data and through the deployment of Radiobeacons.

2.3 The Signatory accepts that no provision in this letter of notification shall commit the COSPAS-SARSAT Parties beyond the terms of the Agreement.

3

Statement of Signatory's responsibilities

3.1 In accordance with provisions of the Agreement concerning the association of User States with the Programme, the Signa-

voitteisiin

a) ilmoittaa neuvostolle tai toimivaltaisille kansainvälisille järjestöille yhteydenottopteensä hätäilmoituksia varten,

b) käyttää järjestelmän osana hätäpoijuja, jotka vastaavat ominaisuuksiltaan asianmukaisia Kansainvälisen televiestintäliiton määrittämiä ja COSPAS-SARSAT-järjestelmän spesifikaatioita,

c) ylläpitää tarvittaessa hätäpoijurekisteriä,

d) vaihtaa COSPAS-SARSAT-järjestelmän tietoja oikea-aikaisesti ja syrjimättömästi neuvoston kanssa sovittuja menettelyjä noudattaen,

e) osallistua tarpeen mukaan asian edellyttämiin, neuvoston koolle kutsumiin, ohjelmakokouksiin, mukaan lukien neuvoston ja sen aputoimielinten avoimet kokoukset, tarvittavien hallinnollisten, toiminnallisten ja teknisten kysymysten ratkaisemiseksi ja

f) täyttää muut mahdolliset neuvoston kanssa sovittavat vaatimukset.

3.2 Tämän liittymisilmoituksen ei tulkita sitovan allekirjoittajaa mihinkään muihin kuin liittymisilmoituksen mukaisiin velvoitteisiin eikä olemassa olevien velvoitteiden muuttamiseen ilman sen ennakkosuostumusta, eikä allekirjoittajan edellytetä täyttävän uusia velvoitteita ennen neuvoston kanssa sovittavaa ajankohtaa.

4

Allekirjoittajan viranomaisen ja edustus ohjelmakokouksissa

4.1 Allekirjoittaja ottaa huomioon, että täytettyään sopimuksen 12 artiklan vaatimukset se on oikeutettu osallistumaan neuvoston ja sen aputoimielinten avoimiin kokouksiin, saamaan kaikki näihin kokouksiin liittyvät asianmukaiset asiakirjat, toimittamaan asiakirjoja näiden kokousten käsiteltäväksi, ehdottamaan asioita niiden asialistalle ja osallistumaan keskusteluun.

4.2 Allekirjoittaja määrää viranomaisen vastaamaan niiden liittymisilmoituksen 2 ja 3 kappaleen mukaisten tavoitteiden ja velvoitteiden täyttämistä, jotka johtuvat sen liittymisestä ohjelmaan.

tory shall assume the following responsibilities:

a) to advise the Council or the competent international organization of its point of contact for distress alert purposes;

b) to make use of radiobeacons for operation in the System, the characteristics of which comply with appropriate provisions of the International Telecommunication Union and COSPAS-SARSAT Specifications;

c) to maintain, as applicable, a radiobeacon register;

d) to exchange COSPAS-SARSAT data in a timely and non-discriminatory manner, in accordance with procedures agreed with the Council;

e) to participate as necessary in appropriate meetings of the Programme convened by the Council, including open meetings of the Council and its subsidiary organs, with a view to resolving relevant administrative, operational and technical issues; and

f) to fulfil any other requirement as may be agreed with the Council.

3.2 This notification shall not be interpreted as committing the Signatory to any obligation beyond the terms of this letter, or modifications to any existing obligation, without its prior consent and the Signatory shall not be required to carry out any new responsibility, before a period of time agreed with the Council.

4

Agency and representation of the Signatory in the meetings of the Programme

4.1 The Signatory notes that, having met the requirements of Article 12 of the Agreement, it is entitled to attend open meetings of the Council and its subsidiary organs, receive all the relevant documents pertaining to these meetings, submit papers, propose agenda items and participate in the discussions.

4.2 The Signatory shall designate an Agency which shall be responsible for the implementation of its association with the Programme in accordance with paragraphs 2 and 3 of this letter of notification.

(Suomennos)

4.3 Allekirjoittaja ilmoittaa sihteeristön välityksellä COSPAS-SARSAT-ohjelman sopimuspuolille määrätyn viranomaisensa sekä edustajansa neuvoston koolle kutsumissa ohjelmakokouksissa, joihin käyttäjävaltiot kutsutaan osallistumaan.

4.4 Allekirjoittaja ilmoittaa sihteeristön välityksellä COSPAS-SARSAT-sopimuspuolille mahdollisista myöhemmistä määrätyn viranomaisensa ja edustajansa muutoksista.

4.5 Allekirjoittaja hyväksyy sen, että sen edustajan osallistumisessa ohjelmakokouksiin noudatetaan soveltuvia kansainvälisen COSPAS-SARSAT-ohjelmäsopimuksen määräyksiä ja neuvoston hyväksymän työjärjestyksen sääntöjä.

5

Vastuut

5.1 Allekirjoittaja hyväksyy sen, etteivät sopimuspuolet eivätkä muut ohjelmaan liittyneet valtiot esitä toisilleen vaateita tai nosta toisiaan vastaan kanteita sellaisten henkilö- tai esinevahinkojen tai taloudellisten vahinkojen johdosta, jotka aiheutuvat sen ohjelmaan liittymisen mukaisesta toiminnasta tai tällaisen toiminnan puuttumisesta tai aiheutuvat sen käyttäessä järjestelmää.

5.2 Allekirjoittaja ei sitoudu vastuuseen järjestelmän käyttäjille, mukaan lukien COSPAS-SARSAT-sopimuspuolet, maasegmentin ylläpitäjät ja käyttäjävaltiot, tai kolmansille osapuolille varsinkaan sellaisten vaateiden johdosta, jotka perustuvat henkilö- tai esinevahinkoihin tai taloudellisiin vahinkoihin, joita voi aiheutua niiden käyttäessä järjestelmää tai joita allekirjoittajan liittyminen ohjelmaan voi aiheuttaa. Allekirjoittaja pyrkii yhteistyössä COSPAS-SARSAT-sopimuspuolten, maasegmentin ylläpitäjien ja käyttäjävaltioiden kanssa suojautumaan tällaisilta mahdollisilta vaateilta.

6

Rahoitusjärjestelyt

6.1 Allekirjoittaja vastaa kansallisten rahoi-

4.3 The Signatory shall inform the COSPAS-SARSAT Parties, through the Secretariat, of its designated Agency and of its representative in the meetings of the Programme convened by the Council, in which User States are invited to participate.

4.4 The Signatory shall inform the COSPAS-SARSAT Parties, through the Secretariat, of any subsequent changes of its designated Agency and representative.

4.5 The Signatory accepts that the participation of its representative in the meetings of the Programme shall be in accordance with the applicable provisions of the International COSPAS-SARSAT Programme Agreement and the applicable rules of procedure adopted by the Council.

5

Liability

5.1 The Signatory accepts that the Parties and other States associated with the Programme shall not make any claim or bring actions against each other for injury, damage or financial losses arising out of activities, or lack thereof, pursuant to its association with the Programme or its use of the System.

5.2 The Signatory accepts no liability towards users of the System, including COSPAS-SARSAT Parties, Ground Segment Providers and User States, or any third party, particularly as regards any claims for injury, damages or financial losses that may arise from their use of the System or from the Signatory's association with the Programme. The Signatory will cooperate with COSPAS-SARSAT Parties, Ground Segment Providers and User States with a view to protecting themselves from any such potential claims.

6

Financial matters

6.1 The Signatory, in conformity with its

tusmenettelyjensä mukaisesti ja käytettävissä olevien määrärahojen mukaan täysimääräisesti kaikista menoista, jotka liittyvät sen osallistumiseen järjestelmään tämän liittymisilmoituksen 2 ja 3 kappaleessa määritellyllä tavalla.

6.2 Sopimuksen 6 artiklan mukaisesti allekirjoittaja on valmis maksamaan ohjelman organisaatioon, hallintoon ja koordinointiin liittyvien yhteisten menojen kattamiseksi vuosittaisen vakiomaksun, jonka neuvosto vahvistaa ajoittain sopien siitä ohjelmaan liittyneiden muiden kuin sopimuspuolina olevien valtioiden kanssa.

6.3 Sopimuksen 6 artiklan mukaisesti tämän liittymisilmoituksen 6.2 kappaleessa tarkoitettut yhteiset menot eivät sisällä menoja, jotka liittyvät hätäilmoitustietojen vastaanottamiseen ja lähettämiseen COSPAS-SARSAT-järjestelmän avaruussegmentin välityksellä; COSPAS-SARSAT-sopimuspuolet antavat nämä tiedot korvauksetta kaikille valtioille.

7

Voimaantulo ja irtisanominen

7.1 Allekirjoittajan liittyminen ohjelmaan käyttäjävaltiona tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun toinen sopimuksen tallettajista vastaanottaa tämän liittymisilmoituksen.

7.2 Allekirjoittaja voi yksipuolisesti irtisanoa liittymisensä ohjelmaan ilmoittamalla toiselle sopimuksen tallettajista aikomuksestaan irtisanoa liittyminen. Irtisanominen tulee voimaan 180 päivän kuluttua siitä, kun tämä sopimuksen tallettaja on vastaanottanut ilmoituksen. Allekirjoittaja ilmoittaa sihteeristön välityksellä COSPAS-SARSAT-sopimuspuolille aikomuksestaan irtisanoa liittymisensä yksipuolisesti.

7.3 Allekirjoittaja hyväksyy sen, että jollei sen liittymistä ohjelmaan irtisanota tämän liittymisilmoituksen 7.2 kappaleen mukaisesti, liittyminen on voimassa, kunnes sopimus lakkaa olemasta voimassa, ja tällöin allekirjoittajan liittyminen ohjelmaan lakkaa olemasta voimassa ilman eri toimenpiteitä.

7.4 Kansainvälisen COSPAS-SARSAT-

domestic funding procedures and subject to the availability of appropriated funds, shall be fully responsible for financing all costs associated with its contribution to the System as defined in paragraphs 2 and 3 of this letter of notification.

6.2 In accordance with Article 6 of the Agreement, the Signatory is prepared to contribute the standard annual amount, determined from time to time by the Council in agreement with Non-Party States associated with the Programme, towards the common costs associated with the organization, administration and co-ordination of the Programme.

6.3 In accordance with Article 6 of the Agreement, common costs referred to in paragraph 6.2 of this letter of notification do not include any costs associated with the reception and transmission of distress alert data through the COSPAS-SARSAT Space Segment, which are provided by the COSPAS-SARSAT Parties free of charge to all States.

7

Entry into force and termination

7.1 The association of the Signatory with the Programme as a User State shall be effective 30 days after the date on which this letter of notification is received by one of the Depositaries of the Agreement.

7.2 The Signatory may terminate unilaterally its association with the Programme by notifying one of the Depositaries of the Agreement of its intent to do so. Such termination shall take effect 180 days after the date of receipt of the notification by this Depositary of the Agreement. The Signatory shall inform the COSPAS-SARSAT Parties through the Secretariat of its intent to terminate unilaterally its association.

7.3 The Signatory accepts that, unless terminated in accordance with paragraphs 7.2 of this letter of notification, its association with the Programme shall remain effective until the Agreement ceases to be in force, in which case the Signatory's association with the Programme will be automatically terminated.

7.4 The Depositaries of the International

(Suomennos)

ohjelman sopimuksen tallettajina toimivat Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön pääsihteeri ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön pääsihteeri yhdessä; tässä liittymisilmoituksessa tarkoitettu tallettaja onn pääsihteeri, jota pyydetään ilmoittamaan COSPAS-SARSAT-sopimuspuolille ja toiselle tallettajalle, milloin tämä allekirjoittajan liittymisilmoitus ja sen myöhemmät ilmoitukset on vastaanotettu, sekä toimittamaan kullekin sopimuspuolelle kopio tästä allekirjoittajan liittymisilmoituksesta ja sen myöhemmistä ilmoituksista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittanut, siihen asianmukaisesti valtuutettuna, on allekirjoittanut tämän liittymisilmoituksen.

Tehtyssa
.....päivänä
yhtenä englannin ja kielenä alkuperäiskappaleena, jonka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset ja joka on lähetettyn
pääsihteerille.

.....
.....
puolesta

COSPAS-SARSAT Programme Agreement are jointly the Secretary General of the International Civil Aviation Organization and the Secretary General of the International Maritime Organization; the Depositary referred to in this letter of notification is the Secretary General of who is requested to inform the COSPAS-SARSAT Parties and the other Depositary of the date of receipt of the present and subsequent notifications by the Signatory and to transmit to each of them one copy of the present and subsequent notifications by the Signatory.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized, has signed this letter of notification.

DONE AT
this
in the English and
language(s), all texts being equally authentic, in one original sent to the Secretary General of

For
.....
.....

3.

Laki

meripelastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä marraskuuta 2001 annetun meripelastuslain (1145/2001) 1 §:n 1 momentti, 2—4 §, 5 §:n 2 momentti, 8 ja 9 §, 10 §:n 1 momentti, 11 a §, 14 §:n 2 momentin johdantokappale sekä 1—4 ja 7—9 kohta, 15 §, 18 §:n 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 24 §, 25 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 1215/2003, 4 § osaksi laeissa 1252/2005 ja 959/2008, 11 a § mainitussa laissa 1215/2003 ja 14 §:n 2 momentin 3 kohta mainitussa laissa 1252/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan merellä vaarassa olevien ihmisten etsimiseen ja pelastamiseen, heille annettavaan ensiapuun sekä vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamiseen (*meripelastustoimi*). Tässä laissa säädetään lisäksi merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaisista, eräiden hätämerkinantovälineiden käyttämisen luvanvaraisuudesta sekä perustason sairaankuljetuksesta merialueella.

Tätä lakia sovelletaan *Suomen meripelastustoimen vastuualueella* vaarassa olevien ihmisten etsimiseen ja pelastamiseen, heille annettavaan *ensihoitoon* sekä vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamiseen (*meripelastustoimi*). Tässä laissa säädetään lisäksi merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaisista, *puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tuottamisesta aluksille, merenkulun avustuspalvelusta*, eräiden hätämerkinantovälineiden käyttämisen luvanvaraisuudesta sekä *merialueella tapahtuvasta ensihoitopalvelusta*.

2 §

2 §

Käsitteet ja määritelmät

Käsitteet ja määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vaaratilanteella*:

- a) tilannetta, jolloin vallitsee epävarmuus ihmisen turvallisuudesta merellä taikka jolloin muuten on aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin mahdollisen avuntarpeen selvittämiseksi;
- b) tilannetta, jolloin voidaan olettaa ihmisen

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vaaratilanteella*:

- a) tilannetta, jolloin vallitsee epävarmuus ihmisen turvallisuudesta merellä taikka jolloin muuten on aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin mahdollisen avuntarpeen selvittämiseksi;
- b) tilannetta, jolloin voidaan olettaa ihmi-

turvallisuuden vaarantuneen merellä tai jolloin avuntarpeen selvittämiseksi suoritettujen tiedustelut ovat olleet tuloksettomia;

c) tilannetta, jolloin on ilmeistä, että ihminen on vaarassa merellä ja välittömän avun tarpeessa;

2) etsintä- ja pelastusyksiköllä (*Search and rescue unit, SRU*) alusta tai ilma-alusta, jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehävän hoitamista varten koulutettu miehistö ja joka on tehtävän hoitamiseen varustettu;

3) meripelastustoimen vastuualueella (*Search and rescue region, SRR*) merialuetta, joka käsittää Suomen aluevedet, niillä olevan saariston sekä aluevesiin välittömästi liittyvän kansainvälisen merialueen osan, josta on naapurivaltioiden kanssa erikseen sovittu;

4) meripelastuslohkolla (*Search and rescue sub-region, SRS*) meripelastustoimen vastuualueen osa-alueetta, joka yleensä käsittää asianomaisen merivartioston valvonta-alueen ja lisäksi muun sen läheisyydessä olevan osan meripelastustoimen vastuualueesta sen mukaan kuin asiasta on tarkemmin sovittu tai määrätty sekä jolla asianomainen merivartiosto vastaa meripelastustoimesta;

5) meripelastuskeskuksella (*Maritime rescue co-ordination centre, MRCC*) erikseen määrättyä merivartioston johtokeskusta, joka on Suomen meripelastustoimen vastuualueen valtakunnallinen johtokeskus ja Suomen meripelastustoimen kansainvälinen yhteyspiste sekä joka huolehtii johtamis- ja viestitysvalmiuden jatkuvasta ylläpitämisestä ja etsintä- ja pelastustoiminnan johtamisesta meripelastuslohkonsa alueella;

6) meripelastuslohkokeskuksella (*Maritime rescue sub-centre, MRSC*) erikseen määrättyä merivartioston johto- tai muuta keskusta, joka itsenäisesti tai meripelastuskeskukselle alistettuna huolehtii johtamis- ja viestitysvalmiuden jatkuvasta ylläpitämisestä sekä etsintä- ja pelastustoiminnan johtamisesta meripelastuslohkonsa alueella tai muulla erikseen määrättyllä alueella;

sen turvallisuuden vaarantuneen merellä tai jolloin avuntarpeen selvittämiseksi suoritettujen tiedustelut ovat olleet tuloksettomia;

c) tilannetta, jolloin on ilmeistä, että ihminen on vaarassa merellä ja välittömän avun tarpeessa;

2) etsintä- ja pelastusyksiköllä (*Search and rescue unit, SRU*) alusta tai ilma-alusta, jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehävän hoitamista varten koulutettu miehistö ja joka on tehtävän hoitamiseen varustettu;

3) meripelastustoimen vastuualueella (*Search and rescue region, SRR*) merialuetta, joka käsittää Suomen aluevedet, niillä olevan saariston sekä aluevesiin välittömästi liittyvän kansainvälisen merialueen osan, josta on naapurivaltioiden kanssa erikseen sovittu;

4) meripelastuslohkolla (*Search and rescue sub-region, SRS*) meripelastustoimen vastuualueen osa-alueetta, joka yleensä käsittää asianomaisen merivartioston toimialueen ja lisäksi muun sen läheisyydessä olevan osan meripelastustoimen vastuualueesta sen mukaan kuin asiasta on tarkemmin sovittu tai määrätty sekä jolla asianomainen merivartiosto vastaa meripelastustoimesta;

5) meripelastuskeskuksella (*Maritime rescue co-ordination centre, MRCC*) erikseen määrättyä merivartioston johtokeskusta, joka on Suomen meripelastustoimen vastuualueen valtakunnallinen johtokeskus ja Suomen meripelastustoimen kansainvälinen yhteyspiste sekä joka huolehtii johtamis- ja viestitysvalmiuden jatkuvasta ylläpitämisestä ja etsintä- ja pelastustoiminnan johtamisesta meripelastuslohkonsa alueella;

6) meripelastuslohkokeskuksella (*Maritime rescue sub-centre, MRSC*) erikseen määrättyä merivartioston johto- tai muuta keskusta, joka itsenäisesti tai meripelastuskeskukselle alistettuna huolehtii johtamis- ja viestitysvalmiuden jatkuvasta ylläpitämisestä sekä etsintä- ja pelastustoiminnan johtamisesta meripelastuslohkonsa alueella tai muulla erikseen määrättyllä alueella;

7) meripelastuksen johtokeskuksella meripelastuskeskusta ja meripelastuslohkokeskusta;

8) meripelastustoimen johtajalla (*Search and rescue co-ordinator, SC*) meripelastuslohkonsa meripelastustoimen järjestelyistä vastaavaa merivartioston komentajaa;

7) meripelastusjohtajalla (*Search and rescue mission co-ordinator, SMC*) meripelastuskeskuksessa tai meripelastuslohkokeskuksessa toimivaa rajavartiomiestä, jonka tehtävänä on johtaa etsintä- ja pelastustoimintaa;

8) onnettomuuspaikan johtajalla (*On-scene co-ordinator, OSC*) henkilöä, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoimintaa onnettomuusalueella;

9) lentotoiminnan koordinaattorilla (*Aircraft co-ordinator, ACO*) henkilöä, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoiminnan lentotoimintaa onnettomuusalueella;

10) monialaonnettomuudella onnettomuutta tai vaaratilannetta, jossa vaara uhkaa ihmishengen ohella ympäristöä, alusta, sen lastia tai muuta omaisuutta;

11) perustason sairaankuljetuksella hoitoa ja kuljetusta, jossa on riittävät valmiudet valvoa ja huolehtia potilaasta siten, ettei hänen tilansa kuljetuksen aikana odottamatta huonone, ja mahdollisuudet aloittaa yksinkertaiset henkeä pelastavat toimenpiteet;

12) turvallisuusradioviestinnällä radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi.

9) meripelastusjohtajalla (*Search and rescue mission co-ordinator, SMC*) meripelastuksen johtokeskuksessa toimivaa rajavartiomiestä, jonka tehtävänä on johtaa etsintä- ja pelastustoimintaa;

10) onnettomuuspaikan johtajalla (*On-scene co-ordinator, OSC*) henkilöä, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoimintaa onnettomuusalueella;

11) lentotoiminnan koordinaattorilla (*Aircraft co-ordinator, ACO*) henkilöä, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoiminnan lentotoimintaa onnettomuusalueella;

12) monialaonnettomuudella onnettomuutta tai vaaratilannetta, jossa vaara uhkaa ihmishengen ohella ympäristöä, alusta, sen lastia tai muuta omaisuutta;

13) ensihoitopalvelulla kokonaisuutta, joka vastaa potilaan kiireellisestä hoidosta ensisijaisesti terveydenhuollon hoitolaitosten ulkopuolella ja tarvittaessa potilaan kuljettamisesta tarkoituksenmukaisimpaan terveydenhuollon yksikköön;

14) turvallisuusradioviestinnällä radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi;

15) merenkulun avustuspalvelulla (*Maritime assistance service, MAS*) välityspalvelua, joka tukee meripelastustoimen varautumissuunnittelua ja ennakoivaa toimintaa merenkulun vaara- ja onnettomuustilanteita varten sekä tarjoaa aluksille kansallisen yhteyspisteen avustustarpeille ja ilmoituksille;

16) puhelinvälitteisillä lääkäripalveluilla (*Telemedical assistance service, TMAS*) satelliitin ja matkapuhelinverkon välityksellä merellä oleville aluksille annettavia kiireellisiä lääkintäpalveluja erikoislääkäripalvelut mukaan lukien;

17) *COSPAS-SARSAT-järjestelmällä* kansainvälistä etsintä- ja pelastussatelliittijärjestelmää, jonka avulla välitetään satelliitin kautta merenkulun, ilmailun tai henkilökohtaisten hätälähtettimien hätäviestejä.

3 §

Johtava meripelastusviranomainen

Rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomainen, joka vastaa meripelastustoimen järjestämisestä. Tässä tarkoituksessa se:

1) huolehtii meripelastustoimen suunnittelusta, kehittämisestä ja valvonnasta samoin kuin meripelastustoimeen osallistuvien viranomaisten ja vapaaehtoisten toiminnan yhteensovittamisesta;

2) johtaa ja suorittaa etsintä- ja pelastustoimintaa;

3) antaa meripelastustoimeen liittyvää johtamiskoulutusta sekä voi tarvittaessa antaa muutakin meripelastustoimeen liittyvää koulutusta ja valistusta.

4 §

Muut meripelastusviranomaiset

Hätäkeskuslaitos, Ilmatieteen laitos, pelastuslain (468/2003) 3 §:ssä tarkoitettu alueen pelastustoimi, Merenkulkulaitos, poliisi, puolustusvoimat, sosiaali- ja terveystieteelliset viranomaiset, tullilaitos ja ympäristöviranomaiset (*muu meripelastusviranomainen*) ovat rajavartiolaitoksen ohella velvollisia osallistumaan meripelastustoimen tehtäviin, jos se on niiden toimialaan kuuluvien tehtävien kannalta perusteltua taikka jos se vaaratilanteen vakavuus tai erityisluonne huomioon ottaen on tarpeen eikä meripelastustoimen tehtävän suorittaminen merkittäväällä tavalla vaaranna

3 §

Johtava meripelastusviranomainen

Rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomainen, joka vastaa meripelastustoimen järjestämisestä. Tässä tarkoituksessa se:

1) huolehtii meripelastustoimen suunnittelusta, kehittämisestä ja valvonnasta samoin kuin meripelastustoimeen osallistuvien viranomaisten ja vapaaehtoisten toiminnan yhteensovittamisesta;

2) johtaa ja suorittaa etsintä- ja pelastustoimintaa;

3) vastaa vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamisesta sekä puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden välittämisestä aluksille;

4) osallistuu vaaratilanteiden ennaltaehkäisyyn;

5) vastaa merenkulun avustuspalvelusta;

6) vastaa COSPAS-SARSAT-järjestelmällä välitettyjen merenkulun, ilmailun tai henkilökohtaisten hätälähettimien hätäviestien vastaanottamisesta ja välittämisestä kansalliselle vastuutaholle sekä COSPAS-SARSAT-järjestelmään liittyvien asioiden kansallisesta yhteensovittamisesta;

7) antaa meripelastustoimeen liittyvää johtamiskoulutusta sekä tarvittaessa muutakin meripelastustoimeen liittyvää koulutusta ja valistusta.

4 §

Muut meripelastukseen osallistuvat viranomaiset ja toimijat

Hätäkeskuslaitos, Ilmatieteen laitos, pelastuslain (468/2003) tarkoitettu alueen pelastustoimi, Liikenteen turvallisuusvirasto, Liikennevirasto, poliisi, puolustusvoimat, sosiaali- ja terveystieteelliset viranomaiset, tullilaitos ja ympäristöviranomaiset (*muu meripelastusviranomainen*) ovat rajavartiolaitoksen ohella velvollisia osallistumaan *korvauksetta* meripelastustoimen tehtäviin, jos se on niiden toimialaan kuuluvien tehtävien kannalta perusteltua taikka jos se vaaratilanteen vakavuus ja erityisluonne huomioon ottaen on tarpeen eikä meripelastustoimen tehtävän

kyseisen viranomaisen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista.

Muiden meripelastusviranomaisten tehtävät meripelastustoimessa ovat seuraavat:

1) hätäkeskuslaitos osallistuu etsintä- ja pelastusyksiköiden sekä meripelastustoimen tehtäviin osallistuvan henkilöstön hälyttämiseen sen mukaan kuin siitä erikseen sovitaan;

(2 kohta kumottu lailla 1252/2005)

3) Ilmatieteen laitos antaa rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta;

4) merenkulkulaitos valvoo merialuetta alusliikennepalvelujärjestelmän avulla onnettomuus- ja vaaratilanteiden havaitsemiseksi ja paikantamiseksi sekä osallistuu etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi sille kuuluvaa henkilöstöä ja kalustoa;

5) alueen pelastustoimi, poliisi ja tullilaitos osallistuvat etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi niille kuuluvaa henkilöstöä ja kalustoa;

6) puolustusvoimat valvoo merialuetta onnettomuus- ja vaaratilanteiden havaitsemiseksi ja paikantamiseksi alueellisen koskemattomuuden valvontaan liittyen sekä osallistuu etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi sille kuuluvaa erityisasiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa;

7) sosiaali- ja terveystoiminnat järjestävät ja ylläpitävät lääkinnällisen pelastustoiminnan palveluja sekä huolehtivat pelastettujen psykososiaalisesta huollosta;

8) ympäristöviranomaiset vastaavat aluksista aiheutuvien alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan järjestämisestä merionnettomuuksien yhteydessä yhdessä muiden viranomaisten kanssa sen mukaan kuin aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetussa lainsäädännössä tarkemmin säädetään sekä antavat rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta.

Ilmailulaitos osallistuu meripelastustoimen etsintä- ja pelastustoimintaan toimialansa

suorittaminen merkittäväällä tavalla vaaranna viranomaisen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista.

Muiden meripelastusviranomaisten tehtävät meripelastustoimessa ovat seuraavat:

1) hätäkeskuslaitos osallistuu etsintä- ja pelastusyksiköiden sekä meripelastustoimen tehtäviin osallistuvan henkilöstön hälyttämiseen sen mukaan kuin siitä erikseen sovitaan;

2) Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa alusturvallisuudesta ja sen kehittämisestä sekä antaa rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta;

3) Ilmatieteen laitos antaa rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta sekä tuottaa rajavartiolaitokselle meripelastustoimen tarvitsemat sää- ja meripalvelut;

4) Liikennevirasto ylläpitää alusliikennepalvelulaisissa (623/2005) tarkoitettua alusliikennepalvelua sekä osallistuu etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi sille kuuluvaa henkilöstöä ja kalustoa;

5) alueen pelastustoimi, poliisi ja tullilaitos osallistuvat etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi niille kuuluvaa henkilöstöä ja kalustoa;

6) puolustusvoimat valvoo merialuetta onnettomuus- ja vaaratilanteiden havaitsemiseksi ja paikantamiseksi alueellisen koskemattomuuden valvontaan liittyen sekä osallistuu etsintä- ja pelastustoimintaan tarjoamalla käytettäväksi sille kuuluvaa erityisasiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa;

7) sosiaali- ja terveystoiminnat vastaavat ensihoitopalvelun järjestämisestä sekä puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tuottamisesta;

8) ympäristöviranomaiset vastaavat aluksista aiheutuvien alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan järjestämisestä merionnettomuuksien yhteydessä yhdessä muiden viranomaisten kanssa sen mukaan kuin öljyvahinkojen torjunnasta annetussa lainsäädännössä tarkemmin säädetään sekä antavat rajavartiolaitoksen käyttöön toimialaansa kuuluvaa asiantuntemusta.

Ilmailulaisissa (1242/2005) tarkoitettu ilma-liikennepalveluiden tarjoaja osallistuu kor-

palveluja tuottaen sen mukaan kuin siitä erikseen sovitaan Ilmailulaitoksen ja sisäasiainministeriön välisessä sopimuksessa.

Muut kuin edellä tarkoitetut valtion viranomaiset ja laitokset antavat vaaratilanteessa pyynnöstä rajavartiolaitoksen ja muun meripelastusviranomaisen käyttöön niille kuuluvaa asiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa.

5 §

Neuvottelukunta ja johtoryhmät

Merivartioston apuna on meripelastuslohkon johtoryhmä, jonka tehtävänä on avustaa merivartiostoa meripelastustoimen suunnittelussa. Vaaratilanteen sitä edellyttäessä johtoryhmän tehtävänä on meripelastusjohtajan tukena sovittaa yhteen viranomaisten, vapaaehtoisten yhdistysten ja muiden yhteisöjen sekä muiden tahojen meripelastustoimen alaan kuuluvat tehtävät. Milloin vaaratilanteen laajuus tai erityinen vakavuus sitä edellyttää, voidaan meripelastuslohkon johtoryhmää laajentaa viranomaisten sekä vapaaehtoisten yhdistysten ja muiden yhteisöjen valtakunnallisen johdon edustajilla.

8 §

Valmiusvaatimukset

Meripelastustoimi on suunniteltava ja järjestettävä niin, että siihen kuuluvat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

vauksetta meripelastustoimen yhteistyön kehittämiseen, meripelastustoimen valmiuden ylläpitoon sekä etsintä- ja pelastustoimintaan siltä osin kuin sillä on tarkoituksenmukaista toimialaansa liittyvää asiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa. Yhteistoiminnan sisälöstä sovitaan tarkemmin rajavartiolaitoksen ja ilmailukennepalveluiden tarjoajan välisellä sopimuksella.

Muut kuin edellä tarkoitetut valtion viranomaiset, *yhtiöt* ja laitokset antavat pyynnöstä *korvauksetta* rajavartiolaitoksen ja muun meripelastusviranomaisen käyttöön niille kuuluvaa asiantuntemusta, henkilöstöä ja kalustoa *siltä osin kuin se on tarpeen valmiussuunnittelua varten tai vaaratilanteessa.*

5 §

Neuvottelukunta ja johtoryhmät

Merivartioston apuna on meripelastuslohkon johtoryhmä, jonka tehtävänä on avustaa merivartiostoa meripelastustoimen suunnittelussa. Vaaratilanteen sitä edellyttäessä johtoryhmän tehtävänä on *meripelastustoimen johtajan ja* meripelastusjohtajan tukena sovittaa yhteen viranomaisten, vapaaehtoisten yhdistysten ja muiden yhteisöjen sekä muiden tahojen meripelastustoimen alaan kuuluvat tehtävät. *Jos* vaaratilanteen laajuus tai erityinen vakavuus sitä edellyttää, meripelastuslohkon johtoryhmää *voidaan* laajentaa viranomaisten sekä vapaaehtoisten yhdistysten ja muiden yhteisöjen valtakunnallisen johdon edustajilla *taikka asiantuntijoilla.*

8 §

Valmiusvaatimukset

Meripelastustoimi on suunniteltava ja järjestettävä niin, että siihen kuuluvat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti. *Meripelastustoimen johtaja vastaa meripelastuslohkollaan meripelastustoimen johtamisesta ja meripelastusvalmiuden ylläpidosta.*

Rajavartiolaitos ylläpitää sille osoitettujen voimavarojen asettamissa rajoissa muiden meripelastustoimen tehtäviin soveltuvien etsintä- ja pelastusyksiköiden lisäksi valmiudessa helikoptereita, jotka muiden tehtäviensä ohella soveltuvat meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien suorittamiseen. Meripelastustoimen päivystysvalmiudessa olevalla helikopterilla tulee suorittaa etsintä- ja pelastustehtävään liittyviä perustason sairaankuljetuksia.

Yksittäistä vaaratilannetta koskevia etsintä- ja pelastustoimia mitoitettaessa on pyrittävä jättämään voimavaroja myös muiden samanaikaisten vaaratilanteiden etsintä- ja pelastustoimenpiteiden hoitamiseen, jos se on mahdollista tälle laille asetettujen tavoitteiden siitä vaarantumatta.

9 §

Pelastustoimien etusijajärjestys

Monialaonnettomuuden pelastustoimissa ihmishengen pelastaminen on ensisijainen tavoite. Samaan monialaonnettomuuteen liittyvät muut pelastus- ja torjuntatoimet on sovitettava yhteen ihmishengen pelastamiseen tähtävien toimien kanssa meripelastusjohtajan määräämällä tavalla.

10 §

Velvollisuus osallistua meripelastustoimeen

Jokaisen on viipymättä välitettävä vaaratilannetta koskevat ilmoitukset ja tiedonannot sekä ilmoitettava sitä koskevat havainnot ja toimenpiteet asianomaiselle meripelastuskeskukselle tai meripelastuslohkokeskukselle.

11 a §

Etsintä- ja pelastusalueen eristäminen

Meripelastusjohtaja voi tilapäisesti kieltää liikkumisen etsintä- ja pelastusalueen merialueella ja rajoittaa sitä, jos se on välttämätöntä etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan

Rajavartiolaitos pitää sille osoitettujen voimavarojen asettamissa rajoissa muiden meripelastustoimen tehtäviin soveltuvien etsintä- ja pelastusyksiköiden lisäksi valmiudessa helikoptereita, jotka muiden tehtävien ohella soveltuvat meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien suorittamiseen. Meripelastustoimen päivystysvalmiudessa olevalla helikopterilla tulee voida *osallistua* etsintä- ja pelastustehtävään liittyvään *perustasoiseen ensihoitopalveluun*.

Yksittäistä vaaratilannetta koskevia etsintä- ja pelastustoimia mitoitettaessa on pyrittävä jättämään voimavaroja myös muiden samanaikaisten vaaratilanteiden etsintä- ja pelastustoimenpiteiden hoitamiseen, jos se on mahdollista tälle laille asetettujen tavoitteiden siitä vaarantumatta.

9 §

Pelastustoimien etusijajärjestys

Monialaonnettomuuden pelastustoimissa ihmishengen pelastaminen on ensisijainen tavoite. Samaan monialaonnettomuuteen liittyvät muut pelastus- ja torjuntatoimet on sovitettava yhteen ihmishengen pelastamiseen tähtävien toimien kanssa *meripelastustoimen johtajan tai* meripelastusjohtajan määräämällä tavalla.

10 §

Velvollisuus osallistua meripelastustoimeen

Jokaisen on viipymättä välitettävä vaaratilannetta koskevat ilmoitukset ja tiedonannot sekä ilmoitettava sitä koskevat havainnot ja toimenpiteet asianomaiselle *meripelastuksen johtokeskukselle*.

11 a §

Etsintä- ja pelastusalueen eristäminen

Meripelastusjohtaja voi tilapäisesti kieltää liikkumisen etsintä- ja pelastusalueen merialueella ja rajoittaa sitä, jos se on välttämätöntä etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan

suorittamisen turvaamiseksi ja uusien vaaratilanteiden välttämiseksi. *Meripelastusjohtajan on ennen yleisen kulkuväylästä aluetta koskevan päätöksen tekemistä kuultava alusliikennepalvelujärjestelmän toiminta-alueella siitä vastaavaa merenkulkuviranomaista.*

Meripelastusjohtaja voi pyytää Ilmailulaitosta toimivaltansa rajoissa kieltämään liikumisen etsintä- ja pelastusalueen ilmatilassa ja rajoittamaan sitä, jos se on välttämätöntä etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan suorittamisen turvaamiseksi.

14 §

Oikeus tietojen saamiseen viranomaisilta

Rajavartiolaitoksella on oikeus vaaratilanteissa saada salassapitosäännösten estämättä korvauksetta meripelastustoimen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) Ajoneuvohallintokeskuksen pitämän tieliikenteen tietojärjestelmän ajoneuvo- ja ajokorttirekistereistä ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen ajoneuvorekisteristä ajoneuvoa sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

2) poliisin tehtäväilmoitusrekisteristä, hätäkeskustietojärjestelmästä sekä kunnan hätäkeskuksen hälytys- ja toimenpiderekisteristä hätäilmoitusta ja vaaratilannetta koskevia tietoja;

3) Ilmailuhallinnon tietojärjestelmästä ilma-alusta ja ilma-aluksen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja sekä Ilmailulaitoksen tietojärjestelmästä ilma-alusliikennettä koskevia tietoja;

4) kunnan satamalaitoksen tietojärjestelmästä aluksia sekä alus- ja tavaraliikennettä koskevia tietoja;

7) merenkulkulaitoksen ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen alusrekistereistä sekä

suorittamisen turvaamiseksi ja uusien vaaratilanteiden välttämiseksi.

Alusliikennepalvelulaissa tarkoitetulla VTS-alueella päätöksen etsintä- ja pelastusalueen eristämisestä tekee VTS-viranomainen meripelastusjohtajan esityksestä.

Meripelastusjohtaja voi pyytää Ilmailulaitosta toimivaltansa rajoissa kieltämään liikumisen etsintä- ja pelastusalueen ilmatilassa ja rajoittamaan sitä, jos se on välttämätöntä etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan suorittamisen turvaamiseksi.

14 §

Oikeus tietojen saamiseen viranomaisilta

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä korvauksetta tietoja, jotka ovat tarpeen meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten ja vastaavasti vaaratilanteissa meripelastustoimen tehtävien suorittamista varten seuraavasti:

1) Liikenteen turvallisuusviraston pitämän tieliikenteen tietojärjestelmän ajoneuvo- ja ajokorttirekistereistä ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen ajoneuvorekisteristä ajoneuvoa sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

2) hätäkeskustietojärjestelmästä, poliisin tehtäväilmoitusrekisteri mukaan lukien, hätäilmoitusta ja vaaratilannetta koskevia tietoja sekä merellä toimivien viranomaisten yksiköiden valmius- ja paikkatietoja;

3) Liikenteen turvallisuusviraston pitämistä ilma-alusrekistereistä ja ilmailun hätäpääkannuslähtinrekistereistä ilma-alusta ja ilma-aluksen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

4) kunnan satamalaitokselta aluksia sekä alus- ja tavaraliikennettä koskevia tietoja;

7) Liikenteen turvallisuusviraston ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen alusrekiste-

muista merenkululaitoksen ylläpitämistä rekistereistä alusta sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

8) merenkululaitoksen alusliikennepalvelujärjestelmästä alusliikennettä koskevia tietoja ja puolustusvoimilta merialueen valvontaa koskevia tietoja;

9) Telehallintokeskukselta tietoja radiolaitteen sijainnista sekä radioluparekisteristä radiolaitetta ja sen omistajaa sekä haltijaa koskevia tietoja;

reistä sekä muista *Liikenteen turvallisuusviraston* ylläpitämistä rekistereistä alusta sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

8) *Liikenneviraston* alusliikennepalvelujärjestelmästä alusliikennettä koskevia tietoja ja puolustusvoimilta merialueen valvontaa koskevia tietoja;

9) *Viestintävirastolta* tietoja radiolaitteen sijainnista sekä radioluparekisteristä radiolaitetta ja sen omistajaa sekä haltijaa koskevia tietoja;

15 §

Oikeus tietojen saamiseen yksityisiltä yrityksiltä ja yhteisöiltä

Rajavartiolaitoksella on oikeus vaaratilanteissa saada salassapitosäännösten estämättä korvauksetta varustamolta, veneilyalan järjestöltä, matka-, rahti-, satama- ja pelastuspalveluja tarjoavalta yritykseltä sekä telakkayritykseltä meripelastustoimen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia alusta sekä sen miehistöä, matkustajia ja lastia koskevia tietoja.

15 §

Oikeus tietojen saamiseen yksityisiltä yrityksiltä ja yhteisöiltä

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada salassapitosäännöksen estämättä korvauksetta varustamolta, *luotsauspalvelun ja jäänmurtopalvelun tuottajalta*, veneilyalan järjestöltä, matka-, rahti-, satama-, *turvallisuus-* ja pelastuspalveluja tarjoavalta yritykseltä sekä telakkayritykseltä alusta sekä sen miehistöä, matkustajia ja lastia koskevia tietoja, *joita ovat tarpeen meripelastustoimen valmiussuunnittelua varten ja vastaavasti vaaratilanteissa meripelastustoimen tehtävien suorittamista varten.*

18 §

Henkilötietojen poistaminen meripelastusrekisteristä

Rajavartiolaitoksen on tarkistettava vähintään kerran vuodessa meripelastusrekisterissä olevien tietojen tarpeellisuus.

18 §

Henkilötietojen poistaminen meripelastusrekisteristä

Rajavartiolaitoksen on tarkastettava meripelastusrekisterissä olevien tietojen tarpeellisuus *viimeistään kahden vuoden kuluttua tietojen tallettamisesta rekisteriin.*

21 §

Palkkiot ja korvaukset

Valtio maksaa meripelastustoimen tehtävään 10 §:n 3 momentin nojalla määrätyle

21 §

Palkkiot ja korvaukset

Valtio maksaa meripelastustoimen tehtävään 10 §:n 2 momentin nojalla lähteneelle

henkilölle korvauksen tehtävissä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista. Valtio maksaa vapaaehtoisen yhdistyksen tai muun yhteisön jäsenelle korvauksen tehtävissä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista silloin, kun rajavartiolaitos on antanut tehtävän vapaaehtoiselle yhdistykselle tai muulle yhteisölle 6 §:n 2 momentin nojalla.

ja 10 §:n 3 momentin nojalla määrätyle henkilölle korvauksen tehtävissä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista. Valtio maksaa vapaaehtoisen yhdistyksen tai muun yhteisön jäsenelle korvauksen tehtävissä turmeltuneista tai hävinneistä työvälineistä, vaatteista ja varusteista silloin, kun rajavartiolaitos on antanut tehtävän vapaaehtoiselle yhdistykselle tai muulle yhteisölle 6 §:n 2 momentin nojalla.

24 §

Merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaiset

Rajavartiolaitos vastaa meripelastustoimen vaaratilanteiden radioviestinnästä ja siihen liittyvän valmiuden ylläpitämisestä. Merenkululaitos vastaa muusta merenkulun turvallisuusradioviestinnästä.

25 §

Eräiden hätämerkkien käyttämisen luvanvaraisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, merivartiosto voi *valvonta-alueellaan ja siihen välittömästi liittyvien rannikkokuntien alueella* sekä poliisi muualla maassa antaa luvan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyjen hätämerkkien käyttämiseen muualla kuin aluksessa tai ilma-aluksessa niiden käyttämiseen harjaannuttamiseksi. Edellytyksenä luvan antamiselle on se, ettei vaaraa tarpeettomien etsintä- ja pelastustoimien käynnistämiseksi ole, sekä se, ettei toiminnalla vaaranneta turvallisuutta. Luvan antava viranomainen voi tarvittaessa määrätä harjoitukselle johtajan, jonka määräyksiä ja ohjeita harjoitukseen osallistuvien on noudatettava.

24 §

Merenkulun turvallisuusradioviestinnän vastuuviranomaiset

Rajavartiolaitos vastaa 3 §:ssä säädettyjen *tehtävien lisäksi* meripelastustoimen vaaratilanteiden radioviestinnästä ja siihen liittyvän valmiuden ylläpitämisestä. *Liikennevirasto* vastaa *merenkulun turvallisuuteen liittyvistä varoitussanomista ja tiedotteista sekä Saimaan alueen hätäradioliikenteestä.*

25 §

Eräiden hätämerkkien käyttämisen luvanvaraisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, merivartiosto voi *antaa luvan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyjen hätämerkkien käyttämiseen harjoittelutarkoituksessa.* Merivartiosto voi *lisäksi* rannikkokuntien alueella sekä poliisi muualla maassa antaa luvan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyjen hätämerkkien käyttämiseen muualla kuin aluksessa tai ilma-aluksessa *harjoittelutarkoituksessa.* Edellytyksenä luvan antamiselle on se, ettei vaaraa tarpeettomien etsintä- ja pelastustoimien käynnistämiseksi ole, sekä se, ettei toiminnalla vaaranneta turvallisuutta. Luvan antava viranomainen voi tarvittaessa määrätä harjoitukselle johtajan, jonka määräyksiä ja ohjeita harjoitukseen osallistuvien on noudatettava.

27 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

5) edellä 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun perustason sairaankuljetuksen järjestämiseen liittyvästä koulutuksesta, ammattitaidon ylläpitämisestä ja ammattipätevyyden osoittamiseen liittyvästä menettelystä sekä muista perustason sairaankuljetuksen järjestämiseen liittyvistä käytännön seikoista;

6) meripelastusjohtajan kelpoisuusvaatimuksista;

27 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

5) meripelastustoimen pätevystysvalmiudessa olevan helikopterin osallistumisesta perustasoiseen ensihoitopalveluun 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, perustasoisen ensihoitopalvelun järjestämiseen liittyvästä koulutuksesta, ammattitaidon ylläpitämisestä ja ammattipätevyyden osoittamiseen liittyvästä menettelystä sekä muista perustasoisen ensihoitopalvelun järjestämiseen liittyvistä käytännön seikoista;

6) meripelastusjohtajan ja meripelastuksen johtokeskuksen muun henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asetusluonnos

Valtioneuvoston asetus

meripelastuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 20

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, *muutetaan* meripelastuksesta 17 päivänä tammikuuta 2002 annetun valtioneuvoston asetuksen (37/2002) 2—5 §, 6 §:n 3 momentti, 8—10 §, 13 §, 15 §, 16 § ja 17 §:n 1 momentti, sekä *lisätään* asetukseen uusi 8 a § seuraavasti:

2 §

Etsintä- ja pelastustoimien johtaminen

Asianomaisessa meripelastuksen johtokeskuksessa toimiva meripelastusjohtaja johtaa etsintä- ja pelastustoimintaa. Hän ratkaisee saamiensa tietojen perusteella vaaratilanteen asteen ja vastaa siitä, että tarvittavat etsintä- ja pelastusyksiköt hälytetään sekä että niille annetaan vaaratilanteen edellyttämät tehtävät.

3 §

Toiminta epävarmuustilanteessa

Epävarmuustilanteessa meripelastuksen johtokeskuksen on käynnistettävä tiedustelutoimet mahdollisen avuntarpeen selvittämiseksi.

4 §

Toiminta hälytystilanteessa

Hälytystilanteessa meripelastuksen johtokeskuksen on mahdollisuuksiensa mukaan laajennettava tiedustelutoimia ja ryhdyttävä etsintätoimiin mahdollisen avuntarpeen selvittämiseksi sekä valmistauduttava aloittamaan tarpeelliset pelastustoimet.

5 §

Toiminta hätätilanteessa

Hätätilanteessa meripelastuksen johtokeskuksen on ryhdyttävä ihmishengen pelastamiseksi kaikkiin niihin toimiin, jotka käytävissä olevin voimavaroin ovat mahdollisia ja tarkoituksenmukaisia.

6 §

Etsintä- ja pelastustoimien lopettaminen ja keskeyttäminen

Päätöksen etsintä- ja pelastustoimien lopettamisesta ja keskeyttämisestä tekee meripelastusjohtaja. Meripelastustoimen johtajalla tai hänen sijaisellaan on oikeus yksittäistapauksessa ottaa asia ratkaistavakseen.

8 §

Meripelastusjohtajan kelpoisuusvaatimukset

Meripelastusjohtajan tulee olla:
1) upseerin tai sotatieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut upseeri, jolla on aluksen miehityksestä, laivaväen pätevydestä ja vahdinpidosta annetun asetuksen (1256/1997) 21 §:n 1 momentissa tarkoitettu vahtiperämiehen koulutus; tai

2) rajavartiolaitoksen oppilaitoksessa merivartiolinjan täydennyskurssin tai niitä vastaavan aikaisemman kurssin suorittanut opistoupseeri.

Meripelastusjohtajan tulee olla suorittanut yleisen radioaseman hoitajan tutkinnon sekä raja- ja merivartiokoulun järjestämät meripelastusjohtajan ja onnettomuuspaikan johtajan kurssit sekä muut rajavartiolaitoksen tarkemmin määräämät meripelastustoimen kurssit.

Meripelastusjohtajalla tulee olla suomen tai ruotsin kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä suullinen taito. Lisäksi edellytetään englannin kielessä yleisistä kielitutkinnoista annetussa laissa (964/2004) tarkoitetun yleisen kielitutkinnon taitotasoa kolme puheen- ja tekstinyymmärtämisen sekä puhumisen osakokeissa.

Meripelastusjohtajalla tulee lisäksi olla vaativien meripelastustoimen tehtävien menestyksellisen johtamisen edellyttämä kyky ja taito.

8 a §

Hätäradioliikenteestä vastaavan henkilön kelpoisuusvaatimukset meripelastuksen johtokeskuksessa

Meripelastuksen johtokeskuksessa hätäradioliikenteestä vastaavan henkilön tulee olla suorittanut yleisen radioaseman hoitajan tutkinnon sekä muut rajavartiolaitoksen tarkemmin määräämät meripelastustoimen kurssit. Henkilöllä tulee olla rajavartiolaitoksen ja muiden merellisten toimijoiden toiminnan perustuntemus.

Meripelastuksen johtokeskuksessa hätäradioliikenteestä vastaavalla henkilöllä tulee olla suomen tai ruotsin kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä suullinen taito. Lisäksi edellytetään englannin kielessä yleisistä kielitutkinnoista annetussa laissa tarkoitetun yleisen kielitutkinnon taitotasoa kolme puheen- ja tekstinyymmärtämisen sekä puhumisen osakokeissa.

9 §

Rajavartiolaitoksen osallistuminen perustasoiseen ensihoitopalveluun

Rajavartiolaitoksen meripelastushelikopterin tulee voida osallistua meripelastuslain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa perustasoiseen ensihoitopalveluun tarjoamalla sellaista hoitoa ja kuljetusta, jossa on riittävät valmiudet valvoa ja huolehtia potilaasta siten, ettei hänen tilansa kuljetuksen aikana odottamatta huonone, ja jossa on mahdollisuus aloittaa yksinkertaiset henkeä pelastavat toimenpiteet.

Rajavartiolaitos tekee sopimuksen meripelastushelikopterien sijoitustukikohtien alueellisen tai paikallisen terveydenhuoltoviranomaisen kanssa perustasoiseen ensihoitopalveluun osallistumiseen liittyvästä henkilöstön ammattitaidon ylläpitämisestä ja ammattipätevyyden osoittamisesta sekä henkilöstön kuljetuksen aikana tarvitsemasta ohjauksesta ja neuvonnasta.

10 §

Meripelastustoimen neuvottelukunnan asettaminen ja kokoonpano

Sisäasiainministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan meripelastustoimen neuvottelukunnan.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja, jonka tulee olla meripelastustoimeen hyvin perehtynyt rajavartiolaitoksen virkamies. Neuvottelukunnassa ovat lisäksi tarpeellisessa määrin edustettuina muut meripelastusviranomaiset sekä alan keskeiset vapaaehtoiset toimijat. Neuvottelukunnalla on oikeus ottaa sivutoiminen sihteeri.

13 §

Ilmoitukset ja tietojenvaihto

Meripelastuksen johtokeskuksen on huolehdittava siitä, että meripelastustoimen tehtäviin osallistuvat saavat viivytyksettä etsintä- ja pelastustoiminnassa tarpeellisia tietoja sekä tiedon etsintä- ja pelastustoiminnan keskeyttämisestä ja lopettamisesta.

Etsintä- ja pelastusyksikön on viipymättä ilmoitettava asianomaiselle meripelastuksen johtokeskukselle hälytyksen vastaanottamisesta, tehtävän suorittamiseen lähtemisestä sekä etsintä- ja pelastustehtävien aloittamisesta ja lopettamisesta.

Meripelastuksen johtokeskuksen on viipymättä ilmoitettava pääesikunnalle sellaisten etsintä- ja pelastustoimien päättymisestä, joihin on Suomen aluevesillä osallistunut ulkomaisia valtionilma-aluksia tai valtionaluksia.

15 §

Luvanvaraiset hätämerkit

Meripelastuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hätämerkkejä, joiden käyttäminen muuten kuin hätätilanteessa on sallittua erikseen annetun luvan nojalla, ovat:

- 1) merenkulun EPIRB-hätälähetin (*Emergency Position Indicating Radio Beacon*);
- 2) ilmailun ELT-hätälähetin (*Emergency Locator Transmitter*); sekä
- 3) henkilökohtainen PLB-hätälähetin (*Personal Locator Beacon*).

Meripelastuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hätämerkkejä, joiden käyttäminen muuten kuin hätätilanteessa on sallittua erikseen annetun luvan nojalla muualla kuin aluksessa tai ilma-aluksessa, ovat:

- 1) laskuvarjoraketti tai käsisoihju taikka valopistooli- tai kynärakettiammus, joka näyttää punaista valoa; sekä
- 2) savumerkki, joka kehittää oranssin väristä savua.

16 §

Hätämerkkien käyttöä koskevan luvan hakemisessa noudatettava menettely

Edellä 15 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa hätämerkkien käyttämiseen muuten kuin hätätilanteessa on haettava rajavartiolaitok-

sen vahvistamaa lomaketta käyttäen. Hakemus on jätettävä Länsi-Suomen merivartiostolle vähintään kaksi viikkoa ennen suunniteltua harjoitusta. Länsi-Suomen merivartiosto vastaa tarvittavien kansainvälisten ilmoitusten tekemisestä COSPAS-SARSAT-ohjelman mukaisesti.

Edellä 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua lupaa hätämerkkien käyttämiseen muualla kuin aluksessa tai ilma-aluksessa muuten kuin hätätilanteessa on haettava sisäasianministeriön vahvistamaa lomaketta käyttäen. Hakemus liitteineen on jätettävä asianomaiselle merivartiostolle tai poliisilaitokselle vähintään neljä viikkoa ennen suunniteltua harjoitusta.

17 §

Hätämerkkien luvanvaraista käyttöä koskevat ilmoitukset ja tiedonannot

Merivartioston ja poliisin tulee antaessaan luvan hätämerkin käyttämiseen varmistua siitä, että asianomainen meripelastuksen johtokeskus, hätäkeskus, alusliikennepalvelun VTS-keskus sekä tarvittaessa myös ilmailun pelastuspalvelujärjestelmän yksikkö ja naapurivaltion meripelastuskeskus saavat hyvissä ajoin ennen hätämerkin käyttämistä tiedon annetusta luvasta.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Meripelastusjohtajan tehtävässä tämän asetuksen voimaan tullessa toimiva henkilö, joka ei täytä 8 §:n 3 momentissa säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia, saa jatkaa tehtävässään myös tämän asetuksen tultua voimaan.

Hätäradioliikenteestä vastaavan henkilön tehtävässä tämän asetuksen voimaan tullessa toimiva henkilö, joka ei täytä 8 a §:ssä säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia, saa jatkaa tehtävässään myös tämän asetuksen tultua voimaan.